

RADIO EXPRES

N^o 3

15 Jan.

==1932==

R.E. KEURZEGE!
ONZE ARTIKELEN KOMEN
GEREGELD VOOR IN DE
OFFICIËELE KEURLIJSTEN
VAN HET WEEKBLAD
RADIO-EXPRES.

GEBOREN 1831-1832. HADRIJK VERBOODEN.

**DE KEUR OP
HET MERK.**

**R.E. KEURLIJSTEN
R.E. KEURZEGELS**

R.E. KEURZÉGEL
ONZE ARTIKELEN KOMEN
GEREGELD VOOR IN DE
OFFICIËELE KEURLIJSTEN
VAN HET WEEKBLAD
RADIO-EXPRES.

GEBOREN 1831-1832. HADRIJK VERBOODEN.

**PRIJS
25
CENT**

WIJ HEBBEN IN VOORRAAD DE
NIEUWSTE ONDERDEELEN!!

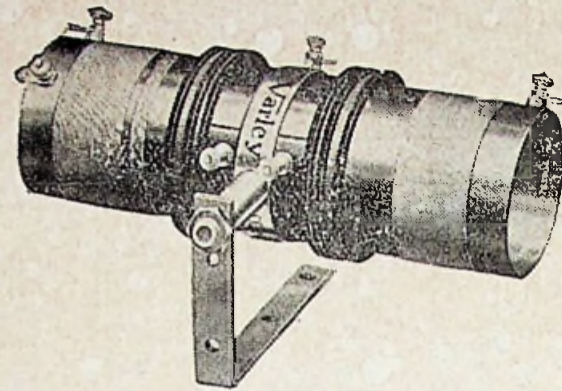
VARLEY BANDFILTER PAKKET. f 18.60
H.F. SMOORSPOEL. " 2.45
L.F. TRANSFORMATOREN vanaf " 4.90
MAGNAVOX ELEKTRODYNAMISCHE LUIDSPREKERS MET BEKRACHTIGING " 68.00
B.T.H. ELECTRO DYNAMISCHE LUIDSPREKER MET BEKRACHTIGING IN
KAST vanaf " 60.00
PHILIPS PICK-UP MET VOLUMEREGELAAR " 27.50

VERZENDING DOOR GEHEEL NEDERLAND

RADIO HERM. VERSEVELDT
PIET HEINSTRAT 31 -- DEN HAAG
TEL. 334969 -- GIRO 42011

Fa. CH. VELTHUISEN

(Anno 1891) Tel. 116227 (meerdere lijnen) Giro 28376
OUDE MOLSTRAAT 18 -- DEN HAAG



HET VARLEY BANDFILTER
PAKKET No. B.P. 56 D.
BESTAADE UIT:

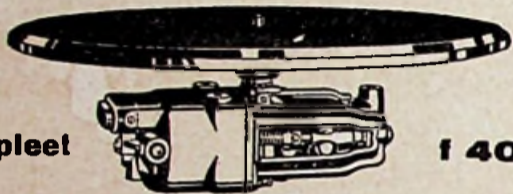
1 VARLEY BAND-
FILTERSPOEL MET
DUBELIER CONDENSATOR 04 MFD, EN
1 VARLEY DETECTOR-
SPOEL MET
DUBELIER. 04 MFD
CONDENSATOR

WAARDE f 20.75
THANS f 18.60

Wij zenden op aanvraag de nieuwste Bandfilter prijzen!

CRYSTALPHONE MOTORS

„patent Dreger“



compleet f 40,-

geheel compleet met luxe draaitafel 30 c.M., automatische stop-inrichting met uitschakelaar, tabulator met precisie instelling, rubber onderlegslijven en bevestigingsschroeven, omschakelaar voor 220 Volt en 125 Volt.

Ingebouwd in kast compleet met pick-up f 100,-



de Edison-Crystalphone-Organisatie
H. W. K. DE BREY & Co.
'S-GRAVENHAGE

TELEVISIE.

De eerste

**UNIVERSEELE
TELEVISIE-ONTVANGER
SYSTEEM TELEHOR**

(ontvangt alle beeldformaten) veelvuldige verbeteringen — wordt geleverd in bouwdoos.

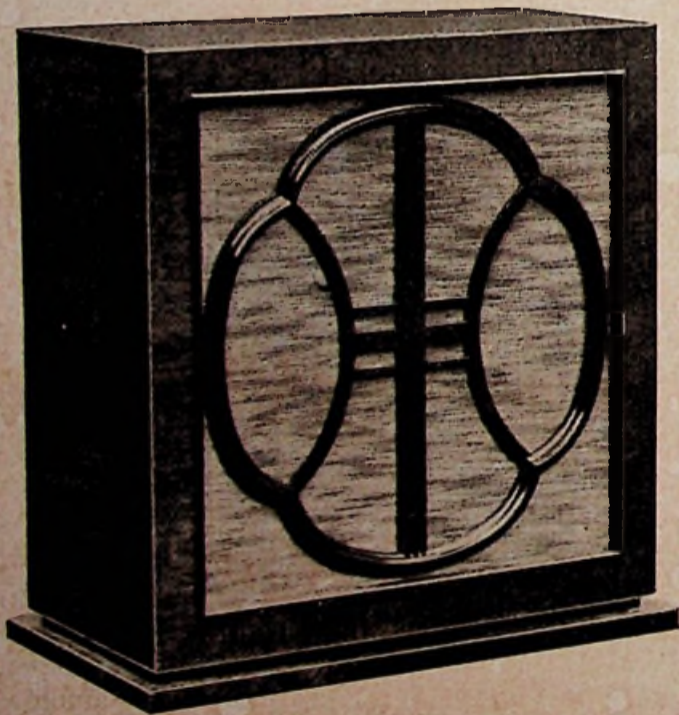
Vraagt nog heden prospectus en prijslijst of onze mooi geïllustreerde brochure „Televisie“, prijs 75 ct. (giro No. 186019),

N.V. V.I.R.O.-RADIO
VERKOOPKANTOOR VOOR NEDERLAND:
LAARDERWEG 112A - HILVERSUM.

**TWEE NIEUWE
TELEFUNKEN-LUIDSPREKERS.**

CENTRAFOON. Een luidspreker van goede kwaliteit in fraaie eikenhouten kast. Is bovendien zeer geschikt voor aansluiting aan radio-centrales.

PRIJS. f 40.—



SIHAPHON 54, een magnetische luidspreker, welke als een dynamische klinkt. Belastbaar tot 2 Watt. Te schakelen voor iedere eindlamp, alsmede voor radio-centrales.

PRIJS f 58.—

Laat U deze luidsprekers door
Uw handelaar demonstreeren.

TELEFUNKEN — DEN HAAG



RADIO-EXPRES

WEEKBLAD VOOR RADIO-TELEGRAFIE EN -TELEFONIE,
WAARIN OPGENOMEN RADIO-WERELD

OFFICIEEL ORGAAN VAN
DE NED. VER. VOOR RADIO-TELEGRAFIE.

REDACTEUR: J. CORVER.



UITGAVE v. d. NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ v/h N. VEENSTRA,
LAAN VAN MEERDERVOORT 30, DEN HAAG.
TEL. 332112, GIRO 99225.

DIT BLAD VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG.

De abonnementsprijs bedraagt, bij vooruitbetaling, f 3.— per halfjaar voor het binnenland en f 5.— voor het buitenland, per postwissel of per Giro 99225 in te zenden aan het bureau van Radio-Expres, Laan van Meerdervoort 30, den Haag. — Losse nummers f 0,25 per stuk. Correspondentie, zoowel voor Administratie als Redactie, gelieve men te zenden aan het adres: **Laan van Meerdervoort 30, 's-Gravenhage.** Het auteursrecht op den volledige inhoud van dit blad wordt voorbehouden volgens de Wet op het Auteursrecht van 23 September 1912, Staatsblad n^o 308.

AAN DE LEDEN DER N. V. V. R.

Het is noodig, dat alle leden medewerken om te trachten het ledental onzer Vereeniging op sterkte te houden.

Misschien wilt U allen eens nagaan, welke personen in Uwe omgeving in aanmerking komen om nader met de N. V. V. R. in kennis te worden gebracht. Het vijfmaal gratis toezenden van Radio Expres is hiervoor een uitstekend middel en later een prachtig aanknoopingspunt. Men gelieve naam en adres van den candidaat op te geven aan het Propaganda Bureau der N. V. V. R., Prins Hendrikkade 127 a Rotterdam, waarna de toezending zoo spoedig mogelijk begint.

Voor de f 8.— contributie per jaar ontvangen de leden gratis Radio Expres (met programmablad) en Radio Nieuws en hebben de beschikking over een uitgebreide technische bibliotheek.

Aanmelding bij het Secretariaat, Obrechtstraat 104, Den Haag.

P. B. H.

HET POOLJAAR 1932/33.

Het tijdsverloop van zomer 1932 tot zomer 1933 is tot internationaal „Pooljaar” verklaard.

Men moet teruggaan tot het jaar 1882 om het begin van deze internationale wetenschappelijke onderneming te vinden. Bij dien eenen voorlooper was het tot dusver gebleven.

Destijds hadden 12 landen zich verenigd om wetenschappelijke expedities

uit te rusten, die naar een gemeenschappelijk schema hoofdzakelijk op meteorologisch gebied en op het gebied van het aardmagnetisme waarnemingen gingen doen. Helaas bleek, dat voor het vaststellen van eenig verband tusschen het weer aan de Pool en in bewoonde streken de afstanden tusschen de destijds bestaande vaste waarnemingsposten en de tijdelijke nog veel te groot waren. Toch is dat eerste „Pooljaar” een belangrijk keerpunt geweest in het poolonderzoek, omdat daarmee als het ware de „romantische periode” werd afgesloten en een meer systematisch-wetenschappelijk onderzoek ingeleid.

Wat de romantiek betreft, die ging in 1882/83 nog zóó ver, dat één der expedities op den terugtocht drie maal heeft moeten overwinteren, alvorens weer in verbinding met de beschaving te komen.

In de beschikbare technische hulpmiddelen is sindsdien veel veranderd, als men alleen maar eens denkt aan radio-communicatie en vliegverkeer.

Radio gaat een belangrijke rol spelen in het nieuwe „Pooljaar”. Niet alleen als hulpmiddel, maar ook als waarnemingsmiddel en als belanghebbende tak van wetenschap. De Meteorologie (weerkunde) staat weliswaar weer voorop en het initiatief tot dit 2de Pooljaar is ook van een meteorologen-congres te Kopenhagen uitgegaan; de overtuiging, dat de weersinvloeden aan de polen van veel belang zijn voor alle weersvoorspellingen, zoowel op korten als op langen termijn, is sterk gegroeid. Overigens staat, zooals men weet, het voorkomen van zonnevlekken, het optreden van poollicht en van wijzigingen in het aardmagnetisme ook in nauw verband met ver-

schijnselen op het gebied der radio-communicatie. Ook voor de radio-wetenschap hoopt men derhalve materiaal te verzamelen.

Ditmaal is het aantal der deelnemende staten gestegen tot 26, die zoowel rondom de noordpool als rondom de zuidpool een gesloten ring van tijdelijke waarnemingsstations vormen. Een Nederlandsche expeditie zal werken op Groenland, bij Anmagsalik en behalve Groenland worden in het noorden ook Spitsbergen, Jan Mayen, Nova Zembla, Baffinsland en Point Barrow „bezet”.

Aan de radio-afdeeling der Nederlandsche expeditie is reeds verleden jaar financiële steun o.a. toegezegd door het Wetenschappelijk Radiofonds-Veder.

TENTOONSTELLING „KLANK EN BEELD”.

Wij ontvingen het prospectus van de te Amsterdam in het R. A. I. Gebouw van 6 tot 16 Mei 1932 te houden Internationale Tentoonstelling „Klank en Beeld”, welke volgens den opzet zal moeten omvatten: radio, televisie, gramfoon, klankfilm, film en fotografie.

Het R. A. I.-gebouw bevat, als het geheel wordt bezet, een expositieruimte van bijna 4500 m² voor stands.

Om een expositie als deze werkelijk te doen slagen, zal inderdaad een zeer aanzienlijke internationale deelneming noodig zijn, hetgeen voor de Nederlandsche deelnemers beteekent, dat zij heel wat opvallends zullen moeten brengen om eenigszins op den voorgrond te kunnen treden. Wat speciaal de radio-deelnemers betreft, hebben zij er ook

rekening mee te houden, dat de aandacht der bezoekers zich over de vele takken, die deze expositie omvat, verdeelt.

In hoe verre radio en televisie op dit oogenblik voldoende nieuws op een expositie naar voren zouden kunnen brengen om een zelfstandige tentoonstelling voor deze afzonderlijke takken te rechtvaardigen, is een vraag, waarover men van meening kan verschillen. Zij, die daarvoor niet voldoende aantrekkingskracht tegenover het publiek aanwezig achten, kunnen in het gezamenlijk optrekken met de andere bedrijfstakken een welkome uitweg zien, al zullen ook zij zich realiseeren, dat het deelgenootschap, dat men aangaat, tevens betekent: geen 100 % rendement.

Elke sprank van optimisme heeft in een crisistijd als dezen natuurlijk haar waarde. Niet bij de pakken neerzitten; juist nu de uiterste kracht inspannen om de belangstelling van het koopende publiek levendig te houden, zijn gulden spreuken. Gemakkelijke successen zijn nu zeker niet te behalen en wie zijn taak in dezen te licht opvat, loopt het eerst de kans teleurstelling te ondervinden.

Van de grootste Nederlandsche firma's en vertegenwoordigingen op radiogebied weten wij, dat zij zeer afzijdig staan tegenover tentoonstellingsplannen in dezen tijd. Het Uitvoerend Comité van „Klank en Beeld” staat zelf onder de huidige omstandigheden met een zoo omvangrijk opgezette onderneming niet voor een lichte taak.

Radio op een tentoonstelling als deze moet op eclatante wijze voor den dag komen, moet zich sterk voelen, om in de publieke belangstelling het hoofdmoment te vormen. Daar zal inspanning voor noodig zijn, zeker. Maar als gevraagd wordt of men zich met minder tevreden mag stellen, dan zeggen wij: hoofd omhoog, ken uw eigen kracht!

* * *

Het Uitvoerend Comité bestaat uit de heeren: M. J. van Eeghen, Naarden, voorzitter; K. R. van Staal, Gouda, alg. organisator; mr. A. Rodrigues de Miranda, Amsterdam, secretaris; W. H. Steenbeek, den Haag, penningmeester; G. H. Knap, Amsterdam; H. H. S. à Steringa Idzerda, den Haag, techn. adviseur.

Een zeer uitgebreid eerecomité is gevormd.

TELEVISIE-UITZENDINGEN IN BELGIE.

Naar wij vernemen hebben de beide omroepgroeperingen R.C.B. (La Radio Catholique Belge) en K.V.R.O. (Katholieke Vlaamsche Radio Omroep) de zendexclusiviteit voor Televisie (systeem Telehor) verkregen en wordt reeds in de

eerstkomende dagen de zender opgesteld. De televisie-uitzendingen zullen voorloopig reeds twee halve uren per week plaats hebben en wel Dinsdag en Donderdags 's avonds, telkens beginnende om 22.35. De uitzendingen geschieden resp. langs de 508 en de 339 m golf met een sterkte van 15 kW (station Velthem). Als technische bijzonderheden voor de televisie-amateurs gelden vooral: dat de beeldindeeling geschiedt in 30 beeldlijnen (1200 beeldpunten) en met een beeldfrequentie van 12,5 p. seconde. Het gebruikte formaat is 3×4 (Duitsche R.P.Z. formaat) met horizontale beeldaftasting. Het beeld verschijnt dus niet, zoals bij de Engelsche uitzendingen, op den zijkant der schijf, maar *bovenaan*, zoodat deze uitzendingen, evenals de Duitsche Rijkspostuitzendingen, voorloopig enkel met de Telehortoestellen kunnen worden opgevangen.

LAMPEN ZONDER GLOEIDRAAD?

De Amerikaansche bladen komen weer eens met het sensatie bericht, dat een radiolamp zonder gloeidraad zou zijn uitgevonden, waarin dus electronen-emissie plaats heeft zonder verwarmingsbron.

Herhaaldelijk is al het gerucht verbreid over dergelijke lampen en er is een tijd geweest, dat men meende, dat de electronen-emissie van eenige radio-actieve stof benut zou kunnen worden. De daarmee te verkrijgen plaatstroom is evenwel miljoenen maal te klein. Ook emissie door photo-electrische eigenschappen, dus door belichting, is tot dusver steeds veel te zwak gebleken. In R. E. no. 37 van 1930 maakten wij echter melding van proeven van Manfred von Ardenne, die zelfs een cascade-versterker bouwde met „koude lampen”. Er was evenwel aan lichtenergie nog meer bij noodig dan in gewone lampen voor verhitting.

Thans verbindt men aan de beweerdte uitvinding den naam van dr. August Hund, een bekend en bekwaam man in de radiowereld.



Men verwacht, dat de experimenteele kortegolfzender PCJ van Philips te Eindhoven, die thans wordt omgebouwd, in Mei a.s. weer in werking zal treden.

Radio Engineering meldt, dat in Dec. in de Vereenigde Staten een nieuwe, aan-

merkelijke prijsverlaging van radiolampen heeft plaats gehad, ofschoon gebleken is, dat de prijsverlagingen daar te lande niet hebben geleid tot vermeerderd gebruik. Dat laatste is in een land, waar toestellen met 11 à 15 lampen toch al veelvuldig voorkwamen, geen wonder; men ziet vermoedelijk geen kans, er nog meer te gebruiken!

Het Verband Deutscher Radio-Ingenieure, dat in verband met de slechte omstandigheden een plaatsingbureau heeft geopend, heeft zijn bureaux verplaatst naar Berlin-Grünwald, Siemensstrasse 17.

In het beeldtelegraafverkeer met Ned-Indië kan voortaan op verzoek van den afzender op beeldtelegrammen met meervoudige bestemmingen een kosteloze dienstaanwijzing worden vermeld, waardoor bereikt wordt, dat op de afgeleverde afdrucken de namen van alle geadresseerden worden vermeld.

De afdrucken van beeldtelegrammen met meervoudige bestemmingen kunnen voorts gezonden worden aan onderscheidene geadresseerden in verschillende plaatsen.

GEBRUIK VAN DEN PHILIPS' SCHEIDINGSKRING „PHILECTOR” TEGEN LOCALE STORINGEN.

Velen zijn enthousiast over de resultaten, opgedaan met den Philector. De selectiviteitsverbetering is dan ook zeer goed. Ongetwijfeld zal het den lezers van

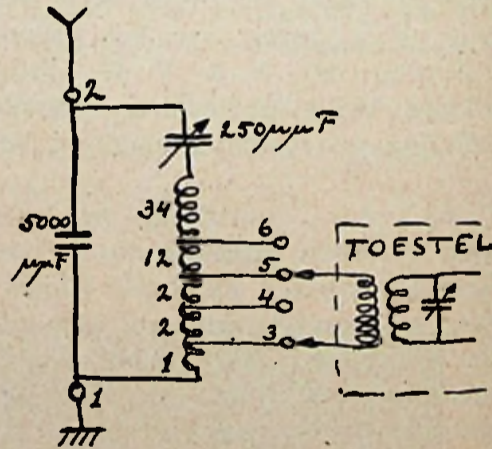


Fig. 1

R.-E. interesseeren, hoe het apparaat geschakeld is. Het schema met aanduiding van condensatorwaarden, genummerde aansluitbussen en aantallen windingen van de spoel gaat hierbij; fig. 1 voor een toestel met inductieve antennekoppeling en fig. 2 voor capacatieve koppeling.

Dank zij het gebruik van een speciaal vervaardigde spoel en van een Lilliput condensator met „isolantite”, isolatiemateriaal van geringe dielectrische verliezen is de afstemming zeer scherp en de selectiviteitsverhoging buitengewoon.

Door middel van aftakkingen is de

selectiviteit en geluidsterkte regelbaar. Tengevolge van de aanwezigheid van 2 gelijke windingsgetallen (n.l. die van 2 windingen) kan de Philector tevens gebruikt worden voor koppeling aan een „anti-storings-antenne”. De schakeling voor een toestel met capacitieve antennekoppeling is in fig. 3 weergegeven.

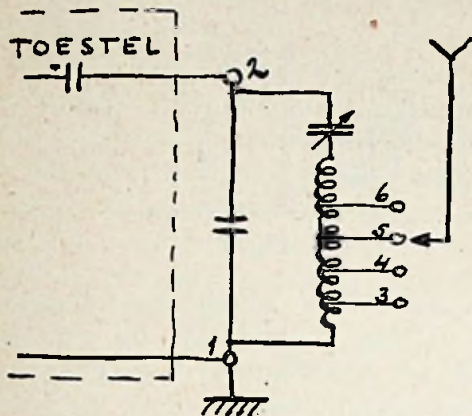


Fig. 2

De door de locale storings (stofzuigers enz.) in de toevoerleidingen a en b opgewekte stoorspanningen zijn gelijk en werken elkaar tegen, zoodat wanneer de V-antenne zelf maar ver genoeg van de storingsbron verwijderd is, er nagenoeg geen storings meer via antenne en invoer aan het toestel worden doorgegeven.

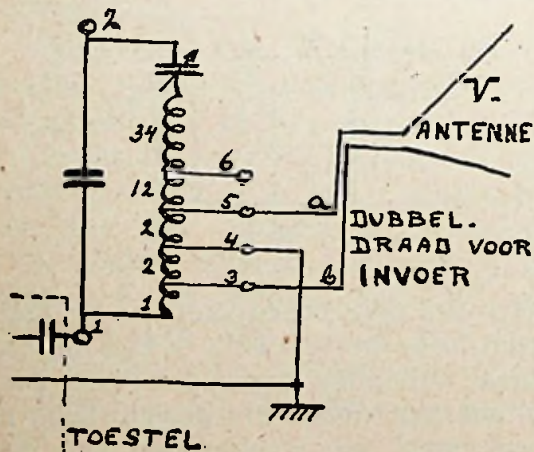


Fig. 3

Beproeving in de praktijk is zeer bevredigend, hoewel de schakeling theoretisch niet heelemaal juist is.

Daar de invoer-dubbeldraad niet als antenne werkt, zal de geluidsterkte iets dalen ten opzichte van antenne met gewonen invoer, maar „iets” moet men altijd voor meer genoegen over hebben!

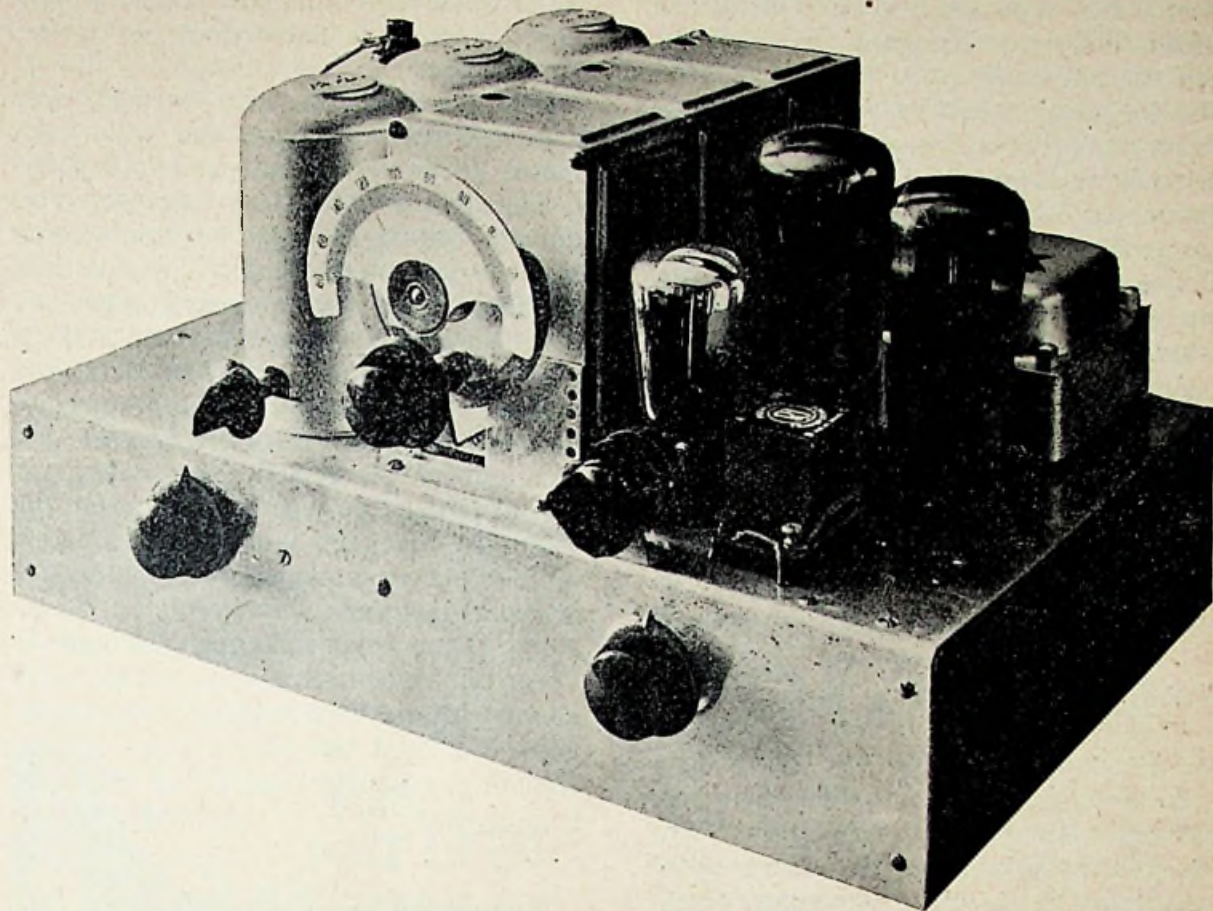
Den Haag, 4-12-'32.

Ir. E. W. OTT.

HET RADIO-EXPRES-BANDFILTERTOESTEL MET SCHERMROOSTERDETECTOR.

Daar er volgens de vragenrubriek blijkbaar belangstelling bestaat voor het R.-E. bandfiltertoestel met schermroosterdetector kan het misschien zijn nut hebben, wanneer ik mijne ervaringen daarmee mededeel.

Het R.E. Bandfilter-chassis.



Wat dunkt u van het zelf bouwen van een toestel als dit?

Het is de R.E. Bandfilter-Drie met Varitetrode, in chassisvorm. Spoedig verschijnt het bouwplan.

Het in R.-E. No. 47 beschreven toestel kan zeer wel met schermroosterdetector uitgevoerd worden en het zal dan speciaal op zijn plaats zijn waar slechts over een kleine- of binnenshuis-antenne beschikt kan worden. Bij de uitvoering moet op eenige punten, die hieronder volgen, gelet worden.

1. Het koppelcondensatortje in den plaatkring van de hoogfrequentlamp moet zeer klein genomen worden: 10—25 $\mu\mu\text{F}$.

2. De terugkoppelcondensator liefst niet grooter dan 200 $\mu\mu\text{F}$.

3. Voor de hoogfrequent-smoorspoel achter den detector is nu ook een speciaal type te kiezen (bijv. Bulgin, S.G. type).

4. De roostercondensator kan met voordeel voor de helderheid der weergave tot 50 $\mu\mu\text{F}$ (eventueel 25 $\mu\mu\text{F}$) verkleind worden. De lekweerstand kan 1 Megohm blijven. (Bij de tegenwoordige lampen kan dat m.i. wel algemeen toegepast worden).

5. Voor laagfrequentversterking is de smoorspoelkoppeling met een der daarvoor bestemde speciale smoorspoelen met hoge zelfinductie (Ferrix type E 200; Varley type EP 16 e.d.) het eenvoudigst en de geluidswaergave, is daarbij zeer goed. Bij lampen als de Philips E 452 T of Fotos T 4150 e.d. kan nog transformator-koppeling en dan in Hypermu-schakeling worden toegepast; voor Fotos T 4450 is smoorspoelkoppeling evenwel de aangewezen methode. De instelling met schermroosterdetector is echter eenigszins lastiger dan met een

triode. Een gevoelige milliampèremeter met maximum 5 mA uitslag is beslist noodzakelijk om tot een goed resultaat te komen en veelal zal men later nog eens over moeten regelen. Plaat- en schermroosterspanning voor de detectorlamp zijn met zorg in te stellen, vooral niet te hoog!

Vooraf bij Fotos-lampen is de schermroosterspanning het beste via een afzonderlijken potentiometer van het voedingsapparaat te betrekken. Verder is op zeer zorgvuldigen loop der leidingen, (in het bijzonder die voor de roosters en anoden) te letten (zie ook het artikel in R.-E. No. 50) daar anders gemakkelijk zelfgenereeren optreedt. Bij toepassing van den Jackson Br. condensator type R 3, is hierop speciaal te letten daar deze condensator geen tweede aansluiting voor de statorpakketten heeft (zooals bijv. de Polar-tub), waardoor eenigszins lange roosterleidingen noodig zijn. Met het oog op het bovenstaande verdient het wel aanbeveling, het toestel iets ruimer te bouwen dan in RE 47 is aangegeven, bijv. op een grondplaat 50 \times 30 cm. Chassisbouw, als 't ware in 2 verdiepingen, is ook goed.

Als lampencombinatie gebruikte ik E 422, T 4450, PP 430 of C 443, waarmee op binnenshuisantenne (draad van 7 m op zolder) de meeste stations op luidsprekersterkte doorkomen. Voor de hoogfrequentlamp kan ter verhooging der geluidsterkte ook een der nieuwere typen met groote steilheid genomen worden, doch dan gaat, zooals reeds in R.-E. No. 47 is opgemerkt, de selectiviteit

achteruit. Waarschijnlijk zal dat niet het geval zijn met de nieuwe Telefunken RENS 1264 of de Tungram AS 495, die een hoogen inwendigen weerstand hebben bij groote steilheid en versterkingsfactor, doch deze typen zijn momenteel nog niet verkrijgbaar. De gemetalliseerde uitvoering der lampen, zooals die hoe langer hoe meer wordt toegepast, geeft, vooral voor den detector, voordeelen boven de normale.

Moge het bovenstaande voor mede-amateurs een aanleiding zijn om ook eens de proef te nemen; speciaal zij die slechts over een kleine antenne beschikken, zullen daarbij kunnen profiteren.

Rotterdam.

A. F. E. JANSEN.

BETERE DETECTIE MET WISSELSTROOMLAMPEN.

De belangstelling voor dit onderwerp, dat door den heer C. Schoug in R. E. No. 1 aan de orde werd gesteld, blijkt zeer groot te zijn en de aangegeven methode om een kleine positieve rooster-spanning aan de detectorlamp te geven, is direct door velen met succes beproefd.

Evenwel maakte de heer Kliphuis in R.E. no. 2 reeds de opmerking, dat men liever in een wisselstroomtoestel niet weer een batterijtje zal gaan plaatsen en dat men ook zeer goed de benodigde spanning op andere wijze kan verkrijgen.

Zoo schrijft ons nog de heer E. Rodenhuis te Leeuwarden het volgende:

Ik had een ingeruild wisselstroomtoestelletje staan met de C142, F215 en D143, dat nog nooit voldoende geluid had gegeven, en waaraan vernieuwing van lampen, en verschillende onderdeelen geen resultaat had gegeven.

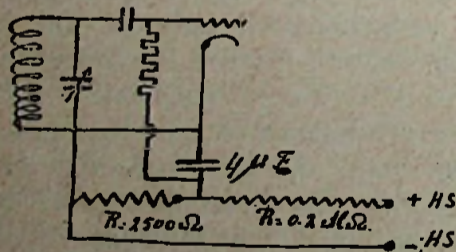


Fig. 1

De totale plaatspanning bedroeg hier ± 180 V, met inbegrip van de automatische neg. rooster-spanning voor de eindlamp. Hierover werden twee weerstanden van 0.2 M Ω en 2500 Ohm in serie geschakeld, zooals in de figuur aangegeven. Hieraan kwam lekweerstand met een blokcondensator van 4μ F aan aarde. De stroom door de serieschakeling bleek ± 0.9 mA te bedragen, wat volgens de berekening ook klopte, zoodat een positieve rooster-spanning van $0.009 \times 2500 = 2.25$ Volt werd aangelegd.

Natuurlijk is deze spanning door den

spanningsval in den weerstand van 0.2 M Ω tengevolge van den roosterstroom iets kleiner, maar dit bedrag is te verwaarloozen.

Het resultaat, hiermee bereikt, was enorm. Het apparaatje, dat nooit een flinke geluidsterkte had kunnen produceren, leverde thans een meer dan voldoende geluid, terwijl het genereeren soepeler was en de kwaliteit vooruit was gegaan. Vooral voor amateurs is het nog beter, den vasten weerstand van 2500Ω te vervangen door een potentiometer van 3000 of 4000Ω zoodat een continu regelbare spanning van 0 tot ongeveer 3 Volt kan worden aangelegd. Voor ieder apparaat moeten de weerstanden natuurlijk even ruw berekend worden met het oog op het plaatsspanningsverlies en de belastbaarheid van den grootsten weerstand. Daar evenwel geen stroom of liever bijna geen stroom wordt geleverd, kunnen groote weerstanden worden toegepast, zoodat het op de totale plaatspanning geen merkbaaren invloed heeft.

Leeuwarden.

E. RODENHUIS.

Een poging om meer licht op deze aangelegenheid te werpen, wordt gedaan door den heer W. Brill, gedipl. technicus te Zeist.

Deze schrijft:

„Zooals men weet, wordt in een indirecte verhitte lamp door de hooge temperatuur van de kathode het zeer nabij liggend stuurrooster dusdanig verhit, dat dit aanleiding kan geven tot het emitteren van electronen door het rooster. Dit emitteren heeft tot gevolg, dat een elektrische stroom zal gaan loopen van het rooster door den lekweerstand naar de kathode, waardoor een spanningsval aan dien weerstand ontstaat, in dien zin dat het rooster negatief wordt ten opzichte van de kathode. Wanneer men nu een tegengericht potentiaal in den kring brengt, hetzij in den vorm van het batterijtje of „automatisch”, dan zal die negatieve spanning aan het rooster opgeheven worden en daarmee de nadelige gevolgen”.

In deze beschouwing schuilt intusschen een fout.

Ofschoon ook wij gelooven, dat de detectie-verbetering, welke bij sommige indirecte lampen door positieve rooster-spanning wordt aangebracht, wel eens zou kunnen samenhangen met rooster-emissie, klopt de gegeven verklaring niet.

Het rooster kan toch door emitteren nooit negatief worden. Emitteren van electronen beteekent *a f s t a n* van negatieve lading, waardoor de desbetreffende electrode dus juist *m i n d e r* negatief of positief wordt. In een normaal werkende lamp beteekent positief worden van het rooster, dat dit electronen opneemt en dat de normale roosterstroom optreedt, waarmee de positieve richting door den lekweerstand naar

het rooster toe loopt. In een lamp met secundair emitterend rooster evenwel blijft het rooster ondanks de positieve potentiaal, die het aanneemt, electronen uitzenden en ontstaat een omgekeerde roosterstroom, welke positieve richting van a f het rooster door den lekweerstand loopt.

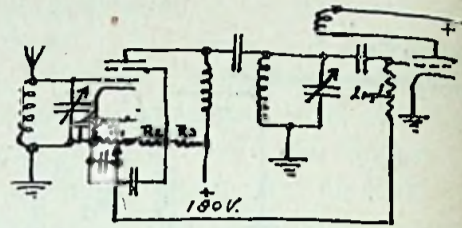
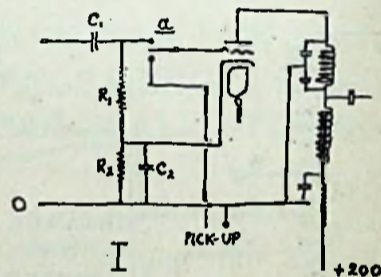


Fig. 2

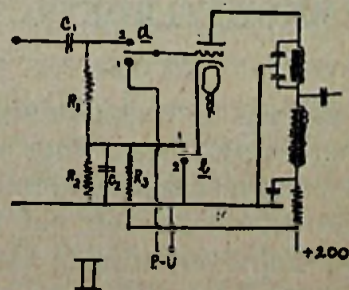
Bij de elders abnormaal werkende lamp zal het rooster pas bij een door batterij (of automatisch) hoger positief gemaakt potentiaal weer electronen gaan opnemen en dus normalen roosterstroom nemen. Daaruit zou te verklaren zijn, dat zij dan pas goed detecteert, want de roosterdetectie, waarop dit alles slaat, hangt met den normalen roosterstroom direct tezamen. Dan zou evenwel de verbetering der detectie bij indirecte lampen door positieve rooster-spanning eigenlijk steeds duiden op een fout van de lamp, die daarbij ook een, abnormaal grooten plaatstroom gaat krijgen.



Wat den practischen kant van de zaak betreft, wijst de heer Brill er nog op, dat men de inrichting om automatisch pos. resp. aan het rooster der detectorlamp te geven, goed kan combineeren met den spanningsdeeler voor de voeding van het schermrooster der hoogfrequentlamp. Dit is in bijgaande figuur aangeduid. R_1 is door een potentiometer van 2000 Ohm R_2 is 50.000 Ohm vast en R_3 100.000 Ohm vast.

Ook de heer A. J. W. de Groot te Hilversum geeft nog een manier aan, waarop hij in een bepaald geval de benodigde spanning automatisch door slechts een kleine verandering kon verkrijgen. Hij deelt daarover het volgende mede:

Daar mijn detector reeds geschakeld was volgens fig. 1 ($R_2 = 1000 \Omega$) met



het oog op gramfoonweergave, behoefde ik slechts den in fig. II geteekenden weerstand R_3 ($= 200.000 \Omega$) aan te brengen, terwijl voor omschakeling van de kathodeleiding gebruik werd gemaakt van nog vrij zijnde contacten op den pick-up-schakelaar a.

De waarde 200.000Ω voor R_3 geldt hier voor aansluiting op $+ 200$ Volt, zoodat door het geheel ± 1 mA gaat.

Wil men het nog mooier maken, dan kan men voor R_2 een potentiometer van 1000Ω gebruiken, waarbij de kathode aan het middencontact wordt verbonden, zoodat de positieve roosterspanning regelbaar wordt tusschen 0 en $+ 1$ Volt.

Het te bereiken resultaat is zeker de geringe kosten waard.

Hilversum. A. J. W. DE GROOT.

EXAMENS RADIO-TECHNICUS EN MONTEUR.

De Examen-commissie „N.B.R.” deelt mede, dat het schriftelijk gedeelte van de examens voor het diploma-N.B.R. voor Radio-Technicus en Radio-Monteur zal worden afgenomen op Dinsdag 26 Jan. a.s. des morgens te 9 uur in Krasnapolsky te Amsterdam.

Opgaven worden ingewacht vóór 20 Januari a.s. aan het Secretariaat, Leidsegracht No. 23, Amsterdam C.

Candidaten voor het Diploma Radio-Technicus betalen f 25.— examengeld; die voor het diploma Radio-Monteur f 20.—. Voor diegenen, die voor de 2de maal aan het examen deelnemen, zijn deze bedragen resp. f 12.50 en f 10.—.

De gelden moeten worden gestort op de postrekening der N.V. Investa, Amsterdam No. 73724.

Namens de Examen-Commissie:
Mr. C. VAN RIJ.

NIEUWE UITGAVEN.

Arim Drielamps Bandfilter-ontvanger type BF-3. Uitgave N.V. Arim, den Haag. Prijs f 0.40.

Het toestelontwerp, waarvan dit boekje de bouwbeschrijving geeft, is door ons besproken in R.-E. No. 52.

Arim is er in geslaagd, passend materiaal te vinden voor een 3-lamps bandfiltertoestel, met twee bandfilters, dat éénknops, met 4 condensatoren op één as wordt afgestemd en dat afgeregeld kan worden zonder trimmers. In de plaats daarvan worden de losse platen der condensatoren ten opzichte van elkaar verzet. Deze methode is ons met het door Arim toegepaste materiaal

practisch zonder bezwaar uitvoerbaar gebleken.

De bouwbeschrijving met teekeningen en foto's is op de bij Arim gebruikelijke, duidelijke en verzorgde wijze uitgevoerd. Voor het voedingsgedeelte zijn twee verschillende ontwerpen bijgevoegd, waaruit een keuze moet worden gedaan in verband met de te gebruiken eindlamp. Bij de Geco PT4 als eindlamp past het voedingsapparaat Ferrix GKF (220 V, 40 mA) met gelijkrichter Geco H10 of Philips 506. Bij de C443 past het voedingsapparaat Ferrix GDF (320 V, 35 mA) met gelijkrichtlamp Thermion EG1 (indirect verhit).

Wil men nog grotere eindlampen gebruiken, dan dient ook de voedingsapparatuur daarmee in overeenstemming te worden gebracht. Daarvoor worden ook aanwijzingen gegeven.



Universeele Televisie-Bouwdoos van Telehor. — Het Verkoopkantoor voor Nederland van de N.V. VIRO-Radio, welk kantoor is gevestigd te Hilversum, zond ons ter beoordeeling de Telehor-bouwdoos voor een Universeel Televisie-apparaat.

Deze bouwdoos bevat de complete onderdelen voor het mechanische gedeelte van een televisior, met uitzondering van den motor, doch met lenzenstelsel en Osram-glimlamp. Het universeele van de installatie zit in de uitrusting met twee gaatjesschijven, één voor de Duitse en één voor de Engelsche uitzendingen.

Wij hebben het apparaat gemonteerd en in beproefing genomen, ten einde ons niet alleen een denkbeeld te vormen van de onderdelen als zoodanig, maar ook van het werk, dat met het monteren is gemoeid en van de praktische ontvangresultaten ermede. In tegenstelling met den Baird-televisior heeft die van Telehor Nipkow'sche gaatjesschijven van slechts 33 cm diameter, die uit stijf materiaal bestaan. Hierdoor verkrijgt het geheele

apparaat kleinere afmetingen, maar ook de werkelijke beeldgrootte is daardoor klein. Het lenzenstelsel zorgt evenwel voor de benodigde vergrooting en aangezien de bijbehorende televisielamp voor een glimlamp zeer lichtsterk is, wordt de vergrooting goed verdragen. Zoodat men weet, bevat zulk een lamp een rechthoekig metalen plaatje, dat zich als kathode geheel met glimlicht overdekt. Nu is die plaat hier hoog gepolijst als een metalen spiegel, hetgeen wezenlijk bijdraagt tot de helderheid.

De gaatjesschijven zijn van stijf en vrij dik aluminium, maar de gaatjes zijn aangebracht in het midden van cirkelvormige plekken, waar de schijf zeer veel dunner is gemaakt, zoodat men ondanks de stevigte der schijven alle voordeelen heeft verkregen van gaten in uiterst dun materiaal.

Waar deze bijzonderheden reeds duiden op een met overleg ontworpen geheel, mogen we ook verder getuigen, dat de onderdeelen alleszins aanspraak kunnen maken op den naam van serieus werk. De as voor de schijf loopt in twee goede kogellagers, die door de fabriek reeds zijn gemonteerd in een lagerbokje en nauwgezet afgesteld. Alle schroeven voor het samenvoegen der onderdeelen zijn bijgevoegd en er is gezorgd, dat alles heel precies past. De Vlaamsche bouwbeschrijving moge op enkele punten niet overduidelijk zijn, de deelen wijzen eigenlijk zelf den weg bij het in elkaar zetten. Wij vernemen bovendien, dat een nieuwe bouwhandleiding spoedig zal verschijnen.

Behalve de as met kogellagers, die met het lagerbokje op een voetstuk wordt geschroefd, zijn er het synchronisatie tandwiel met de synchroniseerwikkelingen en verder twee houders voor de glimlamp (verschillende standen voor de Engelsche en Duitsche televisie), en een hefboomenstelsel, dat dient om de beelden precies in de beeldluikjes te stellen.

Voor het instellen van het beeld is hier n.l. de methode toegepast, welke ook reeds in „Televisie voor den Amateur” werd beschreven, te weten een gaatjesspiraal, die méér dan één omtrek doorloopt en verstelbaarheid van het beeldluikje. De beteekenis hiervan beseft men het best, wanneer men de praktische hanteering van den Baird-televisior eens vergelijkt met dezen. Als bij een televisior de motor met de schijf op het juiste toerental is gebracht, zal in het algemeen het beeld nog te veel naar links of rechts staan en te hoog of te laag. Het hooger of lager stellen geschiedt zowel bij Telehor als bij Baird door verdraaien van den synchronisatiespoel-houder. Om een te veel links of rechts staand beeld goed te plaatsen, moet bij den Baird-televisior evenwel de motor weer vertraagd of versneld en daarna met eenige

handigheid juist op het goede punt weer op toeren gebracht worden. Bij Telehor heeft men het voordeel, dat men den eenmaal op toeren gebrachten motor rustig op toeren kan laten en met een tweeden hefboom het beeldluikje kan verschuiven tot het beeld in het midden staat, hetgeen veel gemakkelijker is. De instelling van het beeld is hiermee een stap dicht onder ieders bereik gebracht.

De afwerking der gaatjesschijven mag zeer nauwkeurig worden genoemd. Ondanks de kleine afmetingen der gaatjes (die evenredig zijn met de schijfgrootte) is een hooge graad van regelmatigheid verkregen. Op de beeldkwaliteit valt — voor zover die hierdoor wordt beïnvloed — niets aan te merken.

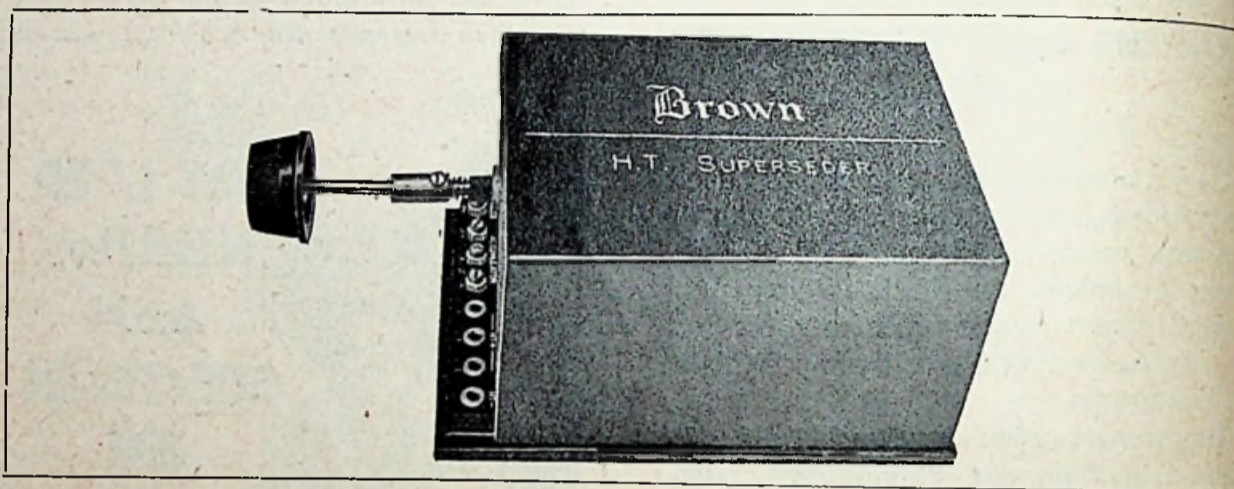
Men heeft bij dezen televisior een afzonderlijken motor noodig van het universaal (collector) type, met regelweerstand en een vermogen van ongeveer 40 Watt. Deze motor moet met een snoetje (metaalspiraal of rubber) de televisieschijf drijven. Dit werd ook toegepast in het indertijd door R.-E. ontworpen televisormodel voor zelfbouw; bezwaren voor de synchronisatie levert die snaaraandrijving vrijwel niet. En vooral hier, waar de beeldinstelling kan geschieden met op toeren blijvend motor, is de snaaraandrijving zonder bezwaar.

Brown Superseder. — In een vorig nummer heeft Dr. Noack een zendertje beschreven, dat zijn plaatsspanning ontleent aan een trillerbobine, welke loopt op de gloeistroombatterij. Zoo iets is in beginsel natuurlijk ook mogelijk voor het ontvangtoestel. Alleen kan men er daar geen genoegen mee nemen, dat de trillertoon sterk hoorbaar blijft. Er moet dus wel zeer degelijke afvlakking bij worden toegepast. Dat is op het eerste gezicht geen kleinigheid, want in den pulserenden gelijkstroom, geleverd door een trillerbobine, zijn heel wat ergere onregelmatigheden te verwachten dan in onzen gebruikelijken, gelijkgerichten wisselstroom.

Zeer nieuwsgierig waren we dan ook naar hetgeen S. G. Brown Ltd. op dit gebied had weten te praesteeren, waarover in ons verslag van de Londensche tentoonstelling (R.-E. 1931 No. 40) reeds werd gesproken. De fa. T. B. Hooghoudt te Amsterdam zond ons den Superseder („vervanger” van de anodebatterij) thans ter beproeving. Op de 4-Volts accu van den gloeistroom aangesloten, bleek dit apparaat bij een totale stroomlevering van 6 mA een hoofdsparing van ongeveer 120 Volt en twee lagere spanningen te geven. Daarvoor wordt uit de accu 0.5 Ampère extra gebruikt. Een drie-lamper met eenigszins „zuinige” lampen kan er dus mee gevoed worden en dan is wel geen krachtige luidsprekerontvangst te bereiken, maar toch nog een zeer aannemelijke weergave.

Er blijft een zoemend geruisch hoorbaar van den triller, waarmee men de anodespanning opwekt, maar niet van hinderlijke sterkte. De praktische bruikbaarheid van den Superseder staat dus vast.

Welk gebruiksgebied bestaat er nu evenwel voor zulke apparaten? Waar men over een lichtnet beschikt, zal men steeds aan het plaatstromapparaat de voorkeur geven; dan behoeft men zich niet te beperken in de energie. De superseder is alleen van belang, waar men anders op droge batterijen aangewezen zou zijn; en voor hem, die niet op de kosten ziet, behoudt de droge batterij het voordeel van grootere energie en hogere kwaliteit als stroombron. Maar dit wordt anders, waar het ontvangers betreft, waarvan men de batterijen niet zoo gemakkelijk elk oogenblik kan vernieuwen.



Zoo weten wij, dat de superseder reeds op vele met radio uitgeruste visscherschepen een succes is gebleken, terwijl hij ook voor kampeer- en andere draagbare toestellen zeker nuttige diensten kan bewijzen.

Verbazingwekkend is het, hoe in zoo klein bestek het geheel kon worden gebouwd. Op een bakelieten voetstuk van 17 × 12 cm staat een 8 cm hoge doos, die trillerinrichting en afvlakking bevat. De afwerking van het inwendige ziet er nog wel wat experimenteel uit, maar de functioneering is heel bevredigend. De triller werkt zeer betrouwbaar; de schakelaar, waarmee men het toestel in werking stelt, geeft door haar veerinrichting een schokje, dat er toe meewerkt om den triller zonder haperen te doen „aanslaan”.

Het apparaat in dezen vorm zal ongetwijfeld toepassingen kunnen vinden.

Brunet e.d. luidsprekers. — Wij ontvingen van de fa. de Groot & Roos te Amsterdam twee verschillende typen electro-dynamische luidsprekers ter beproeving uit de bekende fabrieken van Brunet, n.l. de typen W3 (2840) en W5 (2820).

De Brunet W5 is een weergever, welke mededingt met de beste, welke wij kennen. Hij paart een gave en getrouwe weergave der lage tonen aan een groote helderheid. Reeds bij bekrachtiging met

slechts 4 Volt wordt een groote gevoeligheid bereikt; men mag met de veldbekrachtiging gaan tot 6 Volt, waarbij 2.2 Ampère wordt opgenomen, maar dit is eigenlijk slechts noodig, wanneer men den luidspreker zeer sterk wil belasten. Volgens fabrieksopgave kan hij 4 Volt Ampère wisselenergie verwerken, dat is dus hetgeen bij 20 % rendement geleverd wordt door een 20-Watt-eindlamp. Bij proeven achter een 25-Watt-versterker vertoonde de luidspreker inderdaad geen enkel teken van te sterke belasting. Ook achter een toestel met 6-Watt-eindtrap kwam hij overigens al ten volle tot zijn recht.

De geribde conus heeft een opening van 18 cm diameter, terwijl het geheele chassis achter het klankscherm slechts een diepte van 12 cm heeft. De constructie is stevig en de aanpassingstransfor-

mator, ofschoon niet groot van omvang, bleek ons ook achter lampen met een plaatstroom van 50 mA nog goed te voldoen. De primaire van den transformator heeft een middenaftakking, waardoor ook gebruik achter een balanstrap mogelijk is.

Zonder voorbehoud mogen wij de W5 een kwaliteitsluidspreker noemen. De bromvrijheid bij bekrachtiging met een gelijkrichter is zeer goed.

Een Junior-model vormt de W3, welke een bekrachtiging vraagt met 4 à 8 Volt met een maximalen bekrachtigingsstroom van 1 1/3 Ampère. De bromvrijheid bij bekrachtiging met een gelijkrichter is niet zoo gemakkelijk volkomen te maken als bij de W5, ofschoon met een electrolytischen condensator ook een practisch zeer voldoende toestand wordt verkregen.

De W3 bezit een spreekspoeltje van slechts kleinen diameter en de eveneens geribde conus is vlakker. Ook deze luidspreker bezit een aangename helderheid, maar de lage tonen zijn niet zoo klankrijk en de vrijheid van resonansen is ook minder volkomen dan bij de W5. De kwaliteitsverschillen zijn dus geenszins onmerkbaar; naast de W5 is de W3 onmiskenbaar van tweede kwaliteit, zij het op zichzelf geenszins onverdienstelijk.

De aanpassings-transformator heeft drie verhoudingen en een schakelings-

mogelijkheid achter een balanstrap; de primaire bezit klemmen, gemerkt 0-3. Normaal is aansluiting tusschen 0 en 2, voor pentoden 0 en 3, achter lampen met zeer lagen inw. weerstand 1 en 3, voor pushpull 0 en 2 met 1 als middenaftakking.

Prijs W 5 f 65; W 3 f 32.50.

Montageboutjes. — Het is voor den amateur niet steeds gemakkelijk, zich te voorzien van de kleine boutjes met moeren, welke bijv. voor de chassisbouw zoo noodig zijn, evenmin als van geïsoleerde en metalen ringetjes, soldeerlipjes en dergelijk kleingoed, dat wel in massa in den groothandel is, maar lang niet geregeld in den kleinhandel. Hieraan komt tegemoet de „Basteltüte”, het knutse-laarspakje, van Wilhelm Lingott & Co., vertegenwoordigd door de fa. H. M. Hardenberg te Amsterdam.

In een papieren zakje is een kleine verzameling boutjes met moeren van diverse lengten, met ronde en te verzinken koppen, volgplaatjes, isolatie-ringetjes en soldeerlipjes bij elkaar gevoegd, geen groote voorraad, maar juist een collectie, zooals die den amateur goed te pas komt, vooral als hij weet, dat hij voor een luttel bedrag zijn voorraad steeds weer kan aanvullen.

Dit is de soort van materiaalvoorziening, waarmee men den amateur een wezenlijken dienst bewijst.

Frelat-lampfittings. — De N.V. Frelat te Amsterdam zond ons twee typen lampfittings, liggende en staande, ter beproeving, welke voor bakelieten onderdeelen van keurig uiterlijk al buitengewoon laag in prijs zijn. De fittings zijn beide ingericht voor 5-pen-lampen.

Het staande model bezit inwendig veerende contactbussen, die dus ook deugdelijk zijn voor lampen met massieve pootjes, terwijl de soldeerlippen één geheel vormen met de bussen; overigens zijn ook draadklemmen aangebracht als men niet wil soldeeren.

Het liggende model is van andere constructie. De busjes zijn hier niet veerend en zijn geschroefd op de strookjes metaal, welke de klemmetjes voor de draadverbindingen dragen. De diepte der busjes verzekert echter in het algemeen ook goed contact.

Prijs staand model f 0.30, liggend f 0.45.

OVER PICK-UP-AANSLUITING AAN DE DETECTORLAMP.

Tegenwoordig worden alle toestellen voorzien van een pickup-aansluiting, waarbij een schakelaar is aangebracht om over te gaan van radio op grammofoon. Voor zoover mij bekend, is de

meest gangbare schakeling, voor dat doel in handelstoestellen aangebracht, die volgens figuur 1.

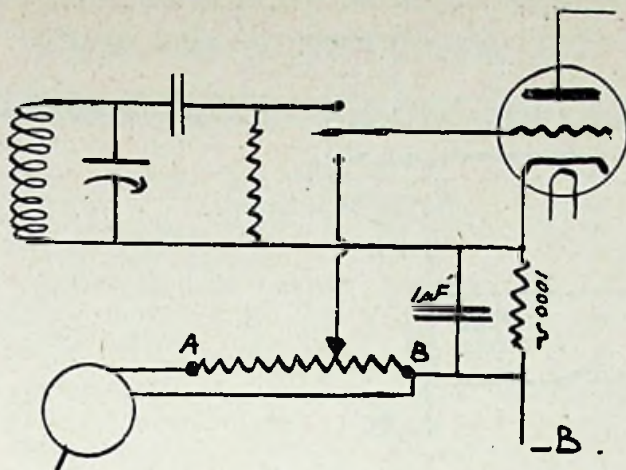


Fig. 1

Voor diengene, die dan inderdaad een pickup aanschaft, blijkt het dan tevens noodzakelijk, een potentiometer te kopen, aangezien de punten A en B in fig. 1 in het geval van een handelstoestel nooit verbonden zijn door een potentiometer

mers, hoe grooter de uitwendige belasting van de p.u. is, des te grooter is ook de bewegingsvrijheid van het ankertje met de naald. Een vermindering van plaatslijtage is dan het vanzelfsprekende gevolg. Een en ander wordt direct duidelijk, wanneer men de p.u. vergelijkt met een dynamo, en geldt alleen voor de hoge tonen. Bovendien brengt dit met zich mee, dat een tooncorrectie (afsnijden van de hoge tonen) door een (variabele) weerstand direct over de pickup, niet toelaatbaar mag worden geacht.

Gezien deze feiten, is er dus in het geheel geen bezwaar tegen, de volumeregeling vast in het toestel te bouwen, in den vorm van een potentiometer van hoge waarde, waarvoor 500.000 Ohm voor alle p. u.'s voldoende is.

Aangezien vele toestellen slechts van één l.fr.-trap zijn voorzien, is het noodzakelijk, ter bereiking van voldoende versterking, den p. u.-potentiometer aan te brengen in den roosterkring van de detectorlamp. Dit levert dan steeds het

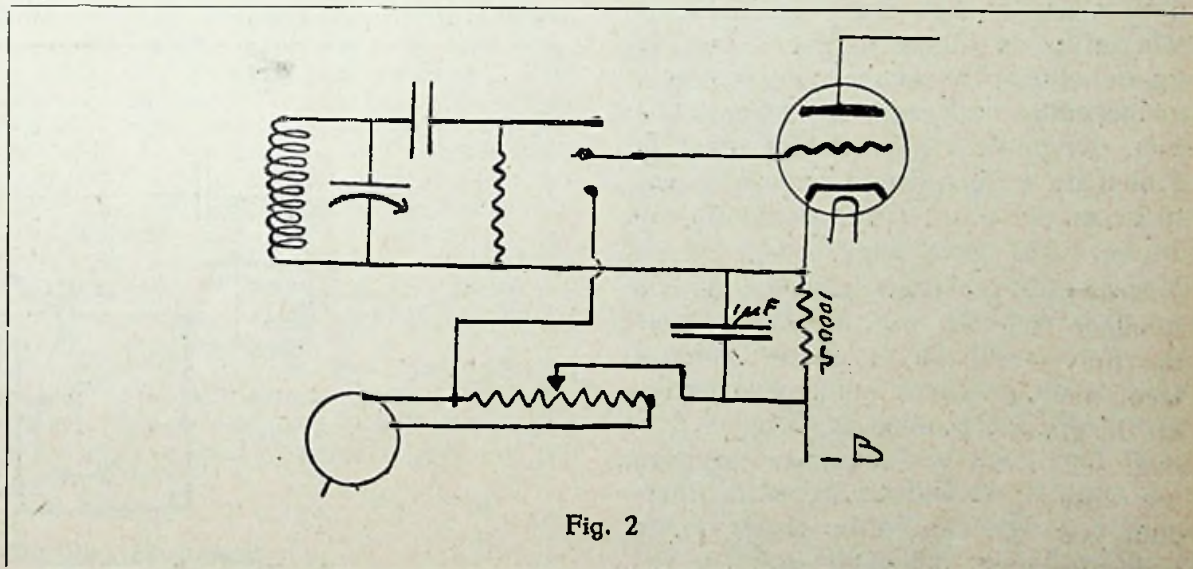


Fig. 2

in het toestel zelf. De reden daarvan schijnt te zijn, dat voor verschillende soorten p.u.'s een verschillende grootte van weerstand van dien potentiometer noodig zou zijn. Toch is dat niet waar; voor een pickup-potentiometer kan men altijd zeggen, hoe grooter, hoe beter. Im-

bezwaar op, dat de rooster spanning voor gramfoonversterking moet worden veranderd. Daarvoor kan een schakelaar worden aangebracht, b.v. zooals in fig. 1 en 2, met drie aansluitingen, of volgens 3, 4 of 5, met twee contacten, die alle het bezwaar hebben, dat het overscha-

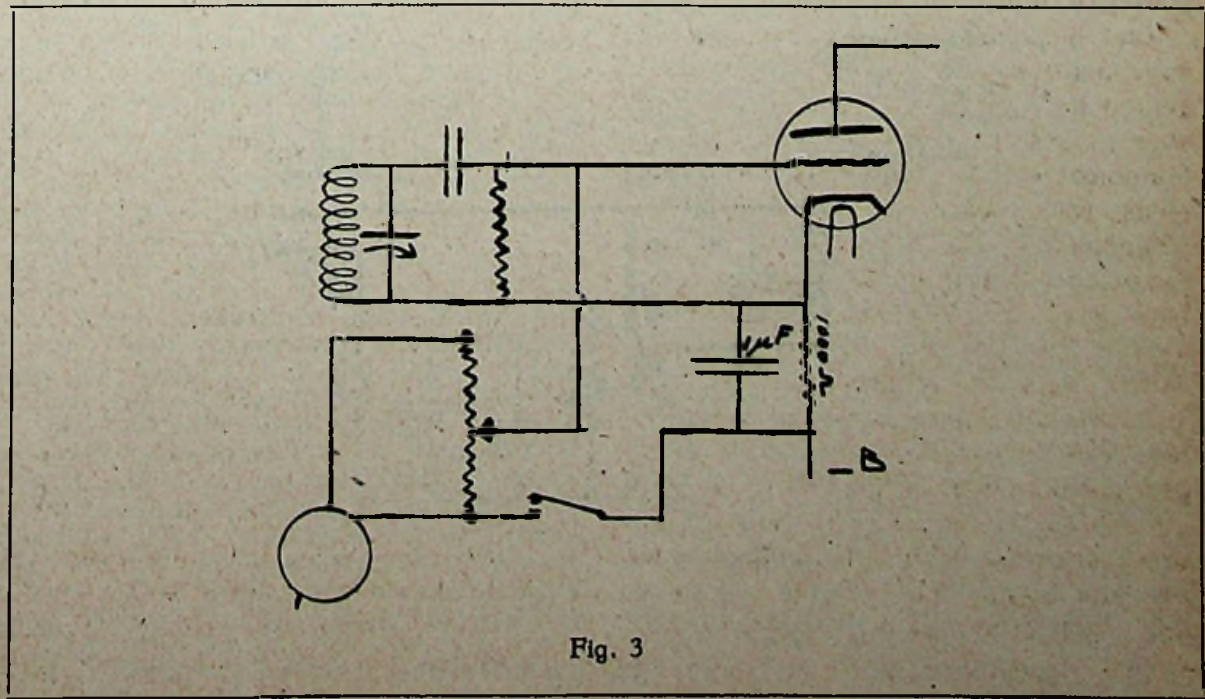


Fig. 3

kelen van radio op gramfoon door de plotselinge verandering van rooster spanning met een harden klap gepaard gaat.

maandenlang met succes gebruikt werd. Men kan gebruiken de verbinding CD, die het voordeel heeft dat de radiomuziek

hoord hebt, wat voor een helsche geluiden de luidspreker produceert, wanneer men beide in d e r d a a d tegelijk laat spelen, zult u zeker uw apparaat openen en de verbinding CE verleggen tot CD. En er is nog een reden, zij het ook niet zoo'n doorslaggevende, tot verleggen: Is CE aangebracht, dan komt de roostercondensator weer parallel op het ingeschakelde deel van de p. u. Weliswaar staat daarmee nu nog de lekweerstand in serie, maar wanneer die, zoals in mijn geval, slechts 100.000 Ohm groot is, is toch nog de afsnijdende werking voor de allerhoogste noten merkbaar.

Toch zou in het geval CD nog een onverklaarbare afsnijding kunnen optreden, wanneer niet gelet wordt op de roosterzijde van de altijd aanwezige spoel P. Bij de Idzerda-koppeling staat n.l. de capaciteit van den koppelcondensator via een h.fr. smoorspoel en de capaciteit van het plaatspanningsapparaat wederom parallel op den potentiometer. Die koppelcapaciteit wordt in sommige schema's

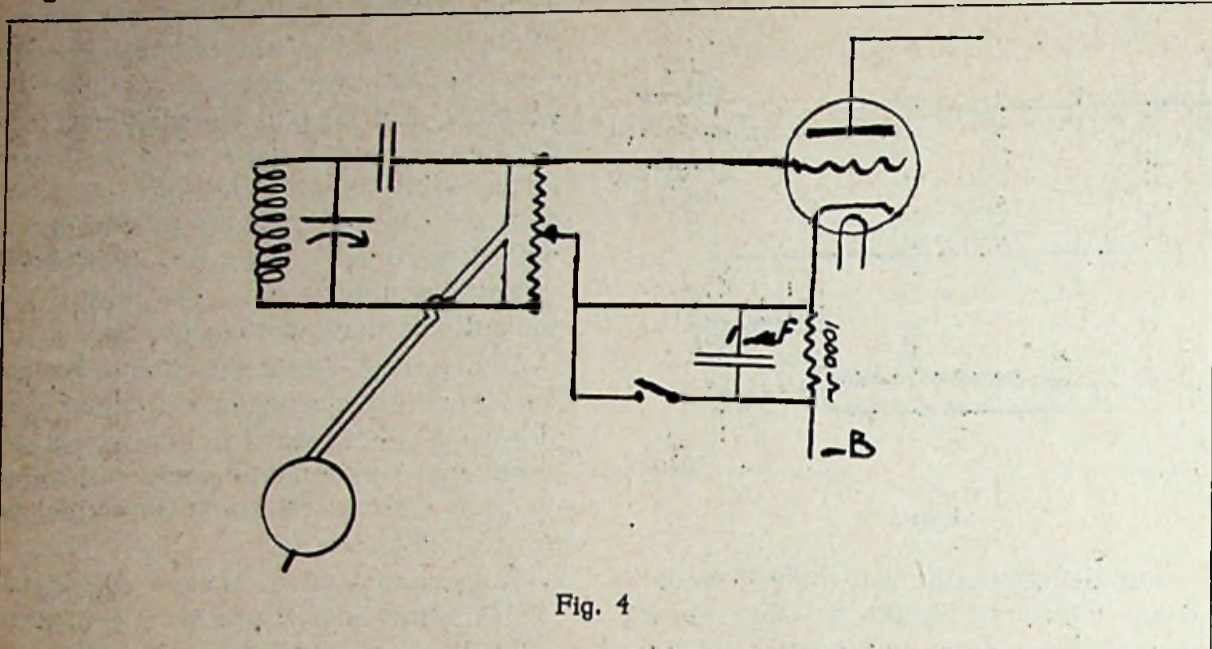


Fig. 4

Bezien wij de verschillende schakelingen afzonderlijk, dan zien we, dat 1 en 2 op hetzelfde neerkomen. Alleen blijkt 1 minder last van wisselstroom-inductie op de toevoerleidingen van de p. u. te hebben. De schakelaar kan echter met hetzelfde nuttig effect, volgens 3, 4 en 5, eenvoudiger zijn. Echter staat in geval 3 en 4 de roostercondensator parallel op de p. u., (in 3 alleen bij vol volume). Dat geeft verlies aan hoge tonen (en platenslijtage), hoewel, bij een capaciteit van 100 $\mu\mu\text{F}$. of kleiner, zoals voor kwaliteitsreproductie noodzakelijk is, dit practisch bijna geen betekenis heeft. De schakeling volgens 3 is echter heel goed bruikbaar; die volgens 4 is sterk af te raden. Sterke lichtnet-inductie dreigt hier op te treden op de toevoerleidingen; bovendien staat de capaciteit van die leidingen parallel op den potentiometer-lekweerstand, terwijl de waarde van den lekweerstand bij gebruik van radio verkleind wordt door den inw. weerstand van de pickup.

verdwijnt tot een fluisterton bij indraaien van den gramfoonpotentiometer, en geheel verdwijnt wanneer S wordt geopend voor neg. rsp.; of de verbinding

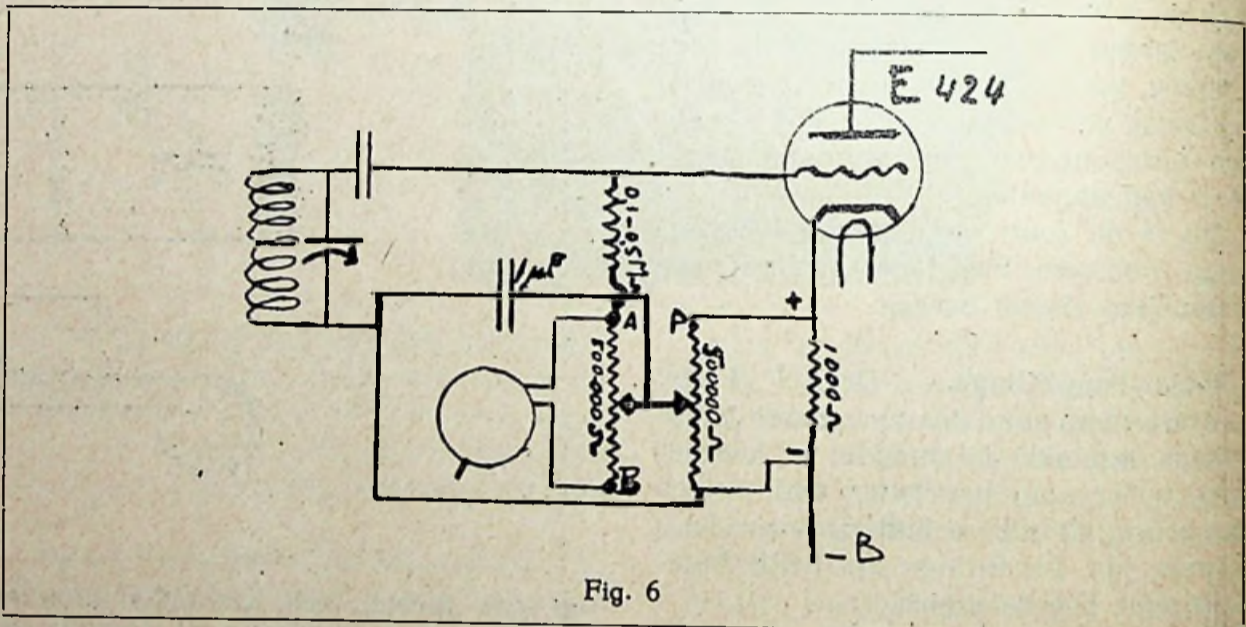


Fig. 6

CE, die het „voordeel” heeft, dat gramfoon en radio tegelijk en door elkaar kunnen „spelen”, wanneer tenminste S niet geopend wordt om neg. rsp. te geven. Wanneer u echter éénmaal ge-

(te) groot genomen, veroorzaakt dan een onverwacht ruischvrije reproductie en geweldige platenslijtage.

Bij geval 5, blijft echter steeds één groot bezwaar bestaan, n.l. de schakelaar S. Altijd moet bij overgaan op radio S gesloten worden, wat ook altijd samen gaat met een klap uit den luidspreker.

Daarom ben ik onlangs overgegaan tot de schakeling volgens fig. 6, waarbij ook de schakelaar S is komen te vervallen. Het principe is hetzelfde als dat van 5. Hier is parallel op den neg. rsp. weerstand van 1000 Ohm (telefoonspoeltje) een potentiometer van 0.5 M Ω geschakeld, waarvan het glijcontact mechanisch en electricch, (d.w.z. gewoon gesoldeerd), verbonden is aan den volumeregelpotentiometer. Deze hoge waarde is genomen, om kraken bij het draaien te voorkomen. Misschien gaat het ook wel direct van een potentiometer van 1000 Ohm. Als extra anti-kraak is ook nog de condensator van 1 μF aangebracht.

Nu valt, (bij draaien aan den poten-

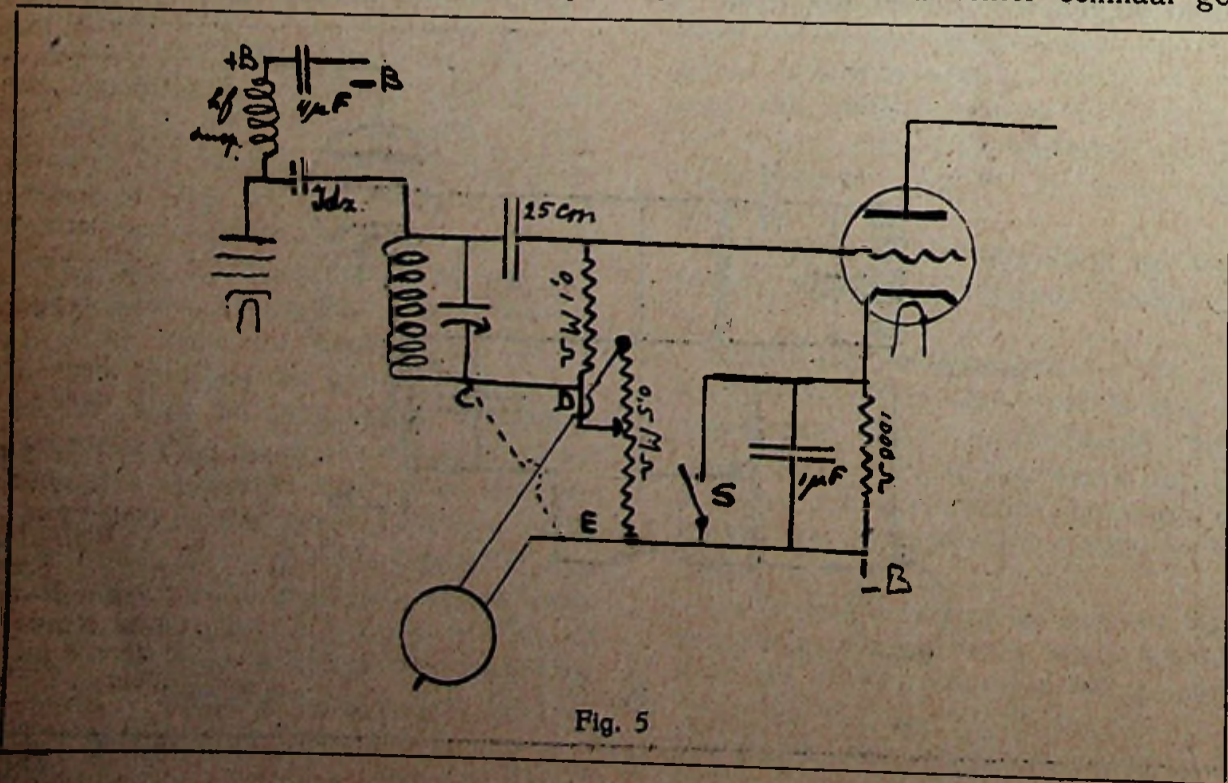


Fig. 5

PROGRAMMA-BIJBLAD

WEEK VAN 17—23 JANUARI 1932

Ten einde het belangrijkste uit de programma's van een groot aantal buitenlandse stations te kunnen opnemen, worden van de buitenlandse programma's op werkdagen alleen de uitzendingen na ± 5 uur 's avonds vermeld.

HILVERSUM, 1875 M.
(160 k. P.)

Zondag 17 Januari.

8.15 V.A.R.A. Gymnastiekles.
8.30 Esperantocursus.
8.55 Voetbalnieuws.
9.00 Tuinbouwhalfuurtje.
9.30 Concert V.A.R.A.-orkest o.l.v. H. de Groot.
10.00 Voordracht door Martien Beversluis.
10.20 Vervolg concert.
11.00 Toespraak door G. J. Zwertbroek.
11.20—12.00 Vervolg concert.
12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
12.01—2.00 n.m. A.V.R.O.-Klein-Orkest Boris Lensky, viool. Kon. 's-Hertogenbosch' Mannenkoor, o.l.v. P. Kallenbach. Programma: 1. Marsch-Potpourri, Blankenburg. Boris Lensky. (Aan den vleugel: Egbert Veen). a. Andante cantabile uit Violconcert, D gr. t., Mozart. b. Mazurka, Munarsky. Omroep-Orkest: 2. Gedeelten uit de opera „Mireille”, Gounod. Mannenkoor: a. Vereenigingslied, Kallenbach. b. Avondstond, Kallenbach. c. Groot is de Heer, Roeske. Orkest: 3. Hollandsche klompdans uit de opera „Zar und Zimmermann”, Lortzing. 4. Czardas uit het „Coppélia”-Ballet, Délibes. Mannenkoor: a. 't Geuzenvendel op den thuis-marsch, Roeske. b. Mijn land is een land der zee, v. d. Heyden. Orkest: 5. Etincelles, Wals, Waldteufel. 6. Ballet des parfums, Popy. Boris Lensky: a. Spaansche Dans (Romanza Andaluza), De Sarasate. b. Zilverregen, Lensky. Orkest: 7. Overture „La Mascotte”, Audran. 8. a. The clock and the Dresden figures, Ketelbey. b. Felix de Kater, Kark. 9. Blaze away, Holzmann.
2.00—2.30 Boekenhalfuur Eugène van Herpen: „De Roode Lach” door Andrejew.
2.30—4.00 Uitzending uit het Concertgebouw Amsterdam. Concertgebouw-Orkest o.l.v. Pierre Monteux. Soliste: Annie Woud, alt. Programma: 1. Overture im italienischen Stil, C gr. t., op. 170, Schubert. 2. Symphonie in b kl. t., „Onvoltooide”, Schubert. 3. Ariadne auf Naxos, Haydn. Zang en orkest. 4. Konzert für Orchester, op. 38, Hindemith. 5. l'Apprenti sricier. Dukas.
4.00—4.30 n.m. „Film en Filmkunst” L. J. Jordaan: „Groote Regisseurs E. A. Dupont”.
4.30—5.00 Gramofoonmuziek. Sportuitslagen van Vaz Dias.
5.00 Kinderuurtje.
6.00 Boekbespreking door Dr. W. Banning.
6.30 V.P.R.O. Kerkdienst uit de N. P. B. Leeuwenberg, Utrecht.
8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
8.01—8.15 n.m. Nieuws- en sportberichten van Vaz Dias.
8.15—9.00 n.m. Het Omroep-orkest o.l.v. Dr. Wilhelm Grosz. Programma: 1. Overture „Indigo”, Joh. Strauss. 2. Sphärenklänge, Wals,

Jos. Strauss. 3. Künstlerleben, Wals, Joh. Strauss. 4. Transaktionen, Wals, Jos. Strauss. 5. a. Perpetuum Mobile, Joh. Strauss. b. Kaiserwalzer, Joh. Strauss.

9.00—9.15 Ben van den Burg leest: „Het eerste optreden van Jan van Lochem”, een „niemandalletje” van Dr. P. H. Ritter Jr.

9.15—10.00 Het Omroep-orkest o. l. v. Dr. Wilhelm Grosz. (Vervolg). 6. a. Overture „Zigeunerliebe”, Lehár. b. Gold und silber, Wals, Lehár. 7. Wals uit „Madame Pompadour”, Fall. 8. Fortissimo, Potpourri uit de operettes van Kalman, Feigel.

10.00—10.10 Ben van den Burg: „Cornelis en Cornelia”. Een ouderwetsche liefdesroman in twee dunne deelen naar Dr. Jan Walch.

10.10—10.30 Gramofoonmuziek.

10.30—12.00 Kovacs Lajos en zijn orkest (Refrein-zang: Bob Scholte). Programma: 1. Das ist der Tambour, Marslied, Ascher. 2. Duizend en één nacht, Wals, Joh. Strauss. 3. Uit de film „Der Kongress tanzt”: a. Das gibt's nur einmal, Foxtrot, Heymann. b. Das muss ein Stück von Himmel sein, Walslied, Heymann. c. Schön ist das Leben, Marschlied, Heymann. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Kovacs Lajos: 4. Ein Ausflug ins Schlager land, Potpourri, Grey. 5. a. Uit „Ihre Hohheit befiehlt”; Du hast mir heimlich die Liebe in's Haus gebracht, Slow-fox, Heymann. b. Uit „Einbrecher: Lass mich einmal deine Carmen sein! Hollaender. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Kovacs Lajos: 6. My moonlight rosary, Foxtrot, Young & Seft. 7. a. Jede schöne Frau verliebt sich so gern beim Tango, Tango, Transky. b. 's War schon immer so! Tango, Benatzky. 8. Wo es Mädels gibt, Kameraden...! Marschlied, Abraham. 9. Goeden nacht en wel te rusten, Cremer.

12.00 Sluiting.

Maandag 18 Januari.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

8.01—10.00 Gramofoonmuziek.

10.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

10.01—10.15 Morgenwijding.

10.15—10.30 Gramofoonmuziek.

10.30—11.00 Voorlezen door Kommer Kleijn: „Een paedagoog” van Nico van Suchtelen.

11.00—12.00 Orgelconcert door Jan Nield. Soliste: Maria Hoving-van Driel, zang. Programma: 1. Concerto, F. gr. t. (deel 1), Händel. Orgel 2. a. Aria uit „Elias”: „Höre Israël”, Mendelssohn. b. Aria uit de cantate „Jauchzet Gott in allen Landen”, Bach. c. Maria Wiegeliend, Regér. Zang en orgel. 3. Prélude, Pierné. Orgel 4. a. Air du rossignol, Saint-Saëns. b. Repentir, Gounod. c. Ariette d'Hippolite et Aricie, Rameau. d. Alleluja, Mozart. Zang en orgel. 5. Koraal III, Franck. Orgel.

12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

12.01—2.00 Lunchmuziek door trio, bestaande uit: Harry S. Polah, viool. Jo Knümann, piano. J. Samehtini, cello. Programma: 1. Petite Suite, Chaminade. 2. Künstlerleben, Wals, Joh. Strauss. 3. a. Die Lerche; Glinka. b. Como una sombra, Gutierrez. 4. Gedeelten uit „Die verkaufte Braut”, Smetana. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Trio: 5. Rondo, G. gr. t., Beethoven. 6. a. Lasst mich allein, Dworsjak. b. Frühlingslied, Gounod. 7. Gedeelten uit „Carmen”, Bizet. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Trio: 8. Idylle passionnelle, Razigade. 9. Potp. „Das Land des Lächelns”, Lehár. 10. a. Warum? Tango, Valerio. b. Negerlied uit „Blume von Hawaii”, Abraham.

2.00—2.30 Rustpoos voor de N.S.F. voor het verzorgen van den zender.

2.30—3.00 Gramofoonmuziek.

3.00—4.00 Max Tak: „Offenbach, de Aristophanes der muziek”. (Geïllustreerd door gramofoonplaten).

4.00—4.30 Hollandsch halfuur. VIII. Hans Franko-Mendes speelt eigen piano-werken. 1. 1e Sonatine. Un poco allegro. Andante. Allegro vivace. 2. a. Air; b. Nocturne; c. Kringdiade (one-step); „Uit mijn dagboek” deel III. 3. a. Etude. b. Alieade No. 1. 4. 3e Sonatine. Allegro. Intermezzo I (allegretto). - Intermezzo II (Andante con moto). - Intermezzo I (Allegretto). Vivace.

4.30—5.30 Kinderuur door A. D. Hildebrand. „Wie vindt den hond?” Hoorspel voor en door kinderen van Lucia Iertaay, door A. D. Hildebrand.

5.30—7.00 Kovacs Lajos en zijn orkest. (Refrein-zang: Rob Scholte). Programma: 1. Schützenmarsch, May. 2. a. All of me, Slow-fox, Simons en Marks. b. I can't to without you, Foxtrot, Leslie en Farrar. 3. Künstlerleben, Wals, Joh. Strauss. 4. Marie, Marie, Foxtrot, Roland. 5. a. Adolar..., Tango, Reich. b. Kuss-Tango, Tango, Kollo. 6. a. Hatschi - Hatschi, Foxtrot, May. b. Unter vier Augen, Slow-fox, Stolz. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Kovacs Lajos: 7. Für alle, Potpourri, Dostal. 8. a. I wonder who's under the moon with you tonight, Wals, Davos en Coots. b. Mädelchen, Mädelchen, Mädel vom Schwarzwald..., Wals, David. 9. My golden baby, Slow-fox, Abraham. 10. In deinen Augen liegt das Herz von Wien! Slow-fox, Stolz. 11. L'Etudiant passe, One-Step, Ibanez.

7.00—7.30 Boekenhalfuur. Dr. P. H. Ritter Jr.: „Rembrandt”, door Theun de Vries. 7.30—8.00 Generaal C. J. Sniijders: „Het Mobilisatie Kruis”.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

8.01—8.30 Het Omroep-orkest o. l. v. Nico Treep. Marsch-programma: 1. Es lebe das Leben, Ischpold. 2. Per aspera ad astra, Urbach. 3. Attila, Fucik. 4. American Patrol, Meacham. 5. American Cake Walk, Lincke. 6. The Washington Post, Sousa.

8.30—8.45 Voordracht door Emile Kellenaars. a. De geboorte van een slaaf, Semjonow. b. Nurmi, A. den Doolaard.

8.45—9.30 Solistenconcert. Hélène Cals, sopraan. Alice Ehlers; cembalo. 1. a. Passamessi variaties, Scheidt. b. Fuga uit Magnificat, Pachelbel. c. Toccata, G gr. t., 1e deel, Bach. Cembalo. 2. a. Canzone, Caccini. b. Pur dicesti o bocca bella, Lotti. c. Danza, Durante. Zang en cembalo. 3. Fransche suite, E gr. t., Bach. Allemande - Courante - Sarabande. Polonaise Gavotte - Bourrée - Menuet. Gigue. Cembalo. 4. a. „O holder Schlaf”, aria uit het oratorium „Semele”, Händel. b. „Patron, das macht der Wind”, uit het dramatisch zangspel. Zang en cembalo. 5. Die Jagd, Campioni. Cembalo. 6. a. De violette, Scarlatti. b. Ritornel fra poco, Hasse. Zang en cembalo.

9.30—9.45 Emile Kellenaars: a. Pepijn de Bochel, Taderborn. b. Vlaamsche Humor, c. Humoreske, Pol de Mont.

9.45—10.00 Het Omroep-orkest o. l. v. Nico Treep. 6. Tesoro mio, Becucci. 7. a. La toupie, Gillet. b. In Hongkong Street, Humphries.

10.00—10.10 Omroep-orkest: 8. Walzerflut, Fetras. 9. a. Narcissus, Nevin. b. Humorige variaties op „Was kommt dort von der Höh”, Suppé. 10. Skizzen aus Russland, Fétras. 11. Galopp, Lüling. 12. Gedeelten uit de operette „Die lustige Witwe, Lehár.

11.00—12.00 Gramofoonmuziek.

12.00 Sluiting.

Dinsdag 19 Januari.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

8.01—10.00 Gramofoonmuziek.

10.00—10.15 Morgenwijding.

10.15—10.30 Gramofoonmuziek.

10.30—11.00 Solisten-concert. Christine

Schouten, piano. Jeanette de Vink, zang. (Aan den vleugel: Egbert Veen). Programma: 1. a. Melodie, Rachmaninof. b. Leidenschaft, Wladigerof. Piano: 2. a. Ueber Nacht, b. Verborgenheit, c. Fussreise, Wolf. Zang en piano.

11.00—11.30 Knipcursus Kinderkleeding door Mevr. Ida de Leeuw-Van Rees. Herhaling 1ste les.

11.30—12.00 Solisten-concert: (Voortzetting). Programma: 3. a. Lamentation, Bortkiewicz. b. Prelude, Rachmaninof. c. Etude, Bortkiewicz. Piano. 4. a. Morgenhymme, b. Lachen und weinen. c. Der Alpenjäger, Schubert. Zang en piano.

12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

12.01—12.15 Gramofoonmuziek.

12.15—2.00 Het Omroep-orkest o. l. v. Nico Treep. Henk Didama, zang. Programma: Orkest: 1. Ouverture: „Frau Luna“, Lincke. 2. Ballet-suite: „Le Roi s'amuse“, Délibes. a. Gailarde, b. Pavane. c. Scène du bouquet. d. Lesquercarde. e. Madrigal. f. Passepied. g. Final. 3. Donauwellen, Wals, Ivanovici. 4. Gedeelten uit „Hoffmanns Vertellingen“, Offenbach. Henk Didama: (Aan den vleugel: Egbert Veen). a. Liebste, glaub' an mich, uit de operette „Schön ist die Welt“, Lehár. b. Serenata amorosa, Grit. c. Napolitana uit „Der Zarewitsch“, Lehár. Orkest: 5. Gedeelten uit de operette „Wie einst im Mai“, Kolo. 6. Mäuschens Feiertag, Percy. 7. Ballsirenen, Wals, Lehár. Henk Didama: a. Romance uit „De Paarlvischers“, Bizet. b. Aria van Tamino uit „De Tooverfluit“, Mozart. Orkest: 8. Anno dazumal, Potpourri, Morena. 9. a. Ich bin verliebt, Lehár. 10. La Mattinata, Leoncavallo. 11. Graham Paige-Marsch, Pryor en Donegan.

2.00—2.30 Rustpoos voor de N.S.F. voor het verzorgen van den zender.

2.30—3.00 Gramofoonmuziek.

3.00—4.00 Knipcursus voor beginners door Mevr. Ida de Leeuw-van Rees. 11e les.

4.00—4.30 Cello-Recital door Raphael Lanes. (Aan den vleugel: Egbert Veen). Programma: 1. Toccata, Frescobaldi-Cassadó. 2. Melodie, Gluck. 3. Rondo, Mozart-Lanes. 4. Allegro spiritoso, Sencillé. 5. Chant du ménestrel, Glazoenof. 6. Mazurka, Chopin-Lanes. 7. La fontaine, Davidof.

4.30—5.00 Radio-Kinder-Koorzang o. l. v. Jacob Hamel. a. Inleiding. b. In Volendam, Geersinga. c. Microfoondebutantjes.

5.00—5.30 Gramofoonmuziek.

5.30—7.00 Kovacs Lajos en zijn orkest. (Refrein-zang: Bob Scholte). Programma: 1. Das Lied vom Gardegrenadier, Marschlied, Roland. 2. Twee Rumba's: a. Kennst du die Melodie, Paolo. b. Die ganze Welt tanzt Rumba, Davis. 3. Misererelections, Black. 4. a. Leben ohne Liebe kannst du nicht, Wals, Spoliansky. b. Ich möchte einmal wieder verliebt sein, Wals, Stolz. 5. Study in blue, Karelsen. 6. a. What's keeping my Prince Charming, Foxtrot. Holiner en Nicholls. b. You can't stop me from lovin' you, Foxtrot, Holiner en Nicholls. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Herz erbebt" uit „Der Troubadour“, Verdi. Alf. Piccaver, tenor met orkest-begeleiding. Polydor 66771. Kovacs Lajos. 7. I'll make a happy landing, Foxtrot, Mc. Hught. 8. a. Mein Herz ist ein Salon für schöne Frauen, Tango, Meisel. 9. Operatique. 10. Walzer-Trümpfe, Potpourri, Robrecht. 11. a. Out of nowhere, Foxtrot, Green. b. Spotenlied, Foxtrot, Stolz. 12. Wenn ich ein kleiner Leut'nant wär und du mein kleines Mädchen, Marschlied, Stolz.

7.00—7.30 Cyclus „Moderne Fransche Kamer-muziek“ o. l. v. Casper Höweler.

7.30—8.00 Engelsche les voor gevorderden, door Fred Fry 10e les.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

8.01—8.15 Gramofoonmuziek.

8.15—9.15 Uitzending uit de Stadsgehoorzaal, Leiden „La Vita Nuova“ Oratorium van Wolf-Ferrari. Solisten: Mevr. Miep Vroemen, sopraan. Max Kloos, bariton. Gemengd Koor „Sursum Corda“. Het Utrechtsch Stedelijk Orkest. Dirigent: Anton van der Horst.

9.15—9.45 Uitzending uit de Standaard-Orgefabrieken, Schiedam door Pierre Palla. Programma: 1. Kewpye, Rose. 2. Napolitana, Meisel. 3. Souvenir, Noiret. 4. Valse acrobaticque, Palla. 5. A glad prayer, Stenson. 6. Sreet rag, Bowmanx. 7. Rumba fantasie, Palla.

9.45—10.00 Guitaarspel door Sainz de la Maza.

10.00—10.15 Nieuwsberichten van Vaz Dias.

10.15—11.30 Het Omroep-orkest o. l. v. kommt, Marsch-potpourri, Zimmer. 2. Pomone, Wals, Waldteufel. 3. Holdi-juchu, Jodel-Potpourri, Rode. Intermezzo: Guitaarspel door Bainz de la Maza. Omroep-orkest: 4. Spaansche blijspel ouverture, Kéler-Béla. 5. Die Waldquelle, Kockert. 6. „The Desert Song“, Romberg. 7. Mimosa-Wals, Jones. 8. a. Forget me not, b. Dance of the dwarfs. 9. The juggler, Marsch, Rosey.

11.30—12.00 Gramofoonmuziek.

12.00 Sluiting.

Woensdag 20 Januari.

6.45—7.00 en 7.30—7.45 V.A.R.A. Gymnastiekles.

8.00 Gramofoonplaten.

10.00 V.P.R.O. Morgenwijding.

10.15 V.A.R.A. Concert „Trio Pro Arte“ (viool-cello-piano). Minny Erfmann (voordracht en P. Hiemstra (toespraak).

11.00 R.V.U. O. v. Tusschenbroek: „Huisinrichting“.

11.30 V.A.R.A. Vervolg concert.

12.00 Concert V.A.R.A.-septet en Gramofoonplaten.

1.45 Pauze.

2.15 Onze Keuken (P. J. Kers).

3.00 Gramofoonplaten.

3.30 Voor de Kinderen!

4.45 Vraaghalftje.

5.30 Concert V.A.R.A.-septet o.l.v. Is. Eyl.

6.30 R.V.U. Causerie door L. J. Jordaan.

7.00 Concert V.A.R.A.-orkest o.l.v. H. de Groot. M.m.v. Reinier Bresser (cello). O.a. Twee Spaansche Dansen uit „La vie brève“, De Falla.

7.45 „Räuberhauptmann Coçosch“, door „Het Groot Volkstooneel“.

9.00 Concert V.A.R.A.-orkest o.l.v. H. de Groot. O.a. Fant. „Faust“, Gounod.

9.45 De Avonturen van Wakker & Tropenduit.

10.00 Vervolg concert.

10.30 Vaz Dias.

10.40 Optreden van Louis Contran.

11.15—12.00 Gramofoonplaten.

Donderdag 21 Januari.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

8.01—10.00 Gramofoonmuziek.

10.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

10.01—10.15 Morgenwijding.

10.15—10.30 Gramofoonmuziek.

10.30—10.50 Voordracht door Mr. Ph. C. Lachapelle: „Mr. Ledbetter's vacantie“ door H. G. Wells.

10.50—11.00 Gramofoonmuziek.

11.00—11.30 Knipcursus Kinderkleeding door Mevr. Ida De Leeuw-van Rees.

11.30—11.45 Gramofoonmuziek.

11.45—12.00 Mr. Ph. C. Lachapelle „De twee hanen“ door Dr. Jan Walch.

12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

12.01—2.00 Lunchmuziek door trio, bestaande uit: Harry S. Polah, viool. Jo Knümann, piano. J. Samehtini, cello. Programma: 1. Ouverture „Berlin wie es weint und lacht“, Conradi. 2. a. Nocturne, Field. b. Alegretto, Mozart. 3. Dorfkinder, Wals, Kalman. 4. a. Elégie, Massenet. b. Lullaby, Clutsam. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Trio: 5. Fantasie „Samson et Dalila“, Saint-Saëns-Alter. 6. Liebesgeständnis, Kockert. 7. Ballade, g. kl. t.,

Chopin. Piano-solo. 8. a. Fascinating, Lady, Tango, Malkowsky. b. Parade der lustfers, Wehde. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Trio: 9. Vier Indische minneliederen, Woodforde-Finden. 10. A tes lèvres, Marchetti. 11. Potpourri „Der Zigeunerbaron“, Joh. Strauss. 12. Balalaika Tango, Kaper.

2.00—2.30 Rustpoos voor de N.S.F. voor het verzorgen van den zender.

2.30—3.00 Gramofoonmuziek.

3.00—3.45 Knipcursus voor gevorderden door Mevr. Ida de Leeuw-van Rees. 1ste les.

3.45—4.00 Gramofoonmuziek.

4.00—5.00 Ziekenuur door Antoinette van Dijk. I. Faust in Waardenburg. (Geldersche Légende). II. Faust-muziek van Gounod. (Opnamen van H.M.V.). III. Gedichtjes van Marie Weyland. a. Het grootste feest. b. Jantje filosofeert. c. De schaduwzijde. d. Oude liefde e. Levensliedje. IV. a. Groeten aan Zieken en Ouden-van-dagen. b. Een woord van wijsheid voor deze week. (Potlood en papier gereed houden).

5.00—6.00 Uitzending uit Café-Restaurant „Central“, Den Haag.

5.00—5.30 Dansmuziek door „The Berkeleyys“. Programma: It's the girl, Foxtrot, Openheim. Hu Hum, Foxtrot, Suesse. Me, Foxtrot, Berlin. I found you, Foxtrot, Noble. Siboney, Foxtrot, Lecuona. Wann wirst du mir gehören, Foxtrot, Hans May. Buttercup lane, Foxtrot, Dublin. Little girl, Foxtrot, Hyde. Lazy day, Foxtrot, Martin. Whistling in the dark, Foxtrot, Boretz.

5.30—6.00 Willy Honsbeek en zijn kwintet. Solist: Mas Mar, bariton. Programma: 1. Fortissimo, fantasie uit operettes van Kalman, Feigel. 2. Frühlingsstimmen, wals, Joh. Strauss. 3. Gedeelten uit „Madame Favart“, Offenbach.

6.00—6.30 Gramofoonmuziek.

6.30—7.00 H. Hollander: Sportpraatje.

7.00—7.30 Gramofoonmuziek.

7.30—8.00 Engelsche les voor beginners door Fred Fry. 10e les.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

8.01—8.15 Gramofoonmuziek.

8.15—9.30 Uitzending uit het Theater „Tivoli“, Rotterdam.

9.30—9.45 Gramofoonmuziek.

9.45—10.00 Het Omroep-orkest o. l. v. Nico Treep. Een Friesch kwartet, o. l. v. Jans Bierma. Frysk Musyk, Potpourri van Friesche liederen, Wolters.

10.00—10.15 Omroep-orkest: Programma: 1. Ouverture „Zehn Mädchen und kein Mann“, Suppé. 2. Wein, Weib und Gesang, Wals, Strauss. 3. München - Wien, ein Sinn, Komzak. 4. Rosen aus dem Süden, Wals, Strauss. 5. Frauenherz-Mazurka, Jos. Strauss. 6. Twee oud-Weensche Liedjes, Arnold. 7. Im Prater blüh'n wieder die Bäume, Stolz. 8. Bahn frei Galopp, Strauss.

11.00—12.20 Uitzending uit Restaurant Haeck, Den Haag. Orkest o.l.v. Cornelius Colban. Programma: 1. Dinoa, Roemeensch lied. 2. Deux guitares, Russisch lied. 3. Roemeensche tango, Matache. 4. Russische romance, Tolstoi. 5. Malaguene (viol-solo), Sarasate. 6. Hongaarsche czardas. 7. Kol Nidrei (viool-solo), Erdenko. 8. Russisch lied, Iamschik. 9. Czardas, Monti. 10. Lettre à une femme, Colban. 11. Roemeensche dans.

12.00 Sluiting.

Vrijdag 22 Januari.

6.45—7.00 en 7.30—7.45 V.A.R.A. Gymnastiekles.

8.00 Gramofoonplaten.

10.00 V.P.R.O. Morgenwijding.

10.15 V.A.R.A. Voordracht door Janny van Oogen.

10.30 Concert V.A.R.A.-septet o.l.v. Is. Eyl.

11.15 Voordracht (vervolg).

11.30—12.00 Vervolg concert.

12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

12.01—2.00 Het Omroep-orkest o. l. v. Nico Treep. Programma: 1. Ouverture „Marta“, v. Flotow. 2. Indische Suite No. 1, L.

ling. a. Klaagzang. b. Oostersche dansen. c. Tuinromance. d. Indische Feestmarsch. 3. Les patineurs, Wals, Waldfeufel. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Orkest: 4. Flatergeister, Wals, Joh. Strauss. 5. a. Gavotte et Musette, d'Ambrosio. b. Pavane de la Cour, Gabriel-Marie. 6. Gedeelten uit „Les Saltimbanques”, Ganne. 7. Londonienne, Mambour. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Orkest: 8. Gedeelten uit de operette „Die Faschingsfee”, Kalman. 9. Die Kosenden, Wals, Lanner. 10. Folies bergères, marsch, Lincke.

2.00—2.30 Uitzending voor scholen. Dr. P. Klinkenberg: „Gandhi”.

2.30—4.00 Middagmuziek door trio bestaande uit: Harry S. Polah, viool. Jo Knümann, piano. J. Samehtini, cello. Programma: 1. Overture „Venus auf Erden”, Lincke. 2. a. Te Deum, Smolini. b. Gute Nacht, Abt. 3. Aus Schuberts Skizzenbuch, potpourri, Urbach. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Trio: 4. Weaner Mad'len, Wals, Ziehrer. 5. a. Melodie, Rachmaninof. b. Serenade, Rachmaninof. 6. Twee deelen uit het celloconcert in a. kl. t., Saint-Saëns. Cello-solo. 7. Liebeserwachen, Cadman. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Trio: 8. Gedeelten uit „Aida”, Verdi. 9. Schöne Ninon, Kalman. 10. a. Tauben von St. Marco, Tango, Ameida. b. Mir scheint, Rosen.

4.00 Gramofoonpl.

4.45 Voor de Kinderen.

5.15 Concert door het V.A.R.A.-orkest o.l.v. H. de Groot en Gramofoonpl.

6.45 Causerie over het Kapitalisme.

7.15—8.00 Vervolg Concert.

8.00 Causerie door Mej. N. A. Bruining.

8.30 V.P.R.O. Concert. G. Strasbourg (zang) en Alex Adema (piano).

9.00 Lezing door Dr. A. Groeneveld.

9.30 Vervolg concert.

10.00 Vrijz. Godsd. Persbureau.

10.05 Vaz Dias.

10.15 Lezing door Frederika Quanjer.

10.45 Gramofoonpl.

11.00—12.00 Gramofoonplaten van de V.A.R.A.

Zaterdag 23 Januari.

6.45—7.00 en 7.30—7.45 V.A.R.A. Gymnastiekles door G. Kleerekooper.

8.00 Gramofoonpl.

9.00 Concert Amsterd. Solistenkwintet o.l.v. L. Cohen en Gramofoonpl.

10.00 V.P.R.O. Morgenwijding.

10.15 V.A.R.A. Concert. Amsterd. Solistenkwintet o.l.v. L. Cohen. M.m.v. R. Hardonk (zang), Joh. Jong (piano), Kees Bakker (voordracht).

12.00 1.00 Concert V.A.R.A.-septet o.l.v. Is. Eyl en Gramofoonpl.

2.15 Gramofoonpl.

2.45 Concert door het Trio Drukker.

3.30 Belastingpraatje.

3.45 Vervolg concert.

4.30 Causerie over de Amerikaansche Model-Gevangenis te San Quentin.

5.00 Beoefening der Huismuziek.

5.45 Week-Overzicht door J. Oudegeest.

6.00 Concert V.A.R.A.-septet o.l.v. Is. Eyl en Gramofoonpl.

7.10 Bestuursmededeelingen door A. de Vries.

7.30 Vervolg concert.

8.15 Zaterdag-Avondprogramma. M.m.v. Teun de Klepperman. Harmonica-kwartet o.l.v. G. E. den Boer, V.A.R.A.-orkest o.l.v. H. de Groot. Voordracht door Adolf Bouwmeester.

9.45 Vaz Dias en Voetbalnieuws alsmede V.A.R.A.-Varia.

10.00 „Hallo hierheen”, revue-uitzending van uit Amsterdam.

11.30—12.00 Gramofoonplatenconcert.

9.30 K.R.O. Gramofoonplaten.

10.00 Hoogmis uit de Kapel van de Paters v. d. Heiligen Geest te Weert.

11.30 Gramofoonplaten.

11.45 Middenstaandskwartiertje.

12.00 Concert K.R.O.-Sextet.

1.45 Causerie over Engeland en de Engelsen.

2.10 Literair halfuurtje.

2.30 K.R.O.-Salonorkest o.l.v. M. van 't Woud.

4.30 N.C.R.V. Ziekenhalfuurtje.

5.00 Kerkdienst vanuit de Geref. Kerk te Voorschoten. Hierna tot 7.45 Gewijde muziek.

7.45 K.R.O. Religieuze Causerie.

8.10 Voetbaluitslagen.

8.15—10.40 Concert K.R.O.-orkest o.l.v. J. Gerritsen. M. van 't Woud (cello), W. Francois (piano). O.a. Ballet Le Cid, Massenet en Fant. Rigoletto, Verdi.

9.00 Vaz Dias.

10.40—11.00 Epiloog.

Maandag 18 Januari.

8.00 N.C.R.V. Schriftlezing.

8.15—9.45 Gramofoonpl.

10.30 Ziekendienst.

11.00 Christ. Lectuur.

11.30—12.30 Gramofoonpl.

12.30 Orgelconcert Jan Zwart.

1.45 Gramofoonpl.

2.00 Voor Scholen.

2.35 Gramofoonpl.

3.15—3.50 Knipcursus.

4.00 Ziekenuur.

5.00 Gramofoonpl.

5.30 Chr. Liederenuurtje door Joh. de Heer.

6.30 Verteluurkje voor jongeren.

7.00 Engelsche les.

7.45 Ned. Chr. Persbureau.

8.00 Vanuit de Gem. Concertzaal Haarlem: Kon. Liedertafel „Zang en Vriendschap” en de H.O.V. o.l.v. F. Schuurman. M.m.v. Annie Woud (alt). O.a. Ariadne auf Naxos Haydn.

9.00—9.30 Causerie over Speculatie.

9.30 Vervolg concert. O.a. Les Preludes, Liszt. Hierna Vaz Dias en tot 11.30 Gramofoonplaten.

Dinsdag 19 Januari.

8.00—9.15 en 10.00 K.R.O. Gramofoonpl.

11.30 Godsd. Halfuurtje.

12.15 Concert K.R.O.-Trio.

1.45 Gramofoonpl.

2.00 Vrouwenuurtje.

3.00—3.30 Gramofoonpl.

4.00 Gramofoonpl.

4.30 K.R.O. Kunstensemble o.l.v. P. Lustenhouer.

6.15 Onderwijsfonds Binnenvaart.

6.45 Engelsche les.

7.10 Chemisch praatje.

7.45 Verbondskwartiertje.

8.00—11.00 K.R.O.-orkest o.l.v. J. Gerritsen. A. v. Wickevoort Crommelin (sopraan) en Fr. Boshart (piano). Potp. „De vogelkoopman”, Zeller en „De Troubadour”, Verdi.

9.15 Vaz Dias.

11.00—12.00 Gramofoonpl.

Woensdag 20 Januari.

8.00 N.C.R.V. Schriftlezing.

8.15—9.45 Gramofoonpl.

10.00 Zane N.C.R.V.-Dameskóór.

10.30 Ziekendienst.

11.00—12.00 Harmoniumspel door M. F. Jurjaanz. Mej. A. Geest (sopraan).

12.15 Gramofoonpl.

12.30 Concert. J. v. d. Rovaart (tenor), H. Hermann (viool), P. v. d. Hurk (fluit) en J. Monissen (piano).

2.00 Gramofoonpl.

2.30 Chr. Lectuur.

3.00 Concert „Hollandsch Harpkwartet”.

4.30—4.45 Gramofoonpl.

5.00 Kinderuur.

6.00 Voor de Landbouwers.

7.00 Causerie over de reformatie-periode.

7.45 Ned. Chr. Persbureau.

8.00 Orat. „Die Schöpfung”, Haydn. Orat. Ver. Harderwijk m.m.v. orkest Jo. Vincent (sopraan), J. v. Kempen (tenor) en W. Ravelli (bas). Leiding: M. v. Rec. In de pauze: Gramofoonpl. en Vaz Dias. Na afloop tot 11.30 Gramofoonpl.

Donderdag 21 Januari.

8.00—9.15 K.R.O. Gramofoonpl.

10.00 N.C.R.V. dito.

10.15 Ziekendienst.

10.45 Gramofoonpl.

11.30 K.R.O. Godsd. Halfuurtje.

12.15 K.R.O.-orkest o.l.v. J. Gerritsen.

2.00 N.C.R.V. Handwerkcursus.

3.00 Gramofoonpl.

3.15—3.45 Vrouwenhalfuurtje.

4.00 Ziekenuur.

5.00 Cursus Handenarbeid voor de jeugd.

5.45 Piano-recital Bram Maas.

6.45 Knipcursus.

7.00 Vragenhalfuurtje.

7.45 Ned. Chr. Persbureau.

8.00 Evangelisatieavond vanuit de Ned. Herv. Gem. te Beverwijk. M.m.v. Zangkoor o.l.v. D. Klut. Cor Kee (orgel) en Sprekers.

10.00 Vaz Dias.

10.10—11.30 Gramofoonpl.

Vrijdag 22 Januari.

8.00 N.C.R.V. Schriftlezing.

8.15 Gramofoonpl.

10.30 Ziekendienst.

11.00—12.30 Gramofoonpl.

12.30 Concert. H. Hermann (viool), T. G. v. d. Haar (viool), H. v. d. Horst, Jr. (cello) en Mevr. R. A. v. d. Horst-Bleekrode (piano).

2.00 Gramofoonpl.

2.30 Pauze.

3.00 Concert. „Kovalefska”-kwartet (alt-viool-cello-piano).

4.30—4.45 Gramofoonpl.

5.00 Gramofoonpl.

5.15 Kampeerpraatje.

5.45 Gramofoonpl.

6.00 Causerie door H. J. Steenvoort.

6.30 Radio-dokter.

7.00 Causerie over Vruchtboomen.

7.45 Gramofoonpl.

8.00 Concert door de H.O.V. o.l.v. F. Schuurman. O.a. Vierde Symphonie e-möll, Brahms.

9.00 Causerie over Aviatiek.

9.30 Vervolgconcert. O.a. Ouvert. „Vliegende Hollander”, Wagner.

10.00 Vaz Dias.

10.10—10.30 Gramofoonpl.

Zaterdag 23 Januari.

8.00—9.15 K.R.O. Gramofoonpl.

10.00 Concert K.R.O.-Trio.

11.30 Godsd. Halfuurtje.

1.15 Concert K.R.O.-Sextet.

1.45 Pauze.

2.00 Gramofoonpl.

2.30 Kinderuur.

4.00 Sportpraatje.

4.15 K.R.O. Kunstensemble o.l.v. P. Lustenhouer.

6.00 Journ. Weekoverzicht.

6.20 Vervolg concert.

6.40 Esperanto-cursus.

7.10 Causerie over Sociale Kinderhygiëne.

7.45 Gramofoonpl.

8.00 K.R.O.-Salonorkest o.l.v. M. van 't Woud. M.m.v. Mac Carthy (entertainer). O.a. Uit „Bomben auf Monte-Carlo”, Heymann, en La Argentina, van Jan Nieland.

9.00 Vaz Dias.

11.00—12.00 Gramofoonplatenconcert.

DAVENTRY 1554 M.

(193 k. P.)

Zondag 17 Januari.

3.20 Concert door het Radio-militair orkest o.l.v. B. Walton O'Donnell. M.m.v. Eileen Joyce

HUIZEN, 298,6 M.

(1006 k. P.)

Zondag 17 Januari.

8.30 N.C.R.V. Morgenwijding.

(piano). Orkest: Ouvert. „Die Meistersinger von Nürnberg”, Wagner. Piano: Minuette scherzando, Stavenhagen. b. Toccata, Paradisi, c. Preludes nr. 8 en 14, op. 11, Scriabin. Orkest: Sado, Rimsk Korsakow. Piano: Bourrée, Bach-Saint-Saëns. b. Romance, op. 28, Schumann. c. Toccata, Debussy. Orkest: Fantasy Pictures from a pantomime, Wright.

4.20 Missiepraatje door Dr. S. K. Hutton: „Wintering with the Eskimos”.

4.35 Concert door het B.B.C.-Theater-orkest o.l.v. Leslie Woodgate. M.m.v. Leila Megane (alt). Orkest: a. Marsch „Admirals all”, Bath. b. Ballet-Ouverture, Lincke. Alt: a. Twee hymnes uit de „Rigveda”, Holst. Orkest: Selectie „The toymaker of Nurnberg”, Dudley Glass. Alt: a. Myle Charaine oude aria. b. Isobel, Fr. Bridge. Orkest: Algiersche Liefdesliederen, Bucalossi. b. Entr'acte „A voice in the wilderness”, Kennedy Russell. c. Frauenherz, polka-mazurka, Strausz. Alt: a. I loved a Lass, O. Roberts. b. Years, U. Greville. Orkest: Aladdin suite, C. Nielsen.

5.50 Liederen van Sims Reeves door Frank Titterton.

8.15 Kerkdienst van het Leger des Heils vanuit de Congres Hall, Clapton. 1. Meditatie (Ewing), Congres Hall-orkest. 2. Openingslied „O boundless Salvation deep Ocean of Love”. 3. Gebed. 4. Vocale selectie „Wounded for thee”. 5. Schriftlezing. 6. Zang: „Jesus! Lover of my Soul”. 7. Toespraak door Generaal Higgins. 8. Lied „On the cross of Calvary”. 9. Gebed en Zegen.

9.25 Sydney Baynes en zijn orkest m.m.v. Dennis Noble (bariton). Orkest: Selectie „Carmen”, Bizet. Bariton: Proloog uit „De Paljas”, Leoncavallo. Orkest An old violin, Fisher. b. Jealousy, danse appassionata, Gade. c. Pearl o'mine, Fletcher. d. Extase, wals, Baynes. Bariton: a. Island of June, Bain. b. Prayer to our Lady, D. Ford. Orkest: Sunset, Gray. b. Chant du voyageur, Paderewski. c. La cinquantaine, Gabriel Marie. Bariton: a. The Rebel song, W. Wallace. b. The Bedouin Love song, Pinsuti. Orkest: a. Romance, Saint-Saëns. b. Florida Spiritual, Foulds. c. Le Cygne, Saint-Saëns. d. Supplication, bew. Baynes.

Maandag 18 Januari.

6.50 De Grondslagen der muziek. Sophie Wyss en Frank Phillips zingen liederen van Fauré, Franck, Chausson en Duparc.

8.20 Oratorium-programma m.m.v. D. Stanton (sopraan) M. Balfour (alt), Tom Pickering (tenor), Radio-koor en het B.B.C.-orkest o.l.v. J. Lewis. I L'enfance de Jésus Christ, Berlioz. Tweede Deel: De vlucht naar Egypte. a. Ouverture. b. Koor en orkest: Thou must leave thy lonely dwelling. Orkest: Entr'acte „The repose of the Holy Family”. Tom Pickering en orkest: Now are the weary Pilgrims led. Koor: Engelenkoor Halleluja. II. Judith, C. H. H. Parry. Eerste acte, scene 2 — De Kinderen. III. Ballade voor koor en orkest „Phaudrig Crohoore (Patrick Connor), Stanford. (Tekst van J. Sheridan le Fanu).

9.40 Mr. S. P. B. Mais: „The Unknown Island”.

10.00 Ernest Milton in „Rope” van Patrick Hamilton. Voor de microfoon bewerkt door den auteur. Regie: E. J. King Bull.

11.15—12.20 Dansmuziek door Henry Hall's Gleneagles Hotel Band.

Dinsdag 19 Januari.

6.50 De grondslagen der muziek. S. Wyss en Fr. Phillips zingen liederen van Fauré, Franck, Chausson en Duparc.

7.40 Vaudeville. 1. Edith Day en Robert Naylor (liederen en duetten). 2. Dorothy McBlain (kunstfluitiste). 3. Alec McGill en Gwen Vaughan (The cheerful chatters). 4. Mario Lorenzi (harp-soli). 5. Scott en Whaley (negerzangers). 6. Stainless Stephen (komiek). 7. Jack Payne en zijn B.B.C.-Dansorkest. 8. Radio-Mannenkoor o.l.v. Cyril Dalmaine.

8.50 Mr. Kingsley Martin: The New Journalism”.

9.40 Kamermuziek door het Catterall Strijkkwartet en Parry Jones (tenor). Kwartet: Kwartet in G, op. 76, nr. 1, Haydn. Tenor: a. Sei mir gegrüsst Schubert. b. Du bist die Ruh', dito. c. Der Soldat, Schumann. d. Ganymede, Wolff. e. Der Hidalgo, Schumann. Kwartet: Kwartet in a-moll op. 51 nr. 2, Brahms.

Woensdag 20 Januari.

5.05 Concertorgelbespeling door Reginald New. 1. Drie Iersche schetsen, Ansell. 2. Shepherd's Lullaby, Hewitt. 3. Tweede Arabesque, Debussy. 4. Ballade „It is only a tiny Garden”, Wood. 5. Wals uit „Eugen Onegin”, Tschai-kowsky.

6.50 De Grondslagen der muziek. S. Wyss en Fr. Phillips zingen liederen van Fauré, Franck, Chausson en Duparc.

7.50 Mr. Hugh l'A Fausset: „Science and civilization”.

8.20 Intermezzo.

8.35 Concert door het B.B.C. Symphonie-orkest m.m.v. Helene Wildbrunn, Walter Widdop, Enid Cruickshank, Horace Stevens. Leiding: Adrian Boulton Wagner-Programma. Iste Deel: 1. Prelude van de eerste acte van Lohengrin, 2. Siegfried Idylle. Iide Deel: Derde acte van „Siegfried”.

11.05—12.20 Dansmuziek door Roy Fox en zijn Band.

Donderdag 21 Januari.

6.50 De grondslagen der muziek. S. Wyss en Fr. Phillips zingen liederen van Fauré, Franck, Chausson en Duparc.

7.45 Overzicht van de „Wireless League” door Prof. A. M. Low.

8.20 „Songs from the Shows” (Nr. 4). Regie: John Watt. M.m.v. het Radio-koor en het B.B.C. Theater-orkest o.l.v. Leslie Woodgate.

9.40 Mer. Vernon Bartlett: The way of the world”.

9.55 Concert door Johnstone Douglas (bariton) en Cyril Smith (piano). Piano: Prelude en fuga in a-moll, Bach-Liszt. Bariton: a. Loveliest of Trees. b. When I was one and twenty. c. Look not in my eyes. d. The Lads in their Hundreds. e. Is my team ploughing (The Shropshire Lad” van George Butterworth). Piano: Schets in b-moll, Orrey. b. Conte in Es, op. 26, Medtner. c. Idylle op. 7, dito. d. Staccato etude, Rubinstein. Bariton: a. Serenade. b. Le Voyageur. c. La Première. d. En Avril. e. Aubade. f. La danse des Libellules, alle van Amherst Webber (bariton begeleid door den componist a. d. piano).

10.50 Kerkdienst uit St. Michaels, Chester Square o.l.v. de Rev. W. H. Elliott.

11.05—12.20 Dansmuziek door Jack Payne en zijn B.B.C. Dansorkest.

12.20—12.25 Beeldzendingsproeven.

Vrijdag 22 Januari.

6.50 De Grondslagen der muziek. S. Wyss en Fr. Phillips zingen liederen van Fauré, Franck, Chausson en Duparc.

7.25 Prof. L. Robbins: Great Britain and the Gold Standard”.

7.50 Dr. C. Delisle Burns: „Has your home changed”.

8.20 Een uurtje muziek door Ambrose en zijn orkest uit het May Fair Hotel.

9.40 Sir F. C. Hopkins spreekt over „Vitamins as Necessities for Life”.

10.25 Concert door het B.B.C.-orkest o.l.v. Victor Hely-Hutchinson. 1. Ouverture „Der Teufel als Hydräulikus”, Schubert. 2. Symphonie in C, Boccherini. 3. Suite „Au jardin”, Dubois. 4. Suite in C voor strijkorkest, Holst.

11.20—12.20 Dansmuziek door de Savoy Hotel Orpheans.

Zaterdag 23 Januari.

5.05 Orgelconcert door Reginald Foort. 1. Simple aveu, Thomé. 2. La Chasse, Kreisler. 3. Selectie „Stand up and sing”, Charig en Ellis. 4. Carry On, O'Hagan. 5. I don't know why, Ahlert. 6. Cornelius Marsch, Mendelssohn.

6.45 Intermezzo.

6.50 Voordracht in het Welsh Dialect door de Rev. Gwilyn Davies.

7.50 Populair concert door de Central Band van H. M. Royal Air Force o.l.v. Luit. R. P. O. Donnell. 1. Hongaarsche marsch, „Rakoczy”. Berlioz. 2. Frank Webster (tenor): a. Onaway awake beloved, Coleridge-Taylor. b. A. Mood. Alison Travers. c. Mattinata, Leoncavallo. Orkest: Potp. „Hoffmann's vertellingen”, Offenbach. Hierna Kennt en George Western (conferenciers). Corporaal E. J. Tamplin (cornet): a. Hear my Prayer, Mendelssohn. b. Oh for the wings of a Dove, dito. Orkest: Rondo capriccioso, Mendelssohn. Alt (Doris Cowen): a. Caro mio ben Giordano. b. Agnus Dei, Bizet. c. A Birthday song, Mc. Fadyen. Orkest en Orgel: Ouverture In Memoriam, Sullivan (Solist Allan Brown).

10.00 Vaudeville. 1. Elsie Carlisle (gesyncopeerde liedjes). 2. Arthur Prince en „Jim”. 3. Dale Smith en Partner (Lancashire soli en duetten). 4. The Houston Sisters („The Irresistibles”). 5. Orkest o.l.v. S. Kneale Kelley. Toelichting door Reginald Purdell. Ca. 10.50 Piano-humor door Tom Clare. 6. Fanny Wentworth en Marg. Cooper.

11.05—12.20 Dansmuziek door Ambrose en zijn orkest.

LONDEN, 355,9 M.

(843 k. P.)

Zondag 17 Januari.

3.20 Uitz. uit Daventry National.

4.20 Concert door het Gershom Parkington-Kwintet: Bekende Melodieën.

5.20—5.50 Prof. John MacMurray: „The modern Dilemma”.

8.15 Kerkdienst in de Holy Trinity Church St. Marylebone.

9.05 Uitz. uit Daventry National.

9.25 Orkestconcert door het B.B.C. Orkest o.l.v. Adrian Boulton. M.m.v. Daisy Kennedy (viool). 1. Iste Symphonie in C, Beethoven. 2. Viool en orkest: Vierde vioolconcert in D, K. V. 218, Mozart. 3. Orkest: Suite „Le Tombeau de Couperin”, Ravel. 4. Ouverture „De Barbier van Sevilla”, Rossini.

10.50 Epiloog.

Maandag 18 Januari.

6.50 Concert door het B.B.C. Theater-orkest o.l.v. S. Kneale Kelley. M.m.v. Muriel Gale (alt).

8.20 Variété-programma: Edith Day en Robert Naylor (liedjes en duetten), Dorothy McBlain (kunstfluiten), Alec McGill en Gwen Vaughan („The Cheerful Chatters”), Mario Lorenzi (Harp-soli), Scott en Whaley (Negerzangers), Stainless Stephen (komiek), Jack Payne en zijn B.B.C. Dansorkest en „The Gresham Singers” (zang).

9.30 Concert door het Omroeporkest o.l.v. B. Walton O'Donnell.

10.55—12.20 Dansmuziek door Henry Hall's Gleneagles Hotel Band.

Dinsdag 19 Januari.

6.55 Concertorgel-bespeling door Reginald Dixon.

7.20 Concert voor blaasorkest door de „Abram Collier Prize Band” o.l.v. W. Halliwell. M.m.v. Challoner Heaton (bas-bariton).

8.20 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Percy Pitt. M.m.v. Clifford Curzon (piano). Orkest: Ouverture „The Desert Island”, Haydn. Piano en orkest: Concertstuk, Weber. Orkest: Trittico Botticelliano, Respighi. Piano: 3. Fantasieën, Op. 116 van Brahms: a. Intermezzo in a-moll. b. Capriccio in d-moll. c. Intermezzo in e. Orkest: Ouverture „Melusine”, Mendelssohn.

9.35 Jack Payne en zijn B.B.C. Dansorkest.

10.55—12.20 Dansmuziek door Ambrose's Blue Lyres.

Woensdag 20 Januari.

6.50 Concert door het Radio-Militair orkest o.l.v. B. Walton O'Donnell. M.m.v. de „St. Dunstan's Singers”.

8.20 „Rope”, hoorspel van Patrick Hamilton. Regie: E. J. King Bull.

9.35 Concert door het B.B.C. Theater-orkest o.l.v. Joseph Lewis. 1. Overture „Captain Marryat”, Jenner. 2. Characteristic Sketches, Irwin. 3. Humoreske „A Southern Wedding”, Lotter. 4. Bow Bells, Sullivan. 5. Hold my hand, Noel Gay. 6. Toad of Toad Hall, Fraser-Simson. 7. Where the Rainbow ends, Quilter.

10.55—12.20 Dansmuziek door Roy Fox en zijn Band.

Donderdag 21 Januari.

6.55 Bekende melodieën, gespeeld door het Frederic Hartley Novelty-Kwintet.

7.50 Uitz. uit Midland Regional.

9.50 Gramofoonplatenconcert.

10.55—12.20 Dansmuziek door Jack Payne en zijn B.B.C. Dansorkest.

Vrijdag 22 Januari.

6.50 Concert door het Radio-Militair orkest o.l.v. B. Walton O'Donnell. M.m.v. David Hutchison (tenor).

7.50 Het Radio-koor o.l.v. Stanford Robinson.

8.20 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Adrian Boult. M.m.v. Joseph Szigeti (viool). Werken van Ferruccio Busoni. Orkest: Blijspel-overture, Op. 38. Viool en orkest: Concert in d voor viool en orkest, Op. 35a. Orkest: „Turandot”, suite voor orkest, Op. 41.

9.35 „Songs from the Shows”. Regie: John Watt. M.m.v. het Radio-koor en het B.B.C. Theater-orkest o.l.v. Leslie Woodgate.

10.55 Dansmuziek door de Savoy Orpheans.

12.20 Sluiting.

Zaterdag 23 Januari.

6.50 Concert door het J. H. Squire Celeste-Oktet: Lichte muziek.

7.50 Sullivan's Operette-muziek door het Radio-koor en het Omroeporkest o.l.v. Stanford Robinson.

9.20 Kamermuziek door het Praagsch Strijkkwartet: Richard Zika (viool), Herbert Berger (viool), Lado Cerny (viola) en Vaja Cerny (cello), en Berkeley Mason (piano). 1. Kwartet in g. Op. 106, Dvorak. 2. Piano: 2de, 3de, 4de, 6de en 8ste wals, Dvorak. 3. Kwartet: Kwartet in as, Op. 105, Dvorak.

10.55—12.20 Dansmuziek door Ambrose en zijn orkest.

BRUSSEL, 337,8 M. (880 k.P.)**Zondag 17 Januari.**

5.20 Concert door het Omroeporkest o.l.v. André.

6.20 Gramofoonpl.

7.35 Religieus praatje door den E. H. Van Lierde.

8.20 Saxofon-recital door Mr. Remue.

8.45 Spaansche Lieder door Mej. Mary Brullez.

9.05 Declamatie.

9.20 Concert in „Oud-België” door Max Alexys en zijn orkest.

Maandag 18 Januari.

5.20 Dansmuziek door de orkesten van Hotel Atlanta te Brussel.

6.50 Orgelconcert.

8.20 Concert door het Omroeporkest m.m.v. de H.H. A. Dubois (viool) en Broos (altviool). 1. Symphonie concertante, Mozart. 2. Viool en alt: a. Overture „De tooverfluit”, Mozart. b. Ballet des petits riens, Mozart. 3. Mevr. No-terman en Mr. Pierry in „Nou”, comédie in één acte van F.v. Westervoordt.

9.20 Vervolg concert. 1. Stenka Razine, Glazounow. 2. Zang door den heer Wouters van de Vlaamsche Opera. 3. Rhapsodie polonaise, Fl. Schmitt. 4. Zang door Mr. Wouters. 5. L'Apprenti sorcier”, Dukas.

Dinsdag 19 Januari.

5.20 S.A.R.O.V. Meyerbeer-concert door het Omroeporkest o.l.v. André.

6.50 Gramofoonpl.

8.20 Concert m.m.v. het mandoline-orkest „Risolutio” te Antwerpen, de accordeonisten van Borgerhout, Mr. Gans (zang) en L. Belloy (declamator). 1. Myrthalia (mandoline), Maciocchi. 2. a. Prologo uit „Paljas”, Leoncavallo. b. Serenade, Schubert (zang). 3. Declamatie door L. Belloy. 4. Overture „Fête villageoise”, Belleflamme. b. Rose rouge, wals, Camps (accordeon). 5. Causerie door Ger. Schmeck over boeken. b. In a Chinese temple garden, Ketelbey. 6. a. Roses of Picardy, Haydn-Wood. b. Vlaanderen, Veremans (zang). 7. Le Grand Jour (accordeon), Marion. 8. Declamatie. 9. Valse Fleurie (mandoline), Tissot. 10. Socialistenmarsch, Broeckx (accordeon).

Woensdag 20 Januari.

5.20 Opera „De Barbier van Sevilla”, Rossini (Gramofoonplaten).

6.35 Causerie over de literatuur der Sowjets door Frans Sabbe.

8.20 Aansluiting met de Scala te Antwerpen: Uitzending van „Madame de Pompadour”, operette in drie acten van Leo Fall.

9.05 A. van Audenhaege spreekt over Tony Bergmann. Jenny van Santvoort leest fragmenten uit „Ernest Staes” van Tony Bergmann.

9.20 Vervolg der Operette-uitzending.

Woensdag 20 Januari.

5.20 K.V.R.O. Concert door het Omroep-orkest.

6.50 Horspel „Het wonder bij den smid”.

7.35 L. Calloens: „De katholieken en het Esperanto”.

8.20 Avonduitzending met medewerking van het Ensemble „Voor eigen schoon”. 1. Kerststemming: a. Kerstdag-voordracht, Theophilus. b. Kerstnacht met muzikale begeleiding R.O.L. c. Puer natus in Bethlehem, zang, Greg. melodie. d. Menschen van goeden wil, voordracht, Ach. de Pauw S.J. 2. Nieuwjaarswensch. 3. Voor dertiendag. Driekoningen-Avond, lezing, M. Sabbe. 4. en een Vlaamsche noot. Het lentelied, luisterspeletje van Putman. 5. K.V.R.O.-strijdlid, A. Meulemans.

9.20 Optreden van de V.K.B.J. van Roeselaëre. Causerie door den E. H. van Bossuyt over de V.K.B.J.

10.15 Avondgebed.

Vrijdag 22 Januari.

5.20 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Franz André. Beroemde ballet-muziek.

6.20 Gramofoonpl.

6.50 Gramofoonpl.

8.20 Concert gewijd aan Veremans met medewerking van den componist. Mej. Plato (mezzo-sopraan) en Rob van Aert (bariton). 1. Wals (piano). 2. Twee pièces enfantines voor piano. 3. Zang door Mej. Plato. 4. Zang door Rob van Aert. 5. Maannacht uit Pallieter. 6. Maanlig (Afrikaans lied). 7. Klokke Roeland (Albrecht Rodenbach).

8.50 Uitzending van een fragment uit „Onder één dak” van J. Fabricius door Dolly de Gruijter en Arthur van Thille.

9.20 Enkele Russische liederen door het Kozakkenkoor. 1. Potpourri „Kobza” Ukrainisch lied. 2. Volkslied „Dans la forêt”. 3. Marschlied. 4. Sérénade Abbt.

9.50—10.20 Dansmuziek (Gramofoonpl.).

Zaterdag 23 Januari.

5.20 13de Avond van de Belgischen sonaten-cyclus door Henri Wagemans en Charles Sharrès. 1. Sonate voor viool en piano, A. de Boeck.

6.50 Gramofoonplaten.

6.50 Gramofoonplaten.

8.20 Aansluiting met de Kon. Vlaamsche Opera. In de eerste pauze: Piet Selens draagt voor „De wedstrijd in het reciteeren” van Justus van Maurik.

ZEESEN, 1635 M. (183,5 k. P.)**Zondag 17 Januari.**

6.20 Uitz. uit Hamburg.

7.45 Dr. Guido Matschens: „Betriebswirtschaftliche Masznahmen für das neue Jahr”.

8.15 Morgenwijding. Uitzending van het klokkenspel en uurslag van de Garnizoenskerk te Potsdam.

10.20 Dr. Hans Hartmann: „Menschen im Kampf ums tägliche Brot”.

10.50 Uitz. uit Langenberg.

11.20 Concert door het Philharmonisch orkest te Dresden o.l.v. Eugen Gottlieb-Hellmesberger.

1.50 Piano-recital door Albrecht Luër.

2.20 Voorlezen van een novelle.

3.20 Concert door het Orkest van de Opera te Königsberg o.l.v. Erich Seidler. M.m.v. Otto Urack (cello).

5.20 Causerie.

6.05 Populair concert door Arkadi Flato en zijn orkest.

6.40 Alfred Kerr: „Tagesglossen”.

7.25 Lehar-concert. Uitz. uit Leipzig.

9.20 Concert door het Steiner-kwartet m.m.v. Elena Gerhardt (sopraan).

9.50—11.50 Dansmuziek door Felix Lehmann en zijn orkest.

Maandag 18 Januari.

5.20—5.45 Dr. Herbert Just: „Musizieren mit unsichtbaren Partnern”.

6.20 Prof. Dr. Nolte: „Wie muss bei der herrschenden Geldknappheit gedüngt werden?”

6.45—7.20 Wilh. Haack en Dr. W. Hagemann: „Deutschland und die Abrüstung”.

7.20 „Zum 18. Januar”: Herdenking van de stichting van het Duitse Rijk. Het Berlijnsche Omroep-orkest o.l.v. Bruno Seidler-Winkler. 1. 1ste „Leonore”-Overture, Beethoven. 2. Toespraak door Minister Dr. Wilhelm Groener. 3. Deutschland-lied.

7.50 Uitzending uit Leipzig.

9.20—11.50 Dansmuziek door Hermann Männeke en zijn dansorkest.

Dinsdag 19 Januari.

5.20—5.45 Prof. Dr. W. F. Bruck: „Die soziale Krise in England”.

5.50 Prof. Dr. Hans Mersmann: „Die Musik in der Einheit der Künste”.

7.35 Populair concert door Ilja Livschakoff en zijn orkest.

8.30 Concert door het Berlijnsch Philharmonisch Orkest o.l.v. Wilhelm Furtwängler. Symphonie c-dur, Schubert.

9.35—11.50 Concert. Zie Hamburg.

Woensdag 20 Januari.

5.20—5.45 Dr. Langheinrich Anthos: „Das Unheimliche in der Weltliteratur”.

5.50 Prof. Dr. Otto Riesser: „Giftgase und Geschütz”.

6.50 Uitz. uit Leipzig.

7.20 Uitz. uit Breslau.

8.30 „Das Notwendige und das Ueberflüssige”, klucht met zang van Johann Nestroy. Bewerking en regie: Karl Krauss.

Donderdag 21 Januari.

5.20—5.45 Dr. O. Hauser: „Der Urmensch als Jäger und Fischer”.

6.45 Dr. Klaus Mehnert: „Der Bauer in der neuen russischen Literatur”.

7.10 „Ohne Arbeit”, hoorspel van Otto Berg.

7.50 Liefdadigheidsconcert: Marek Weber en zijn orkest. De Comedian Harmonists.

Vrijdag 22 Januari.

5.20—5.45 Dr. Walther Croll: „Die Schuldenkrise”.

5.50 Prof. Dr. Hans Mersmann: „Hausmusik“.
6.50—7.15 Erika Dernburg: „Das Kind gestaltet deine Welt“.
7.20 Heruitzending uit Washington: Kurt G. Sell: „Worüber man in Amerika spricht“.
7.35 „Die verkaufte Braut“ opera in 3 bedrijven van Friedrich Smetana. Dirigent: Paul Breisach. Regie: Otto Krausz. Décors: Gustav Vargo.
Vervolgens: Concert door het orkest van werkloze musici o.l.v. Eugen Sonntag.

Zaterdag 23 Januari.

5.10 Radio-technische causerie door Ir. Nairz.
5.25 Hugo Adolf Bernatzik: „Die letzten Trümmer einer afrikanischen Hochkultur“.
5.50 Dr. Ernst Simmel: „Die Psychologie der Geschlechter“.
6.50 Nikisch-herdenking. Uitz. uit Leipzig.
7.45 „Geschichten, am Abend zu hören“.
8.05 Uitz. uit Hamburg.
9.35—11.50 Dansmuziek door Barnabas von Gezy en zijn kapel. Intermezzo: Bal-masqué van het „Reichsverband bildender Künstler“.
Dansmuziek door Marek Weber en zijn orkest.

KOPENHAGEN (Kalundborg)

1153 M. (260 k.P.)

Zondag 17 Januari.

9.20 Kerkdienst.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.
11.20—12.20 Concert door Otto Fessels Instrumentaal Ensemble.
1.20 Gramofoonplaten.
2.45 14de Populaire concert vanuit de Studio te Axelborg. Het Radio-orkest o.l.v. Launy Gröndahl, m.m.v. Einar Nörby (zang) en Folmer Jensen (piano).
4.20 Kerkdienst.
5.40 Voordracht.
6.50 Voordracht.
7.20 Uurslag van het Raadhuis.
7.20 Het Radio-orkest o.l.v. Emil Reesen. Deensche muziek.
8.10 „Familien Hansen“, klucht van Jens Locher.
8.25 Scandinavisch Koor-concert, m.m.v. de Zangvereen. „Brage“, o. l. v. Oskar Gyldmark.
8.45 Declamatie.
9.10 Concert, m.m.v. Het blokfluit-kwartet: Agnete Foght, Torben Gregersen, Georg Krarup en Otto Mortensen. Aan het clavecimbel: F. Jensen.
9.40—10.20 Operette-concert door het Radio-orkest o.l.v. Emil Reesen.
10.20 Dansmuziek uit Restaurant „Wivex“. Orkest o.l.v. Oscar Stalla.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.

Maandag 18 Januari.

5.10 Voordracht.
6.50 Voordracht.
7.20 Uurslag van het Raadhuis.
7.20 Voordracht over het orkest en zijn instrumenten. Muzikale illustratie door het Radio-orkest o.l.v. Launy Gröndahl.
8.20 Vocaal concert, m.m.v. Poul Knudsen (zang) en Viktor Fischer (piano). Lieder en uit J. L. Heibergs Veaudeville-composities.
8.35 Populaire gedichten en melodieën, voorgedragen m.m.v. het Radio-orkest o.l.v. Launy Gröndahl en Steffen Steffensen (declamatie).
9.35 Concert door het Radio-orkest o.l.v. Launy Gröndahl. Beroemde orkest-varianties. 1. Varianties op een Thema van Haydn, Brahms. 2. Varianties op een Thema van Mozart, Reger.
10.20—11.50 Dansmuziek door Harald Andersen en zijn orkest, vanuit het Palace-Hotel.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.

Dinsdag 19 Januari.

5.10 Voordracht.
6.50 Voordracht.
7.20 Uurslag van het Raadhuis.
7.20 Concert door het Radio-strijkorkest o.l.v. Launy Gröndahl.
8.00 Radio-tooneel.
8.40 Fluit-soli door Erik Thomsen. Aan de vleugel F. Jensen. 1. Deux Romances, Leroux. 2. Nocturne, Scherzando, Gaubert.
9.10—12.20 Uitzending van het feest van Deensche Tooneelspelers ten bate van het ondersteuningsfonds.

Woensdag 20 Januari.

5.10 Voordracht.
7.20 Uurslag van het Raadhuis.
7.20 Concert door het orkest van de Kon. Lijfwacht, o.l.v. Th. Dyring.
8.20—8.50 Causerie. Hedendaagsche vraagstukken.
9.05 Vervolg concert.
10.05 Dansmuziek vanuit Restaurant „Nimb“, door Jens Warny en zijn orkest.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.

Donderdag 21 Januari.

5.10 Voordracht.
6.36 Voordracht.
7.30 Concert door het Radio-Symphonie-orkest o.l.v. Prof. Nicolai Malko, m.m.v. Holgar Byrding (zang).
9.35 Declamatie.
10.15—10.50 Dansmuziek vanuit Restaurant „Lodberg“ door Kai Julian en zijn orkest.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.

Vrijdag 22 Januari.

5.10 Voordracht.
6.50 Voordracht.
7.20 Uurslag van het Raadhuis.
7.30 Volkswijsjes uit verschillende landen, gezongen door Asa Wang, aan de vleugel begeleid door Folmer Jensen.
7.50 „Det Sidste Regnskab“ (De laatste reenschap).
9.35—10.25 Kamermuziek, m.m.v. het „Pro Arte Kwartet“ van Brussel: Alphonse Onnou (viool), Laurent Hallen (2de viool), Germain Prevost (viola), Robert Maas (cello). 1. Strijkkwartet, g-moll, Debussy. 2. Drie stukken van Strawinsky.

Zaterdag 23 Januari.

5.10 Voordracht.
6.50 Voordracht.
7.20 Uurslag van het Raadhuis. Hierna Vroolijk avondprogramma.
7.20 Spaansche muziek door het Radio-orkest o.l.v. Emil Reesen.
9.45 Piano-recital door Viktor Fischer. Zes Jazz-Epigrammen, Gruenberg.
10.00 Liedjes bij de Luit.
10.20 Dansmuziek vanuit het „Industri-Restauranten“ door Teddy Pefersen en zijn orkest.

LANGENBERG, 473 M.

(635 k. P.)

Zondag 17 Januari.

6.20—7.45 Concert. Uitz. uit Hamburg.
8.20 Klokkenspel van de Trinitatiskirche, Keulen.
8.25 Kerkdienst, vanuit het Evangelisches Gemeindehaus, Münster.
10.20—10.45 Causerie door Friedrich Griese: Meine Heimat.
10.50 Bach-cantate. „Meine Seufzer, meine Tränen“.
11.20—12.15 Wijdingsuurtje ter herdenking van de Stichting van het Duitsche rijk. Medewerkenden: het versterkte philharmonisch orkest van Berlijn, militaire kapel van Berlijn, 600 zangers. Muzikale leiding Musikdirektor Müngersdorf.

12.20 Concert o.l.v. Wolf.
2.45 Prof. Dr. Hermann Unger: „Musikalsche Arbeitsgemeinschaft“.
3.25 Kurt Martens: „Der Lebenslängliche“.
3.50 Vroolijke middag m.m.v. het klein orkest van de Westduitsche omroep o.l.v. Eysoldt „Die Ätherweller“, Josef Kandner, Fritz Neumann, Hermann Probst, Rudolf Rieth, Hans Wocke.
5.50 Adolf von Hatzfeld: Fragm: „Glückhaften Schiff“.
6.15 Gramofoonplatencauserie door V. Pantenburg.
7.20 Vroolijk uurtje.
8.20 Opvoering van de eerste acte van de Opera „Die Walküre“ van Richard Wagner, o.l.v. Buschkötter. Daarna muziek o.l.v. Wolf.

Maandag 18 Januari.

5.40 Gramofoonplatencauserie door Prof. Lodewijckx.
6.50 Dr. Brauer: Der Kampf um die Sozialpolitik im geschichtlichen Rückblick.
7.20 Uitz. uit Zeesen.
7.55 Uitzending van de tweede acte van de Opera „Die Walküre“ van Wagner, o.l.v. van Buschkötter, hierna tot 11.20 muziek o.l.v. Wolf.

Dinsdag 19 Januari.

5.40 Boekenoverzicht.
6.50 Dr. Quaatz en Prof. Dr. Bonn: Kann sich Deutschland Wirtschaftlich unabhängig machen.
7.20 Populair concert door het Berlijnsch Philharmonisch orkest o.l.v. Wilhelm Furtwängler.
8.20 Uitzending van de derde acte der opera „Die Walküre“ van Wagner, o.l.v. Buschkötter.

Woensdag 20 Januari.

5.20 Robert Neumann, leest uit eigen werk.
5.40 M. Maeterlinck: Gründung der Ameisenkolonien.
6.35 Dr. Hans Schiff: Winterkrankheiten.
6.50 Dr. Brauer: Auseinandersetzung über den Aufbau der Sozialpolitik.
7.20 Avondmuziek o.l.v. Wolf.
8.05 „Clowns Geburtstag“, hoorspel van Hellmut Jaro Jeretzki, hierna tot 11.20 muziek, o.l.v. Wolf.

Donderdag 21 Januari.

5.25 Dr. Kurt Hilles: Der Politische Publizist.
6.35 Gramofoonplatencauserie door Bernard Marschall.
7.20 Concert door het Klein Omroeporkest o.l.v. Eysoldt.
8.20 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Eugen Szenkare, Otto Julius Kühn. M.m.v. Walter Braunfels (piano).
9.20 tot 11.20 muziek.

Vrijdag 22 Januari.

5.20 Boekbespreking door Dr. Karl Blume.
5.40 Leo Matthias: „Im Lepradorf auf Cypern“.
6.35 Drie Duitschers spreken met elkaar.
7.20 Concert door het Werag-Kleinorkest o.l.v. Eysoldt. Intermezzo: „Das neue Gedicht in der Musik“. Vervolg concert. Hierna tot 10.20 Concert o.l.v. Eysoldt.
10.20—11.20 Concert uit het Café Schwert-hof te Keulen. Rudolfo Kirmé en Hans Erwin Stein met hun orkesten.

Zaterdag 23 Januari.

5.20 Verkeersvraagstukken. Ir. Mismahl: „Kraffahrer und Verkehrssicherheit“.
5.40 Paul Eipper: Liebe zu Tigern“.
6.00 Reg. Baumeister Stratemann: Ledigenheime und Ledigenwohnungen“.
6.50 Prof. Dr. Brauer: Sozialpolitik und Sozialreform“.
7.20 Vroolijke Avond. Als intermezzo „Art in Vertretung“, blijspel van Joh. Müller. Regie: Ulmann. Hierna tot 10.50 Concert o.l.v. Wolf.
10.50—12.20 Dansmuziek (Gramofoonplaten)

RADIO-PARIJS, 1725 M. (174 k.P.)

Zondag 17 Januari.

8.05 Gramofoonplaten.
11.50 Gramofoonplaten.
12.20 Godsd. Causerie door den E. P. Padé.
12.50 Orgel-concert. a. Marche romaine, Gounod. b. Hymne des Nonnes, Lefebure-Wély.
1.20 Gramofoonplaten.
2.20 Gramofoonplaten.
3.20 Gramofoonplaten.
4.20 Gramofoonplaten.
5.35 Concert in het Théâtre du Châtelet.
7.20 Gramofoonplaten.
8.20 Vroolijk halfuurtje m.m.v. Georgel en Valliès.
9.05 Orkestconcert o.l.v. Maurice André.
9.50 Vervolg concert.
10.50—11.50 Concert, georganiseerd door „John Bull”.

Maandag 18 Januari.

7.20 Filmpraatje door Fred. Cornelissen.
7.30 Boekbespreking door André Billy.
8.20 „Madame Butterfly”, Puccini. Gramofoonplaten van de Scala te Milaan.

Dinsdag 19 Januari.

7.20 Theaterpraatje door Pierre Brisson.
7.35 Kunstpraatje door M. Michon over de antieke zalen in het Louvre.
8.20 Concert: Populaire liedjes door René Dorin.

Woensdag 20 Januari.

7.20 Causerie over Duitse literatuur door M. Tonnelat.
7.50 Medische causerie door Prof. Balthazard: „L'inhumation prématurée”.
8.20 Declamatie-les door Lugne-Poë.
9.05 Gramofoonplatenconcert: Kamermuziek.

Donderdag 21 Januari.

7.20 Causerie door Luc Durtain: „Le Roman français contemporain”.
8.20 Vroolijk halfuurtje m.m.v. Mevr. Poilaire en den Heer Marjal.
9.05 Gramofoonplaten.
9.20 Concert in de Salle Pleyel door het Symphonie-orkest van Parijs. Werken van Strawinsky o.l.v. den componist. 1. Petrouchka. 2. Psalmensymphonie. 3. Le Sacre du Printemps.

Vrijdag 22 Januari.

5.05 Voordracht door Paul Landormy over Muziekgeschiedenis: „Haydn et la Symphonie classique”. Fragmenten uit het Kwartet in f-dur, Haydn door het Lener-kwartet. (Gramofoonplaten).
7.20 Causerie door Georges Hardy over de bevolking van Fransch Afrika.
8.20 Concert o.l.v. Henri Defosse: „Falstaff” van Verdi. M.m.v. de Dames Rose Heilbronner, Jeanne Laval en Jeanne Manceau en de heeren Huberty, Cambon, Lescarbotte en A. Huberty.

Zaterdag 23 Januari.

5.20 Concert in het Théâtre Pigalle door de Association des Concerts Siohan.
7.20 Causerie.
7.30 Wetenschappelijke causerie door Georges Colomb: „Glaces et Glaciers”.
8.20 Voorlezen door M. Dorival.
9.05 Radio-tooneel: „La Bohème et le quartier latin”, door M. Duard m.m.v. de heeren Seigner, Girard en mevr. Marie Cazeaux.
10.10 Gramofoonplatenconcert: Lichte muziek.

OSLO 1071 M. (280 k.P.)

Zondag 17 Januari.

7.20 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Hugo Kramm.

8.20 Voordracht.

9.25 Lieder en weekoverzicht.

9.55—11.20 Dansmuziek (gramofoonpl.).

Maandag 18 Januari.

7.20 Kerkconcert in de kerk van de St. Sauveur. Mevr. Landberg (sopraan) en M. Thorleig (orgel).
9.10 Actueele causerie.
9.25 Viool-voordracht door Hugo Kolberg.
9.55 Sluiting.

Dinsdag 19 Januari.

7.20 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Hugo Kramm.
8.20 Causerie.
9.25 Populair orkestconcert.
10.20 Sluiting.

Woensdag 20 Januari.

7.20 Opvoering van de Opera „Die Entführung aus dem Serail”, van Mozart. Om 9.10 actueele causerie, daarna tot 11.20 dansmuziek (gramofoonpl.).

Donderdag 21 Januari.

7.50 Lichte muziek, m.m.v. Jens Hetland (voordracht); Övin Lunde (populaire liedjes) en Boris Borisoff (balalaika).
9.25—9.55 Causerie.

Vrijdag 22 Januari.

7.20 Symphonieconcert o.l.v. Olav Kielland, m.m.v. Th. Andresen (tenor).
9.10 Actueele causerie.
9.25—9.55 Voordracht.

Zaterdag 23 Januari.

7.20 Zangvoordracht door Mevr. Sarah Cahier (alt).
8.25 Voordracht.
9.25 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Hugo Kramm.
10.20—11.20 Dansmuziek uit het Bristol Hotel.

STOCKHOLM (Motala)

1352 M. (221,9 k.P.)

Zondag 17 Januari.

9.50 Voordracht.
10.20 Kerkdienst.
1.20 Symphonie-concert o.l.v. Tord Benner, m.m.v. Greta Söderman (zang).
2.50 Voordracht door Kapitein Sigurd Sternvall.
3.20 Koor-concert o.l.v. Knut Mathisen.
4.20 Ester Berggren zingt volksliederen en romances.
4.45 Noorsche voordracht.
5.15 Klokkenspel van het Stadhuis te Stockholm.
5.20 Vesper.
6.50 Radio-tooneel. „Das Nationalmonument”, Tor Hedberg. Regie: C. A. Dymling.
8.20 Concert door het Omroeporkest, m.m.v. Kerstin Lindberg-Torlind en Sten Hermelin (zang) en het Omroep-koor.
9.20—10.20 Concert door Omroeporkest en Declamatie.

Maandag 18 Januari.

6.50 Causerie door G. Jeanson over J. H. Roman.
7.20 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Hilding Rosenberg.
9.20—10.20 Populair concert door Strijkorkest met zang door Sven Olof Sandberg.

Dinsdag 19 Januari.

5.05 Gramofoonpl.
6.50 Actueele causerie door Kerstin Hesselgren.
7.35 Brahms-concert, m.m.v. Märtha Ohlsson (piano), Axel Runquist (viool), Carl Magnusson (viool), Eric Holm (cello) en Gunnar de Frumerie (piano-solo).

9.20—10.20 Populair concert door Strijkorkest.

Woensdag 20 Januari.

5.05 Gramofoonpl.
6.50 Ella Dyberg-Heiberg zingt cabaretliedjes.
7.20 Aansluiting met het Congres van de Zweedsche Vrouwen-vereening: Redevoeringen van Prof. Östen Undén en anderen.
9.20—10.20 Dansmuziek.

Donderdag 21 Januari.

5.05 Gramofoonpl.
7.20 Populaire muziek door strijkorkest.
8.05 Hoorspel van Octave Mirbeau.
8.35 Causerie.
9.20—10.05 Orgelconcert vanuit de Jakobskerk, m.m.v. Waldemar Ahlen (orgel), Gunnar Norrby (cello) en Set Svanholm (zang).

Vrijdag 22 Januari.

5.20 Gramofoonpl.
6.50 Zang en declamatie door Albin Lindahl en Tore Lindvall.
7.50 Populair concert m.m.v. Ragnar Thanders (bariton) en Strijkorkest.
8.35 Voordracht.
9.20—10.20 Populaire muziek door strijkorkest. Opera-programma.

Zaterdag 23 Januari.

5.50 Cabaret.
6.50 Oude Dansmuziek.
7.35 Voordracht door Prof. Jöran Sahlgren.
8.05 Militair concert o.l.v. K. A. Bergström.
9.20—10.20 Dansmuziek.

HAMBURG, 372 M. (806 k.P.)

Zondag 17 Januari.

6.20 Concert uit de Bremer Vrijhaven. Klokgeui van de Dom te Bremen.
8.35 Muzikale morgenwijding in de Dom te Brunswijk. Het Schradersche A-capella-koor o.l.v. Fr. Wilms.
10.50 „Freund Tier”, voorlezen, toespraak en muziek. Reinhold Krug (piano) en O. Sonnemann (voorlezen en toespraak).
11.35 Opening van de tentoonstelling: „Der Westfälische Friede in Osnabrück” te Osnabrück.
12.40 Concert door het Stedelijk Orkest van Flensburg o.l.v. Albert Nocke.
2.20 Causerie door Philipp Berges: „Komisches und Tragisches aus fernen Kulturkreisen”.
2.50 Platduitsche liedjes door Kathe Paradies en Bernhard Jakschtat. A. d. vleugel: Fritz Gartz.
4.05 „Film im Funk 1931” door Tasiemka en Pem.
5.20 „Ein Landknechtsleben”, historische schetsen in dichtvorm en liedjes van Walter Gättke. M.m.v. Walter Gättke (spreker) en Rich. Germer (liedjes bij de luit).
6.20 Feestelijk concert in de Dom van Hendrik de Leeuw te Brunswijk. Bach-cantate: „Schmücke dich, o liebe Seele”.
7.20 Populair concert door het Philharmonisch orkest van Hamburg o.l.v. Richard Richter. Solist: Paul Moth (cello).

Maandag 18 Januari.

5.50 B. Schwertfeger: „Frankreich und Deutschland vor der Abrüstungskonferenz”.
6.15 Edm. Kleinschmidt: „Die Konkurrenz der billigen Arbeitskraft in Asien”.
6.50 Declamatie door Paul Beckmann: „Fritz Reuter” van Albert Mähl.
7.50 Uitzending uit Berlijn: Herdenking van de Stichting van het Duitse Rijk.
9.40 Heruitzending van buitenlandse zenders.
10.20 Sluiting.

Dinsdag 19 Januari.

5.20 Boekbespreking door Robert Walter, Theobald Bieder en Werner Müller.
6.1' Dr. Prätorius: „Handel und Wirtschaft im nahen Orient”.
6.50 Robert Neumann leest uit eigen werk. Inleiding door Dr. Max Sidow.
7.20 Symphonie-concert te Kiel. M.m.v. Prof. Paul Hindemith. (viola), versterkt Stedelijk orkest van Kiel o.l.v. Prof. Dr. Fritz Stein.
9.40 Populair concert door het Norag-orkest o. l. v. Adolf Secker. M.m.v. Gerhard Maasz (piano).

Woensdag 20 Januari.

5.10 Gevarieerd programma.
6.15 Prof. Dr. Lauffer: „Siedlunsbilder”.
6.50 Karl Wüstenhagen leest voor uit de roman „Das Lächeln des Penaten” van E. G. Kolbenheyer.
7.20 Concert door het Norag-Kleinorkest o. l.v. Adolf Secker.
8.20 „Ist Karin Fünfzigtausend wert?”, hoorspel met zang en dans van Marc en Merwick. Muziek van Krassin.
9.50 Dansmuziek door het Scarpa-orkest.

Donderdag 21 Januari.

7.20 Concert voor blaasorkest o.l.v. Schierhorn. Koor-dirigent: Meyer. Het Politieorkest van Hamburg, het Politie-orkest van Altona, het Brandweer-orkest van Hamburg. Vocaal kwartet: „Teutonia” van 1901 en de Mannenzangvereniging Eppendorf van 1881.
10.05 Dansmuziek door het Norag-Kleinorkest o.l.v. Horst Platen.

Vrijdag 22 Januari.

5.05 Vroolijk programma.
5.55 Causerie.
6.50 Alf Due spreekt over de Scandinavische dichters: Lars Hansen en Carl Schoyen, en leest voor uit hun werken.
7.20 Populair concert door het philharmonisch orkest van Hamburg, o.l.v. Richard Richter.
9.40 Concert vanuit Café Wallhof.

Zaterdag 23 Januari.

6.50 Komisch hoorspel: „Liebe hin — Liebe her”, van Heinz Steguweit. Regie: Hans Freundt.
7.35 „Janmaten, Teerjaken und seute Deerns”. Vroolijke plat-duitsche avond.
10.05 Dansmuziek door het Scarpa-orkest vanuit Café „Haus Siegler”.

TOULOUSE, 385 M. (779k.P.)**Zondag 17 Januari.**

8.05 Militaire muziek.
8.20 Fragmenten uit opera's-comiques (zang).
8.35 Operetteconcert door orkest.
8.50 Symphonieconcert.
9.05 Fragmenten uit Klankfilms.
9.20 Weenske muziek door orkest.
9.50 Opera-fragmenten (zang).
10.05 Accordeon-recital.
10.20 Gramofoonplaten.
11.00 Concert (Gramofoonplaten).
11.50 Operette-fragmenten (zang).
12.05 Symphonieconcert.

Maandag 18 Januari.

8.05 Operette-concert (orkest).
8.20 Opera-fragmenten (zang).
8.35 Militaire muziek.
8.50 Accordeonmuziek.
9.05 Operette-liedjes.
9.20 Concert door het orkest „La Pal'adienne” en het koor „La vieille chanson”. Leiding: M. Cantenys.
11.05 Solistenconcert.

11.20 Orkestconcert.
11.50—12.20 Vervolg orkestconcert.

Dinsdag 19 Januari.

8.05 Argentijnsche muziek.
8.20 Operette-fragmenten (orkest).
8.35 Melodieën-concert.
8.50 Weenske Muziek.
9.20 Concert vanuit Café Albrighi door het orkest Ray Brown.
10.20 Gezongen opera-fragmenten.
10.35 Uit opera's-comiques (orkest).
11.05 Operette-liedjes.
11.20 Harmonica-muziek.
11.50 Orkestconcert. Ouvert. „La Patrie”, Bizet.
12.05—12.20 Gezongen opera-fragmenten.

Woensdag 20 Januari.

8.05 Accordeon-muziek.
8.20 Militaire muziek.
8.35 Orkestconcert.
8.50 Vanuit het Capitol-Theater: Opera „Werther”, Massenet.
11.05 Vervolg van de opera „Werther”, Massenet.

Donderdag 21 Januari.

8.05 Weenske muziek.
8.35 Opera's-comiques (zang).
8.50 Militaire muziek.
9.05 Accordeon-muziek.
9.20 Orkestconcert.
9.35 Dansmuziek.
9.50 Fragmenten uit „Schéherazade”, Rimsky-Korsakoff.
10.05 Argentijnsch concert.
10.20 Gramofoonplaten.
11.05 Gevarieerd concert.
11.50 Symphonieconcert.
12.05—12.20 Gezongen fragmenten uit „Tannhäuser” en „Lohengrin”, Wagner.

Vrijdag 22 Januari.

8.05 Militaire muziek.
8.20 Orkestconcert.
8.35 Operette-concert (orkest).
8.50 Moderne Symphonische muziek.
9.05 Fragmenten uit Klankfilms.
9.20 Concert door het Orchestre des Americains o.l.v. Navarra.
11.05 Vervolg van het concert van 9.20.
11.20 Orkestconcert.
11.50—12.20 Orkestconcert.

Zaterdag 23 Januari.

8.05 Dansmuziek.
8.20 Weenske muziek.
8.50 Uit opera's-comiques (zang).
9.05 Weenske muziek.
9.20 Opera-concert.
9.35 Operette-liedjes.
9.50 Argentijnsche muziek.
10.05 Liederenvoordracht.
10.20 Gramofoonplaten.
11.05 Gevarieerd concert.
11.20 Orkestconcert.

MUHLACKER, 360,6 M.

(832 k. P.)

Zondag 17 Januari.

3.20 Concert door het Sted. Kur-orkest van Wiesbaden. Leiding: Hermann Irmer.
5.45 Octet van Franz Schubert. Uitgevoerd door het Karlsruher strijkkwartet m.m.v. de heeren Schiedt, Spranger, Hagen en Wenk.
7.20 Concert door het Frankfurter Radio-Symphonie-orkest o.l.v. Hans Rosbaud. M.m.v. Alfred Cortot (piano). Solo-viola: Erich Kraack.
8.20 Hoorspel „Hilf dir selbst”, hoorspel van Auditor.

10.10—11.20 Dansmuziek.

Maandag 18 Januari.

6.00 J. Widmayer: „Wie vermeidet man die häufigsten Fehler in der Photographie”.
7.05 Dr. Hendrik de Man en Dr. Paul Laven: „Tägliche Begegnungen (Arbeitsvermittlung und Arbeitsloser”).
7.20 Uitz. uit Zeesen.
8.30 Concert door het Frankfurter Radio-Symphonie-orkest o.l.v. Hans Rosbaud. Solo-viola: Erich Kraack.
9.05 „Winterfeest 1932” van het zangkoor van het Württemberger Landestheater ten gunste van het Steunfonds. „Alles will zum Theater”, van Fritz Schaetzler. Muzikale leiding: Franz Kenwitschny.
10.00—11.20 Vervolg van het Winterfeest.

Dinsdag 19 Januari.

6.00 Dr. O. Pfeffer: „Studentenpolitik vor 100 Jahren”.
7.05 Theodor Brandt vertelt anecdoten.
7.20 Uitz. uit Zeesen. Furtwängler dirigeert een populair concert van het Berlijnsch Philharmonisch orkest.
9.20 Bericht „Das Ende des englischen Freihandels” bewerkt door Actualis.
10.20—11.20 Dansmuziek door het Jazz-Ensemble van de Stuttgarter Philharmoniker.

Woensdag 20 Januari.

6.25 Prof. Dr. B. Struck: „Bei unbekanntem Völkern in Portugiesisch-Guinea”.
7.05 Populair concert door het Freiburger Concert-orkest o.l.v. R. Fried en de Arbeiderszangvereniging „Freundschaft” o.l.v. Fritz Metzger m.m.v. Solisten (alt-sopraan-sopraan-tenor-diseuse-declamator).
8.20 „Schwaben”, uitvoering met medewerking van het geheele Radio-Ensemble en het Philharmonisch orkest van Stuttgart. Regie: Ernst Stockinger.

Donderdag 21 Januari.

6.30 Wagner-concert door het Philharmonisch orkest van Stuttgart o.l.v. Dr. Frieder Weizmann en m.m.v. Fritz Blankenborn (tenor). 1. Ouvert. „De vliegende Hollander”, Wagner. 2. Graalsvertelling uit „Lohengrin”. 3. Ouverture „Tannhäuser”. 4. Siegmunds Lied deslied uit „Die Walküre”. 5. Fauerzauber uit „Die Walküre”. 6. Preislied uit „Die Meistersinger von Nürnberg”. 7. Voorspel „Die Meistersinger von Nürnberg”.
7.50 Avond gewijd aan de Kunst in Frankrijk. M.m.v. G. Derpsch (sopraan), Dr. K. Linfert (declamatie), Dr. W. Benjamin (dito), Erich Itor Kahn (piano) het Radio-orkest o.l.v. Hans Rosbaud. Totaalleiding: E. Schoen.
9.55—10.50 Dansmuziek door Karl Haas en zijn orkest.

Vrijdag 22 Januari.

6.25 Artsenvoordracht: „Homöopathie und Naturwissenschaft”.
6.55 Muzikale voordracht door Hans Rosbaud.
7.25 „Die schalkhafte Witwe” (Het schalksche weuwteje), opera van Ermanno Wolf Ferrari.
10.35—11.20 Dansmuziek.

Zaterdag 23 Januari.

6.05 Reg.-Rat Wolz: „Arbeitslosenversicherung. Der Kreis der Versicherten”.
7.05 „Kannst du Goethe lesen”. Voordracht door Dr. Fritz Nothardt.
7.30 Vroolijke Avond. Diseuse: Maria Neumann. M.m.v. Manni Ziener, Käte Mann, Hugo Fischer-Köppe, Hans Hanus: Dansensemble en Otto Seyfert (piano).
9.50—11.20 Dansmuziek (Gramofoonpl.).

tiometer van A naar B, dus) bij gebruik van gramfoonversterking, de radiomuziek uit tot een nauw hoorbaar geluid, en automatisch stijgt de neg. rsp., zonder kraken of klappen, zoodat bij volle sterkte van de gramfoon de neg. spanning méér dan voldoende is, om buiten het roosterstroomgebied te blijven. In stand A, dus radio, moet men er echter terdege zorg voor dragen, dat het glijcontact bij P zonder overgangswaerstand behoorlijk contact maakt met de aansluitklem voor dat punt, daar anders door het optreden van een, al is het maar een spoor, negatieve rooster spanning, de gelijkrichtende werking van de detectorlamp achteruit gaat.

Voor plaatdetectie is het een en ander natuurlijk ook toe te passen, alleen moeten dan de verbindingen naar één der potentiometers worden omgewisseld, enz. En voor deze detectiemethode kan men veel beter de neg. sp. afnemen van de eindlamp of een batterijtje.

C. KERKHOVEN.



Afdeeling Leiden.

Maandag 18 Januari 1932, 5e Clubesavond Radiotechniek „De Rop”.

Maandag 25 Januari, 8¼ uur. Jaarvergadering in „Oud-Hortuszicht”. Belangrijke agenda o.a.: bestuursverkiezing en bespreking reglementsherziening.

Maandag 1 Februari 6e Clubavond Radiotechniek „De Rop”.

Maandag 8 Februari 8¼ uur in Clublokaal demonstratie met „Varadyne” toestel.

Maandag 15 Februari 7e Clubesavond Radio-techniek „De Rop”.

Maandag 22 Februari 8¼ uur in „Oud-Hortuszicht”. Lezing te houden door den heer L. J. P. Frank, onderwerp: Elec-

trische gramfoonversterking, schakeling pick-up, geluidsregeling, enz.

J. B. HAVERS, Secretaris.

Afdeeling Den Haag.

Zaterdag 16 Januari des namiddags en des avonds: Viering van het 15-jarig bestaan in „La Bagatelle”.

Zaterdag 30 Januari, des avonds 8 uur in café „De Mercur” hervatting der gewone vergaderingen. Toegezegd is een voordracht met demonstratie van den heer J. Corver over: **Een moderne super als omroepontvanger.**

HET BESTUUR.

Afdeeling Hilversum.

Onze avond van 21 December 1931, gehouden in Maison Heken, is goed geslaagd, dank zij de medewerking van den Heer Strijkers met de lezing over den vliegtocht Holland—Indië. Deze lezing werd door een 60-tal aanwezigen met belangstelling aangehoord.

Op duidelijke wijze behandelde spreker eerst de voorbereiding voor dezen tocht; daarna kwam de eigenlijke beschrijving der vlucht. Door middel van vele photo's geprojecteerd met de schitterende epidiastocope, door het Hoofdbestuur voor dezen avond welwillend ter beschikking gesteld, kregen we een duidelijke voorstelling van de medegenomen ontvangers en zenders met bijbehorende apparaten, alsmede van het interieur van het vliegtuig (de PHAGA). Ook liet de heer Strijkers nog eenige photo's zien van diverse gebouwen en andere monumenten, die men onderweg gepasseerd was. Tenslotte werd nog een film afgedraaid op een toestel, welwillend beschikbaar gesteld door den heer de Kort.

Aan het slot had de heer Strijkers een ware ovatie in ontvangst te nemen.

De heer Roorda, die dezen avond leidde wegens afwezigheid van den voorzitter, dankte den heer Strijkers voor de interessante lezing, en sprak de hoop uit dat het vliegverkeer Holland—Indië zich gunstig mocht ontwikkelen.

Hierna werden nog eenige officieele aangelegenheden behandeld. Medege-deeld werd, dat de heer de Waard zich genoodzaakt zag, wegens drukke werkzaamheden ontslag te nemen als voorzitter, zoodat wij op den eerstvolgenden avond een nieuwen leider zullen moeten kiezen. Op dezen avond, welke op 18 Januari gehouden zal worden, (zie hieronder) zullen tevens de jaarverslagen aan de orde komen.

Tot leden der kas-commissie werden benoemd de H.H. Brouwer, Huizinga en Spierenburg. Vier nieuwe leden meldden zich aan! Na de rondvraag volgde sluiting om ± half twaalf.

Bijeenkomst op Maandag 18 Januari 1932 in Huize Kamps aan de Lange-straat. Aanvang 8 uur.

1. Opening.
2. Verkiezing van een voorzitter, in de plaats van den heer de Waard, die wegens drukke werkzaamheden bedank heeft.
3. Mededeelingen.
4. Jaarverslagen van secretaris, penningmeester en bibliothecaris.
5. Demonstratie door de H.H. Tijssen met een ontvanger, uitgerust met een Varley bandfilter.
6. Rondvraag.
7. Sluiting.

De Secretaris,
D. G. BOERMA.

Hilversum,
Noorderweg 126.

Afdeeling Rotterdam.

Contributie 1932.

Den leden wordt verzocht, hun contributie over te maken aan den penningmeester C. Jobse, Stokroosstraat 5 B, Rotterdam, per postwissel of door overschrijving of storting op postrekening 101846. Te beginnen met 1 Februari a.s. worden de kwitanties aan huis aangeboden.

De penningmeester.

KORTEGOLF-EXPRES

VAN DEN AMATEUR EN
WAARIN OPGENOMEN
NEDERLANDSCHE
VOOR INTERNATIONAAL
EN I. A. R. U.



VOOR DEN AMATEUR
MEDEDEELINGEN DER
VEREENIGING
RADIO-AMATEURISME
NIEUWS



EXAMENS

VOOR RADIOZENDAMATEURS.

Binnenkort zullen weder examens worden afgenomen voor het verkrijgen van

een zendmachtiging voor radioamateurs of van een verklaring van bevoegdheid voor het bedienen van een amateurzender op 28 Januari a.s. en eventueel daarop volgende dagen, telkens te 19 uur te 's-Gravenhage.

Zij, die aan deze examens wenschen

deel te nemen, moeten hun verzoek om zendvergunning aan den Minister van Waterstaat of, om een verklaring van bevoegdheid, aan den Directeur-Generaal der P.T.T. richten, uiterlijk 20 Januari a.s.

Golfmeterbouw.

Aan de bouwers van golfmeters wordt bericht, dat de Condensator Gen. Radio F 557 niet meer verkrijgbaar is. Als verbeterd exemplaar is daarvoor in de plaats gekomen 556.

De leider van het Ijkbureau.
Rotterdam.
Stokroostraat 5 B,

„CQ ten”.

Iederen Zaterdag van 15.00 tot 19.00 G.M.T. en iederen Zondag van 07.00 tot 19.00 G.M.T. zullen de volgende stations „cq ten” seinen, gedurende vijf minuten van elk halfuur. Er wordt geluisterd naar antwoord op 28 MHz. QSL kaarten kunnen via M.R.A.E. of R.S.G.B. gezonden worden. De stations zijn: HAF3D, HAF4D, HAF8B en HAF8C.

(T. en R. Bulletin).

Spaansche Internationale wedstrijd.

De Spaansche zendvereniging „Red Española” gaat een wedstrijd houden gedurende de laatste 2 weken van Jan., zoowel voor hun leden als voor buitenlanders niet-leden. Een gouden, zilveren en bronzen medaille zal toegekend worden aan de drie buitenlandsche amateurs die 't' grootste aantal QSO's met leden van den Red Española maken. Voor niet-Spaansche deelnemers is geen enkele inschrijvingsformaliteit noodig.

De wedstrijdregels zijn:

1. De wedstrijd begint 15 Januari te 00.01 G.M.T. en eindigt 31 Januari te 24.00 G.M.T.
2. Alle amateurbanden mogen gebruikt worden.
3. Een codewoord bestaande uit een groep van 5 letters (waarbij twee klinkers) waartusschendoor twee getallen staan — b.v. AR8E3LT — zal door de Spaansche amateurs uitgezonden worden.

VRAGENRUBRIEK.

Amsterdam.

E. W. R. de H. — 1. U kunt plaatstroomapparaten zonder gevaar in serie schakelen, maar u moet erop rekenen, dat het stroomgevend vermogen hierdoor niet groter wordt. Het helpt dus alleen, wanneer u meer spanning nodig heeft bij een totaal plaatstroomverbruik gelijk aan dat, waarvoor de apparaten zijn gemaakt.

2. Uit selectiviteits oogpunt is het genoemde toestel inderdaad verouderd en een toestel voor accuvoeding zoudt u vermoedelijk ook niet meer maken. Eenvoudigen ombouw van zulk een ouder fabriekstoestel achten we niet wel mogelijk, ofschoon de ruimte zeker groot genoeg is bijv. voor de R.E. Bandfilter 3.

W. de J. — We gelooven, dat het een aardige oplossing is en zullen die dus publiceren.

J. de L. — 1. Volgens onze ervaring kan de Hypermuschakeling verbetering geven bij elken laagfrequenttransformator. De door u gebezigde e.d. luidspreker geeft evenwel

Verzoeken mede te werken aan deze proeven!

De hulp van alle PA-zend- en ontvangstations wordt hierbij ingeroepen voor de volgende belangwekkende proeven. De bedoeling is dat we allemaal gedurende een van te voren bepaalden tijd op een bepaalden band gaan luisteren

Naam en roepletter (event. R. nummer)

Adres

Frequentie M.Hz. Ontvanger

Bijzonderheden antenne (type, richting, etc.)

Datum Tijdsduur (G. M. T.)

Andere bijzonderheden

| Tijd G. M. T. | Station | | QRK R | Tone T | QSA | QSC | Remarks |
|------------------|---------|-----------|----------|-----------|-----|-----|---------|
| | Calling | Called by | | | | | |
| | | | | | | | |

Ontvangsttijden en banden.

| Datum | Tijdsduur (GM.T.) | Band |
|---------|-------------------|----------|
| 23 Jan. | 23.30—24.00 | 3.5 MHz. |
| 24 Jan. | 20.00—20.30 | 7 MHz. |
| 30 Jan. | 21.30—22.00 | 7 MHz. |
| 31 Jan. | 11.00—11.30 | 14 MHz. |
| 6 Febr. | 15.00—15.30 | 28 MHz. |
| 7 Febr. | 12.00—12.30 | 28 MHz. |

Een en ander is geheel in navolging van de Engelsche proeven op dit gebied. Een goed voorbeeld is echter waard nagevolgd te worden. Ondergeteekende hoopt, dat velen zullen medewerken;

4. Van een bepaald Spaansch station wordt slechts één QSO in den wedstrijd meegeteld.

5. Bewijs van QSO in den vorm van QSL kaarten met details omtrent roepletter en codewoord etc. moeten gezonden worden naar „Red Española”. Het

reeds eenigszins geforceerde lage tonen. Ook moet bedacht worden, dat versterking der lage tonen hogere eischen stelt aan de voeding der eindlamp. Genoemde transformatoren zijn beide uitstekend.

2. Teruggang der netspanning, waardoor de gloeispanning van 4 op 3.8 Volt komt, heeft nog geen zeer merkbaren invloed. U zoudt een Survolteur-Ferrix kunnen gebruiken, dat is een variabele tusschentransformator, waarmee men de netspanning 5, 10 of 15% kan verhoogen. Men moet dien echter vooral terugzetten als de spanning weer stijgt.

3. Het moeilijk terugkoppelen (niet-genereren) kan liggen aan de detectorlamp of aan de spanning, waaraan de lekweerstand ligt.

4. De terugkoppelmoeilijkheid kan intussen ook liggen aan een defect in den schakelaar, waarop de vierde vraag inderdaad wijst. De schakelcontacten zijn intussen gemakkelijk bereikbaar om ze na te zien. Raadpleegt u anders de fa. Nijkerk ten uwent.

5. In de 2511 zult u niet met voordeel de E452T kunnen gebruiken; de selectiviteit zou daar zeker niet mee vooruitgaan.

H. J. v. D. — Achter een B 405 als eindlamp kan zeer wel een e.d. luidspreker ge-

en dan alle stations opschrijven, die gehoord worden.

Op die manier moet 't mogelijk zijn eenig inzicht te krijgen omtrent zijn skip distance, sluiersvervorming (en misschien nog wel enkele dingen meer!) De resultaten zullen in Radio-Expres gepubliceerd worden. Iedere deelnemer wordt verzocht te werken volgens onderstaand schema:

als speciale attractie krijgt iedere deelnemer een kleine fotografische verrassing. Rapporten kunnen gezonden worden aan het adres: Waalsdorperlaan 42, Den Haag, of (zoo spoedig mogelijk) via postbox 400, Rotterdam.

73 es fb dx!

J. H. ADAMA, PAoFB.

P.S. De R.S.G.B. is van bovenstaande ontvangstproeven verwittigd, zoodat Engeland zeer waarschijnlijk ook mee gaat doen!

adres is: R.-E., Apartado 262, Madrid. De kaarten moeten voor 31 Maart aangekomen zijn.

(T. en R.).

73 es fb luck!

PAoFB.

plaatst worden. Het genoemde merk kennen we niet uit ervaring, maar het bekrachtigde type zal wel het gunstigst zijn. Met een gelijkrichter 451—452 treedt vaak brommen op. Met 328 gaat dit veel beter. Electrolytische condensatoren moeten in het algemeen na 1½ à 2 jaar vernieuwd worden. Bij weergave met pickup is het inderdaad beter de A 415 als 1ste lamp minstens 1.5 Volt neg. resp. te geven. Het is wel mogelijk, dat de RES 164d zal blijken met e.d. luidspreker veel aangenamer geluid te geven. Anders een blokcondensator over de luidsprekerklemmen, 5000 à 20.000 µµF naar smaak.

L. S. — Smoorspoelen als door u bedoeld, worden in goede kwaliteit en juiste waarde geleverd door de fa. H. R. Smith, Keizersgracht, Amsterdam.

G. A. V. — 1. Het brommen kan een gevolg zijn van een inwendige constructiefout in de lamp. Overigens zoudt u eens moeten beproeven, of niet door verandering der schermroosterspanning en neg. resp. verbetering is te verkrijgen. Een condensator tusschen schermrooster en aarde is zeker wel al aanwezig?

2. De „eigen toon” van luidsprekers is zeer vaak eigenlijk een resonantietoon van de

kast. Daaraan wordt bij e.d. luidsprekers veelal meer aandacht besteed dan bij andere. De meeste e.d. luidsprekers met permanente magneet staan in geluidsterkte achter. De laatste door ons besproken inductor-dynamische luidsprekers zijn in goede kast werkelijk heel wat beter dan vroegere.

Leiden.

G. S. H. — a. Wij zouden inderdaad liever de lamp geheel wegnemen. De ratelcondensatoren over de hsp. wikkeling blijven dan nog op maximale spanning. Zijn die werkelijk zoo ongelijk als u in de tekening aangeeft? Is er misschien niet al één vrijwel doorgeslagen?

b. Het verschijnsel is een bepaalde vorm van z.g. „randgehuil”. De lange verbindingen doen daar stellig geen goed aan. Het is dikwijls met succes te bestrijden door den lekweerstand aan een instelbaren potentiometer over den gloeidraad te verbinden.

c. U zult de rectificatie thans gezien hebben, waaruit volgt, dat het een tekenfout was.

d. De koppelweerstand dient wel minstens $2 \times$ grooter te zijn dan de inw. weerstand van de lamp. Een smoorspoel geeft door haar zelfinductie dezelfde koppeling bij minder gelijkspanningsval. Die kan dus gunstiger zijn, als u weinig spanning heeft voor een lamp, die bepaald hoge spanning nodig heeft.

Vlissingen.

H. B. — 1. Een enkele hfr. smoorspoel voor een zoo groot meetbereik is moeilijk te krijgen. Twee in serie plaatsen geeft meestal koppelingen, die ook weer storend werken. Als men plaats in het toestel heeft voor een tamelijk lange smoorspoel, zonder dat die capacitatief met andere onderdeelen gekoppeld raakt, kan men zelf iets zeer effectiefs maken voor groot meetbereik, door een dunne ebonietstaaf (1 cm diameter) met dun, zijde-omspannen draad vol te wikkelen.

2. Tegen randgehuil bestaat niet een enkel universeel middel. Hoofdzaak is: ontkoppelen, doordringen van hfr. trillingen in het hfr. gedeelte beletten en juiste spanning aan lekweerstand voor detector door potentiometer.

Stadskanaal.

J. W. H. — 1. Zelfs zeer kleine stukjes carborundum kunnen goed zijn als detector, maar u moet ze met Wood's metaal kunnen vastzetten en dan een stalen plaatje tegen een vrije punt laten rusten en hulpspanning aanleggen als de te detecteeren spanningen niet al vrij groot zijn.

2. Ja, ook bij normaal oplichten door hfr. stroom is de stroomsterkte gelijk aan de opgegevene.

3. De meter heeft veel te grooten inw. weerstand. Hij geeft volkomen juist aan, dat door meter en gloeidraden in serie 16 mA.

loopt, maar dat is niet de stroom als u den meter wegneemt. De situatie is nu zoo, dat de weerstand van één gloeidraad of van 2 of meer parallel heelemaal niet meetelt tegenover den enormen meterweerstand. Terecht wijst hij dan ook aan, dat alle spanning als spanningsval aan den meter wordt verbruikt.

4. U zoudt het schroefje met een sokje van rubber moeten omkleeden.

5. In een brug v. Wheatstone wordt meestal meetdraad van slechts weinige Ohms (nickeline) gebruikt.

Kampen.

J. v. H. — 1. Door plus accu te aarden in plaats van min accu ontstaat dit verschil, dat het rooster der hfr. lamp een kleine positieve roosterspanning krijgt, hetgeen vermeerderde demping en verminderde versterking oplevert. Nu blijkt bij de goede schakeling het toestel bij u geheel abnormaal te worden. Dat kan alleen doordat de hfr. lamp bij wegneming der demping door de positieve roosterspanning uit zich zelf genereert en het overige toestel vrijwel dichtslaat. Is misschien de schermroosterspanning in werkelijkheid hooger dan de voorgeschreven 75 Volt? Of kan er een koppeling zijn tusschen plaat en rooster der hfr. lamp? In die richting moet u zoeken, maar in elk geval met min accu aan aarde, waarbij ook de potentiometer voor den detector-lekweerstand moet worden veresteld.

2. De weerstandkoppeling kan zeker vervangen worden door transformator in Hypermuschakeling, maar daarin moet u niet de fout gaan zoeken; het is beter, die eerst op te sporen.

Utrecht.

J. H. de M. — Principieel zien wij in de door u geteekende schakeling geen bezwaar, daar het punt X practisch van aarde ligt.

Den Haag.

R. A. O. — De luidspreker-energie, welke voor een zaal noodig is, is zoo zeer afhankelijk van de demping, in die zaal aanwezig, dus van de bezetting en verdeling der zitplaatsen, dat wij een bepaald verband tusschen die energie en den kubieken inhoud niet kunnen aangeven.

F. A. G. — Die combinatie is met de MPT 4 mogelijk. Een gelijkwaardige transformator als genoemd merk is ook goed. Een keuze uit genoemde luidsprekers zult u zelf moeten doen.

J. V. R. — De regeling zal u het gemakkelijkst gelukken met de E 442.

Rotterdam.

P. A. v. H. — 1. Een schema van een koffer (peil-)toestel werd gepubliceerd in R.E. no. 48 van 1927, maar dit was met gewone trioden, niet met A 441. Een prinsipschema daarvoor willen we nog wel eens

geven, maar uit luidspreker is niet veel geluid te bereiken.

2. Plaatsing gloeistroomweerstand detectorlamp in u.k.g.toestel in plus- of minleiding doet er o.i. weinig toe. Eigenlijk kan die weerstand wel weggelaten worden, als men den lekweerstand aan een potentiometer legt en de plaatsspanning met een serieweerstand regelt.

3. Er zijn zaklantaarnlampjes voor allerlei stroomsterkten. In een leiding, die 1 A. moet kunnen voeren, dient de zekering voor grotere stroomsterkte te zijn, anders brandt die telkens door en is er ook te veel spanningsval. Wij zouden, om u te raden, meer precies moeten weten, wat u wilt bereiken.

4. Uw plan is zeer goed uitvoerbaar. Den fijnregelcondensator zouden we dan $50 \mu\mu F$. nemen. Of die in het betreffende toestel op den 1sten of op den 2den condensator moet worden geplaatst, dient u door beproeving te bepalen.

Doetinchem.

J. V. N. M. — Vermoedelijk ligt het toch aan de hoogfrequentlamp, of er is een condensator op punt van doorslaan.

Tilburg.

J. C. V. H. — Is die condensator van $2 \mu F$ in de aardleiding wel in orde? Een kleinere terugkoppel-condensator zal een verbetering zijn.

Laren. N.H.

R. J. de L. — Een dergelijk apparaat werkt als straalspoel, of gedempte radiozender. De storingen komen dus voor het grootste gedeelte via de antenne tot een in de buurt van een dergelijk apparaat opgesteld ontvangtoestel. Anti-storingsmiddelen alleen aan de netzijde zijn dus niet afdoende. Ook de door u genomen proef met het apparaat in een geaarden zinken bak is niet afdoende. Dit zou wel het geval zijn, indien ook de behandelingselectrode met den patient in een afgeschermd ruimte werden ondergebracht. De heer Pomes is reeds eenige jaren in Indië.

Velp.

J. H. C. V. R. V. L. — 1. Het is gebleken dat zich dit verschijnsel bij steile hoogfrequentlampen meer voordoet. Misschien is dit ook bij u het geval.

2. Misschien ontstaat er kortsluiting door metaaldeeltjes in de ebonieten busjes.

Haarlem.

A. V. H. — In vele gevallen is leggen van de verbindingen in loodkabel alleen niet voldoende, doch ook afscherming noodzakelijk. De door u aangebrachte plaat kan ongewenste koppelingen veroorzaken. Hierdoor kan ook de door u bedoelde doode plek ontstaan.

W. F. S. — 1. Bobine-lak, of ook wel vloeibaar asphalt. 2. Het voordeeligst is een lamp-gelijkrichter.



DE IDEALE LAMP!

TUNGSRAM

Detectorlamp A. R. 495, Steilheid **5** versterkingsfactor **85**

Schermrooster H.F. lamp A.S. 495, Steilheid **3 1/2** versterkingsfactor **1500**

Deze lampen, die wegens de **ENORME** versterking haar gelijke niet hebben, zijn in kleine hoeveelheden leverbaar
Prijs van beide typen f 10.-

ATTENTIE S.V.P.**PRIJSVERLAGING**

Profiteert van de gelegenheid!

Tengevolge van de lage Pondenkoers zijn de prijzen van onze Engelsche artikelen n.l.:

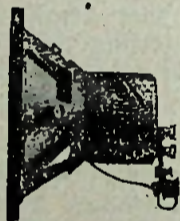
B. T. H. { **PICK-UPS**
LUIDSPREKERS
GRAMOFONMOTOREN

**POLAR** CONDENSATOREN**WESTINGHOUSE**

METAALGELIJKRICHTERS

tijdelijk met **20%** verlaagd.

VRAAGT PRIJSCOURANT GRATIS EN FRANCO BIJ:

Fa. H. R. SMITH. Radio-Import. AMSTERDAM (C.)**Keizersgracht 150 - Telefoon 34163.***Melodioso*

Electro-Dyn. Luidspr.

chassis f 22.— voeding (transf. met Kuprox) f 10.—
filter „ 5.50 idem met electr. cond. . . . „ 15.—

De grootere omvang van het register, zoowel aan lage als hoogē zijde, de vrijheid en het behouden der juiste sterkte-verhouding tusschen hoofd- en bijtonen, geven een warme, heldere, open, natuurlijke klank, die nooit werd benaderd.

Uitsluitend verkrijgbaar:

Technisch Bureau J. F. van den Berg
Stille Veerkade 31 - Den Haag - Tel. 110932

KLEINE ADVERTENTIES.

Prijs 1—5 regels f 2.50; elke regel meer 50 cent, bij vooruitbetaling.

Vraag en aanbod rubriek uitsluitend ten dienste van de amateurs, niet voor den handel.

Radiotechnicus, geroutin. in storing zoeken, sprekende films en versterkers, prima referenties, duitse taal machtig, rijbewijs, zoekt werkkring. Hoog loon geen vereischte.

Brieven onder letter R.E. No. 89, bureau van dit blad.

BANDEN RADIO-EXPRES 1930

Prijs f 1.40 afgehaald, f 1.55 franco per post. Levering uitsluitend na inzending van het bedrag aan het bureau van Radio-Expres:
LAAN VAN MEERDEVOORT 80, DEN HAAG. GIRO 99225.

UITVERKOOPT.
RADIO „TOSCA”GROOT HERTOGINNELAAN 145 — SCHUYTSTRAAT
TELEFOON 337765

Partij PRIMA DIV. RADIO-ONDERDEELN worden tegen buitengewoon lage prijzen opgeruimd.

FOKKES RADIO**BEEKLAAN 278**

TEL. 337230

DEN HAAG

heeft voorradig de navolgende lampen:

PHILIPS, TELEFUNKEN, TUNGSRAM, FOTOS, RADIO RECORD EN COSSOR**Televisie voor den Amateur**door **J. CORVER** en **G. J. ESCHAUZIER**

Prijs, in driekleurendrukomslag f 1.25

Het Zendend Amateurisme in Nederlanddoor **W. KEEMAN** -- Prijs f 1.50

Beide boeken zijn verkrijgbaar bij den Boekhandel en tegen inzending van het bedrag, plus f 0.15 voor porto, bij de N.V. Uitgevers Mij. v/h. **N. VEENSTRA**, Laan van Meerdevoort 80, Den Haag.

20% TIJDELIJKE PRIJSVERLAGING B.T.H.

VANAF 15 JANUARI 1932 WORDEN, TOT NADER ORDER, DE PRIJZEN DER B. T. H.-ARTIKELEN, WEGENS DEN LAGEN PONDENKOERS, MET 20% VERLAAGD.

ZOO KOST DUS OP HET OOGENBLIK DE BEROEMDE B. T. H.-SENIOR-ELECTRODYNAMISCHE LUIDSPREKER, MET INGEBOUWDE BEKRACHTIGING, SLECHTS F. 90.— — F. 18.— = F. 72.—

THANS IEDEREEN: B. T. H. WEERGAVE-KWALITEIT!

VOOR DEN HANDEL:

C. E. B.

DEN HAAG. TEL. 335277

LAAN VAN MEERDERVOORT 30

BIJ GEBRUIK VAN

**TRANSFORMA
TRANSFORMATOREN**

VOLLE TEVREDENHEID.

N.V. TRANSFORMER WORKS, AMSTERDAM
NW. UILENBURGERSTRAAT 40
TEL. 46440, 43640

Naaml. Venn. **TASSERON'S**
HANDELS- & INGENIEURS-BUREAU
CONRADKADE 24 -- 'S-GRAVENHAGE

WEET U

dat wij alle soorten

TRANSFORMATOREN

voor elke spanning en vermogen
leveren, met stapelkern, enz.

Ook losse kernen, draad, enz.

28 JANUARI A.S. KOMT
DE WELBEKENDE:

RADIOFOTOS T 4150

SCHERMROOSTER DETECTOR

NIEUWE GEMETALLISEERDE UITVOERING
MET DUBBELE GLOEIDRAAD EN CATHODE

**DE EENIGSTE SCHERMROOSTERLAMP,
WELKE MET EN OOK ZONDER SMOORSPOEL
WEERGALOOS FUNCTIONNEERT**

H.H. AMATEURS LEEST DE RECENTIE OVER
DEZE LAMP VAN DEN HEER J. CORVER IN
HET VOLGENDE NR. VAN „RADIO-EXPRES”

N.V. HOFFMAN'S RADIO
'S-GRAVENHAGE

TIJDELIJK

20 % korting op onderstaande prijzen:

Lampvoeten

| | |
|--|--------|
| W.B. „Universal” | f 0.70 |
| W.B. 5 pens met soldeerl. en aansluit-klemmen | ” 0.55 |
| W.B. 4 pens, idem. | ” 0.50 |
| W.B. 5 pens met soldeerlipjes. | ” 0.45 |
| W.B. 4 pens, idem. | ” 0.40 |
| W.B. veerend, 4 pens met soldeerlipjes en aansl. klemmen. | ” 0.70 |
| W.B. „Skeleton”, chassis montage | ” 0.40 |

Schakelaars

| | |
|---|--------|
| W.B. P.P. schakelaars 2 contacten | ” 0.60 |
| W.B. P.P. schakelaars 3 contacten | ” 0.70 |

Luidsprekers

| | |
|---|--------|
| W.B. P.M. I chassis, permanente magneet | ” 65.— |
| W.B. P.M. II chassis, idem. | ” 50.— |

Uitzondering:

Het bekende P.M. III e. d. luidspreker-
chassis met permanenten magneet kost
thans „ 32.50



Imp.: Ing. H. M. HARDENBERG

Prinsengracht 792

Tel. 37365 Amsterdam (C.)

MINSTENS 65 STATIONS kunt U één voor
één beluisteren, als U het

R.E. BANDFILTER-DRIE toestel

BOUWT met de onderdeelen van de lijst, welke
wij U gaarne gratis toezenden.

Deze lijst bevat het RE/R3S/47 pakket met alle benodigde
JACKSON BROS Condensatoren, waaronder de R3S drie-
voudige condensator, waarbij gratis verpakt zijn verlengas en
koppeling voor montage van de differentiaal condensator,
tezamen f 24.40, het Varley BP/56/D pakket voor f 18.60
en verder alle verdere onderdeelen voor het toestel met
prijzen.

R.E. Nummer 47, met beschrijving en schema
zenden wij U na storting van f 0.25 op onze
girorekening gaarne toe, zolang de voorraad
strekt.

N.V. DE GROOT & ROOS

PRINS HENDRIKKADE 84-85

AMSTERDAM-C.

TELEFOON 40703 GIRO 143712

Hoofdagenten voor Nederland en Koloniën van
BULGIN, JACKSON bros, A.E.D., BRUNET en
Le Condensateur Telefonique

WECO LUIDSPREKERS

MUNTEN UIT DOOR:

Groote gevoeligheid
Fraaie weergave
Stevige constructie
Lage prijs
Prachtige afwerking

Eenige der meest gevraagde typen:

| | | |
|---|---------------|---------|
| Weco electro-dynamische luidspreker met permanente staalmagneet, type P. M. D. | chassis | f 25.— |
| | in kast | f 35.— |
| Weco Inductor luidspreker | chassis | f 20.— |
| | in kast | f 34.— |
| Weco Cinema luidspreker, geschikt voor grootere vermogens | chassis | f 150.— |
| | bekrachtiging | f 35.— |

Vraagt demonstratie bij Uwen handelaar of in de
WECO SHOWROOM, Damrak 57 te Amsterdam
of toezending luidsprekerbrochure.

N.V. RADIOFABRIEK „WECO”,
AMSTERDAM, Lijnbaansgracht 8-9-10

POPE VENLO

LEVERT

E MAILEDRAAD

IN DIVERSE MATEN

VLUG EN CONCURREEREND

Nederlandsch Fabrikaat

Radio Toestellen

**Radio- en
Gramfoon-Versterkers**

Radio Installaties

en

beste Service geeft

ZEGUERS RADIOZET MAASTRICHT

BRUGSTRAAT 19-21 TELEFOON 453

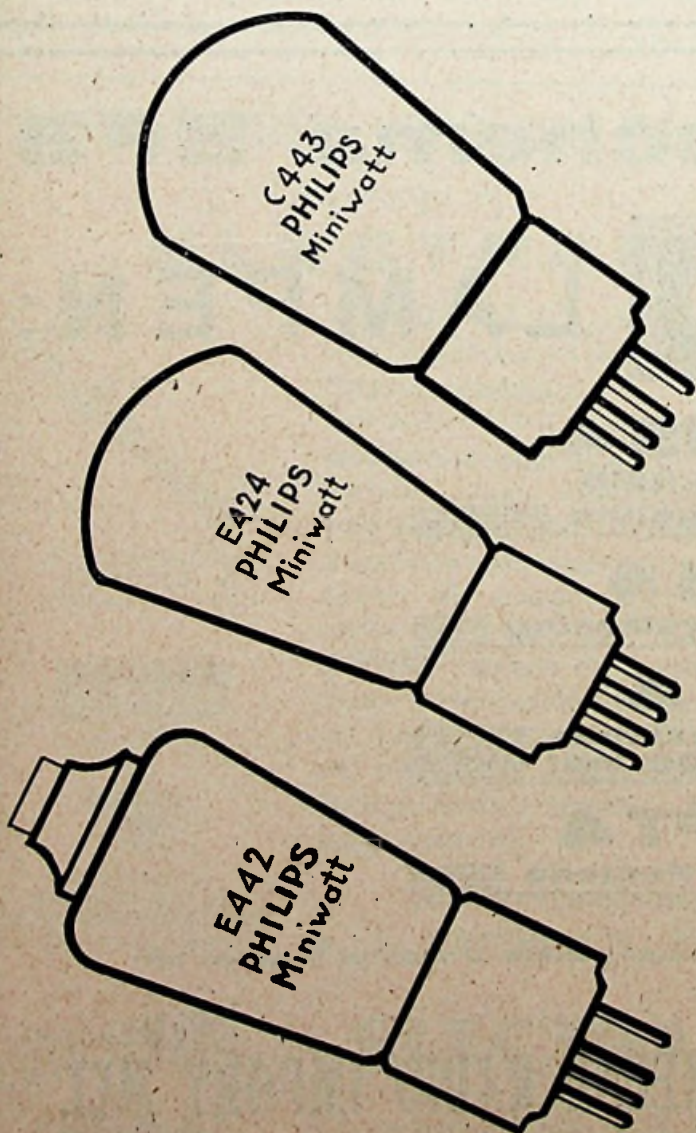
ER IS NOG GENEZING
VOOR UW OUDE TOESTEL



Al piept zijn adem, al is zijn stem schor en fluisterend geworden, het krijgt weer nieuwe krachten met deze verjongingsformule:

PHILIPS „MINIWATT”
E 442, E 424, C 443 of B 443

PHILIPS
RADIO

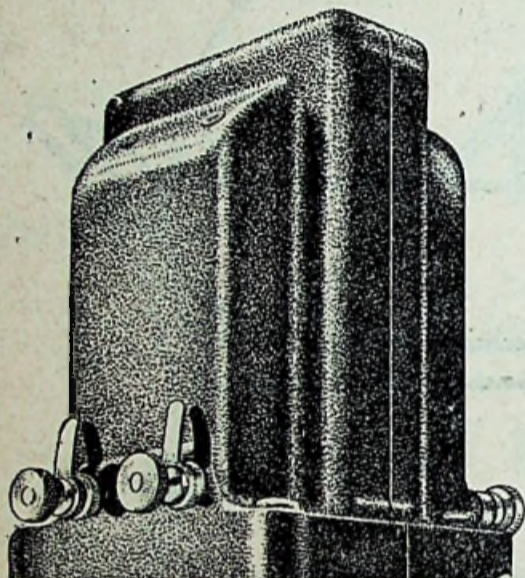


Nog altijd aan de spits LISSEN TRANSFORMATOREN

LISSEN HYPERNIK verh. 4-1

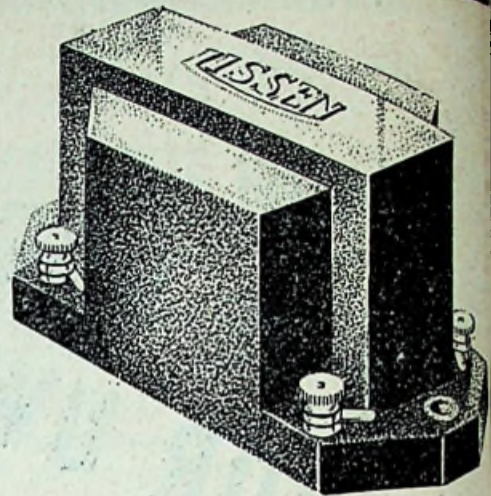
Deze transformator dankt zijn superioriteit aan den nikkel-ijzeren kern, die kleiner is dan gewoonlijk, waardoor ook de geheele transformator minder ruimte inneemt; hij is bijzonder geschikt voor draagbare toestellen. De **LISSEN HYPERNIK** werkt volmaakt, zelfs bij anode-stroomen van 5 mA en hooger, terwijl de windingen zoo ruim gedimensioneerd zijn, dat doorslag onmogelijk is. De primaire zelf-inductie is zeer hoog — 100 henry's — waardoor ingewikkelde schakelingen, zooals b.v. parallelvoeding e. d. overbodig zijn. Transformatie verhouding 4-1. Een gelijkmatige 100 voudige versterking over het geheele toonbereik is gemakkelijk te verkrijgen bij gebruik van lampen met een weerstand van 10.000 tot 20.000 Ohm. Goed voor 1e en 2e trap L. F. versterking.

L. N. 730

7⁵⁰

LISSEN N.V. ROTTERDAM
Schiekade 157 - Tel. 43133

L. N. 875

3³⁰

LISSEN TOREX verh. 3-1

Lissen construeerde in haar laboratoria een uiterst kleinen transformator, welke door toepassing van het beroemde silicon staal veel betere resultaten geeft dan welke andere transformator ook.

Silicon-staal maakt den prijs laag, de kwaliteit hoog; daarom is de **Lissen Torex Transformator** ook in UW toestel op zijn plaats. Laag in prijs, hoog in kwaliteit, klein van afmeting, gemakkelijk te monteren, luchtdicht afgesloten, absoluut zuivere en „keiharde“ weergave.

De Lissen Torex Transformator kost — ondanks al deze prima eigenschappen — slechts f 3.30.

LISSEN

GEBRUIKT IN HET

„ARIM” Bandfilterschema BF3

DE VOLGENDE SERIE

GECO

LAMPEN:

Hoogfrequent: GECO VMS 4

MET VARIABELE STEILHEID

Voor ideale sterkteregeling

Detector: GECO MH 4

met groote spanningsversterking

Laagfrequent: GECO PT 4

6 Watt Pentode met maximale
anodespanning van 200 Volt

OF **GECO MPT 4**

8 Watt Indirect verhitte Pentode

Al deze lampen zijn uit voorraad leverbaar.

Indien deze bij Uw handelaar niet direct verkrijgbaar zijn, gelieve U zich te wenden tot:

ARIM

N.V. ALGEMEENE RADIO IMPORT MIJ.
NASSAU OUWERKERKSTRAAT 3 -- DEN HAAG



Indien ge voor U zelven
iets heel bijzonders
 wilt gaan bouwen, vraag dan bij ons
 aan de Bouwbeschrijving der
**SCHALECO BANDFILTER
 SUPERHETERODYNE 7 W.**

Lees de interessante bespreking in
 RADIO-EXPRES van 7 Augustus j.l.:

SUPERHETERODYNE-BOUW VOLGENS NIEUWE LIJNEN.

**Absolute Bandbreedte ... 9 kHz,
 dus volkomen gescheiden ont-
 vangst, zonder interferentie.
 Eén volume-regeling.
 Eén golfenlge-schakelaar.
 Geheel op wisselstroom.
 Enorme Reikwijdte.
 Prachtige Toonkwaliteit.**

De eerste in Nederland hiernaar gebouwde toestellen
 voldeden geheel aan de hoog gespannen verwachtingen

Prijs der bouwbeschrijving f 0.90
 (Postgiro 3327)

Alle onderdeelen compleet met chassis
 doch zonder lampen „ 205.80

IMPORTEUR: **E. A. LOEB**

Emmastraat 14 DEN HAAG Tel. 773835

Levering uitsluitend door den handel.

DAARMEDE KUNT U VOOR DEN DAG KOMEN!

NEDERLANDSCH WERK
 GOED. ZUIVER. STERK



**HOOGOHMIGE-
 WEERSTANDEN**
 met soldeers, trip
 pen of aansluit
 boutjes. Constante
 weerstand. Eén
 kwaliteitsproduct.



POTENTIOMETERS
 Eerste kwaliteit!
 Solide. Sterlijke
 uitvoering met sol
 deers, trip pen of
 aansluit boutjes. Con
 stante weerstand.



**VOLUME-
 REGELAARS**
 Vervormen zelfs
 bij den grootsten
 weerstand niet.
 Smaakvol bruyt
 of zwart pakelijet.
 Huutsch of
 recht model.

N.V. NEDERLANDSCHE APPARATENFABRIEK "NAFA"
 VERKOOPAFD. HEERENGRACHT 355. TEL. 34615. AMSTERDAM.

Vraagt nieuwste prospectus.

WEERSTANDEN VOOR UW TOESTEL

vervaardigd door

ELECTRAD



DRAADGEWONDEN
 WEERSTAND, met
 verplaatsbare aftakkleem.



REGELBARE
 DRAADGEWONDEN
 WEERSTAND MET KNOP.
 Zeer goed contact verzekerd!



WEERSTAND
 MET GLIJCONTACT
 ter regeling van
 netspanningen, enz.

„TRUVOLT” Weerstanden:
 vast, regelbaar en met glijcontact.
 Spanningsdeelers.
 SPAGHETTI Weerstandjes,
 weerstands-eenheden, „V” weer-
 standen met middenaftakking,
 weerstandjes voor automatische
 negatieve roosterspanning. Reeds
 sedert de vroegste periode der
 radio-industrie heeft „ELEC-
 TRAD” steeds de nieuwste en
 beste onderdeelen gebracht voor
 de fabriek, het laboratorium en
 de amateurs. „ELECTRAD”
 weerstanden worden dan ook
 alom gebruikt.

VERTEGENWOORDIGERS:

A. A. POSTHUMUS, BAARN.

ELECTRAD

NEW-YORK, U. S. A.

Fabrikanten van radio-onderdeelen,
 electrische gramophoons, public
 adres installaties, enz.

APEX

**TRANSFORMATORS
 EN SMOORSPOELEN**

stellen U in staat, een uitstekend plaatstroom-
 apparaat te bouwen, en wel met de Philips
 gelijkrichtlamp 373. Voeding voor de wissel-
 stroom-lampen tevens beschikbaar
 Deze onderdeelen zijn uitstekend van kwaliteit...

EN GOEDKOOPT!

MEN VRAGE ONS OM INLICHTINGEN.

RADIO IMPORT

A. A. POSTHUMUS -- BAARN

VONDELLAAN 15-17. TELEFOON 515.

**HOOGSTE GELUIDSKWALITEIT BIJ
MAXIMALE SELECTIVITEIT EN
GROOTSTE GELUIDSTERKTE**

bereikt U met de

**„ARIM” DRIELAMPS WISSELSTROOM
BANDFILTER ONTVANGER
TYPE B F 3**

Dit apparaat, dat gebouwd kan worden met **separate** of met **ingebouwde voeding**, is voorzien van **DUBBEL BANDFILTER** (zoowel in antenne- als in detectorkring).

H.F. LAMP MET VARIABELE STEILHEID, voor ideale sterkteregeling.

EENKNOPSBEDIENING, zonder trimmers (bijstelcondensatoren).

De Heer J. Corver schrijft in R. E.:

..... Een toestel met *dubbel bandfilter*, dat met slechts drie lampen, bij zeer goede selectiviteit een groot eindgeluid geeft, van schitterende kwaliteit en dat bovendien een vervormingsvrije sterkteregeling met varitetrode bezit, mag zeker op dit oogenblik het meest moderne snufje worden genoemd.

Daarbij komt de opvallende bijzonderheid, dat de twee bandfilters worden afgestemd met 4 condensatoren op één as, werkelijk één knops en zonder eenige verder te bedienen bijregeling, terwijl geen trimmers zijn gebruikt.

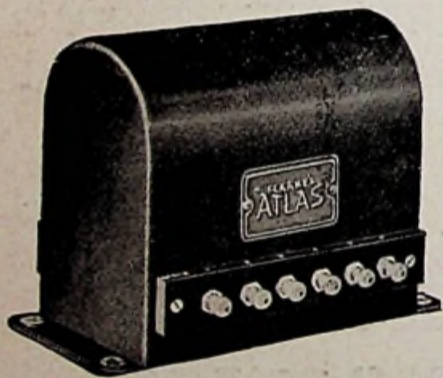
..... Drielampsfabriekstoestellen van deze kwaliteit zijn er tot dusver niet.

Bouwschema op ware grootte, met uitvoerige beschrijving, foto's principe-schema benevens 2 Bouwschema's voor eventueele inbouw van het voedingsapparaat, op aanvraag franco tegen 40 cent in postzegels of per giro (150380)



**N. V. Algemeene Radio Import Mij.
Nassau Ouwerkerkstraat 3, 's-GRAVENHAGE**

ATLAS ONDERDEELEN



SMOORSPOEL

Bij 60 ma 35 Henry
zelfinductie

4 aftakkingen

afgeschermd . . f 12.50

open f 10.50

**GOOISCHE RADIOHANDEL
HILVERSUM**

TELEFOON 1983

(in den Haag uit voorraad leverbaar door
Fokkes Radio, Beekblaan 278)

Een **SINUS** voedingsapparaat, speciaal ontworpen voor het nieuwe Radio-Expres bandfilter schema, waarborgt U goede ontvangst en eenvoudige montage.

Prijs f 30.-

VRAAGT BROCHURE.

**RIDDERHOF & VAN DIJK - ZEIST
DE LA REYLAAN 37-39 - Tel. 345**



The «Pick-Out» of Pick-Ups!!!

..... **His-Masters-Voice**

Vraagt ons alle technische inlichtingen en prijzen, ook van de laatste typen! Voor Uw elektrische-Gramfoonweergave geen betere keuze dan naast een „H.M.V.”-Pick-up Transformatoren, Smoorspoelen, Weerstanden, Volume-Regelaars enz. enz. aan te wenden.

Varley



N.B. Voor het bouwen van de **R.E. Bandfilter Drie** hebben wij het „Radio-Expres **No. 47** in voorraad, Wij zenden het U gaarne bij toezending van 25 cts. aan postzegels of storting op Postrekening No. 39442